

KUŠIŠNICA
EDVARDA KARDELJA
V CELJU

glasilo delavcev
sozd
revirski
energetski kombinat
edvarda kardelja

Celje - skladišče

D-Per

539/1981

1119811119,2

COBISS o

OSREDNJA KNJ. CELJE

februar 1981

leto XVII

št. 2

Srečno

Ob mednarodnem dnevu žensk - 8. marcu,

toplo

čestitamo

všem

ženskam

ZAPOSLENIM V TOZD, DS,
DO IN SOZD REK EK!

Hilda Metličar pri delu v sušilnici opeke na opekarni TOZD GRAMAT, DO RGD.

Foto D. Bregant

Samoupravni in poslovodni
organi, družbenopolitične
organizacije SOZD REK EK
in uredniški odbor
glasila Srečno

8. marec - praznik žensk samoupravljalok

Tudi letošnji 8. marec, mednarodni dan žensk, bo po tradiciji zabeležen po vsej državi kot eden najpomembnejših datumov mednarodnega delavskega gibanja in simbola boja žensk za politično ekonomsko in družbeno enakopravnost. V vseh republikah in pokrajinah ter regionalnih in občinskih konferencah žensk so pri koncu razprave in dogovori o programih

in manifestacijah. Vsem je jasno, da bodo le-te potekale v znamenju aktualnih družbenopolitičnih nalog, ki so neposredno pred nami.

Značaj praznovanja tega praznika pa naj ne bo le v poklanjanju cvetja in daril, pač pa tudi v tem, da se ženske na sestankih in zborih pogovore o nadaljnjih prizadevanjih in ak-

tivnostih delovnega značaja. Osmi marec bomo letos proslavili v letu, ko proslavljamo 40-letnico vstaje naših narodov in narodnosti, sovpada pa tudi v obdobje pred III. kongresom samoupravljalcev. Zato bo zagnato potekala razprava o aktivnih žensk v TOZD in delovnih skupnostih, pa tudi o tematskih razpravah za kritično presojo nekaterih problemov, s poseb-

nim ozirom na težave in njihove vzroke, pa tudi o novih pobudah in akcijah.

Razgovori ob 8. marcu bodo v bistvu razgovori samoupravljalck. K temu nam bodo pripo-

mogle teze za pripravo III. kongresa samoupravljalcev in drugo gradivo, ki se nanaša na vprašanja ženske enakopravnosti danes. To naj bodo oporne točke za vsakodnevno delo in obnašanje, pa tudi za realno

ocenjevanje naših moči in možnosti.

Osmi marec pa je tudi praznik, ob katerem ponavadi ugotavljamo, kaj smo doslej dosegli in kakšne naloge so še pred nami. In teh nimalo.

Marko Vraničar na obisku v REK EK

V petek 20. februarja dopoldan se je mudil na obisku v SOZD REK EK v Trbovljah predsednik Republiškega komiteja za energetiko, industrijo in gradbeništvo, Marko Vraničar, dipl. inž. str., skupno s svojim pomočnikom. Gast je obisk napovedal že pred tedni, vendar ga je moral trikrat odložiti zaradi drugih neodložljivih obveznosti v republiki.

Razgovor je potekal v sejni sobi upravne zgradbe kombinata na Trgu revolucije v Trbovljah. Sprva so predvidevali, da bo obisk deljen, in sicer v prvem delu na razgovor s predstavniki vseh šestih delovnih organizacij ter samoupravnih in poslovnih organov ter družbenopolitičnih organizacij kombinata, v drugem delu pa na ogled jamskih delovišč.

Vendar so program spremenili, ker se je bilo treba pogovoriti o tolikih zelo aktualnih zadevah, da je bil ogled pridobivanja premoga preložen za nekaj tednov.

Uvodoma je oba gosta generalni direktor kombinata, mgr. Srečko Klenovšek, seznanil na kratko o sedanji organizaciji kombinata vseh šestih delovnih organizacij TOZD in delovnih skupnosti ter njihovim predmetom poslovanja. Seznanil ga je okvirno in na kratko tudi o najaktualnejših problemih, ki tarejo kombinat in njegove delovne organizacije: proizvodnja premoga in električne energije, sprememba tehnologije separiranja, posodobitev transporta v jamah, raziskave, zaloge premoga, gradnja nove TET-TO III, samoupravno povezovanje slovenskih rudnikov rjavega

premoga in lignita v kombinata REK EK in REK V, pomanjkanje stanovanj in samskih domov, ekološka vprašanja investicije v odpiranje premogovnih ležišč, in ne nazadnje, vprašanje kritja izgube nastale v poslovanju DO ZPT v letu 1980.

Predsednik RKEIG, M. Vraničar, je že v svojih uvodnih besedah pokazal, da so mu problemi, s katerimi se ubadamo, zelo dobro znani, saj se z njimi srečuje na svojem mestu v republiki skoraj vsak dan. V tovariški izmenjavi mnenj je najprej prosil navzoče, da posredujejo njegove pozdrave vsem članom kombinata, nato pa je problematiko, s katero se srečujemo, opredelil na operativno, s katero se bomo srečevali v letu 1981 in pa na razvojna vprašanja, ki naj bi jih reševali pripravljeni in organizirani.

Že v začetku ni mogel mimo ugotovitve, da je bilo premogovništvo desetletja najbolj zastavljeno in je vladal mačehovski odnos do premoga. Odnos se zadnja leta bistveno popravlja, vendar še ne s tako hitrimi koraki, kot bi bilo potrebno.

Apeliral je na vse, ki so kakorkoli povezani s proizvodnjo premoga, da se angažirajo za izkop čim večjih količin, ker so energetske razmere v Sloveniji in Jugoslaviji zelo pošastne. Deviz za uvoz nafte ni, oziroma jih je čedalje manj. Letos bo deviz npr. 15 % manj kot lani, prihodnje leto bo še nekoliko slabše. Energetska bilanca Slovenije še ni sprejeta, ker je ne morejo »zapreti«, t. j., ne morejo pokriti vseh potreb bodisi

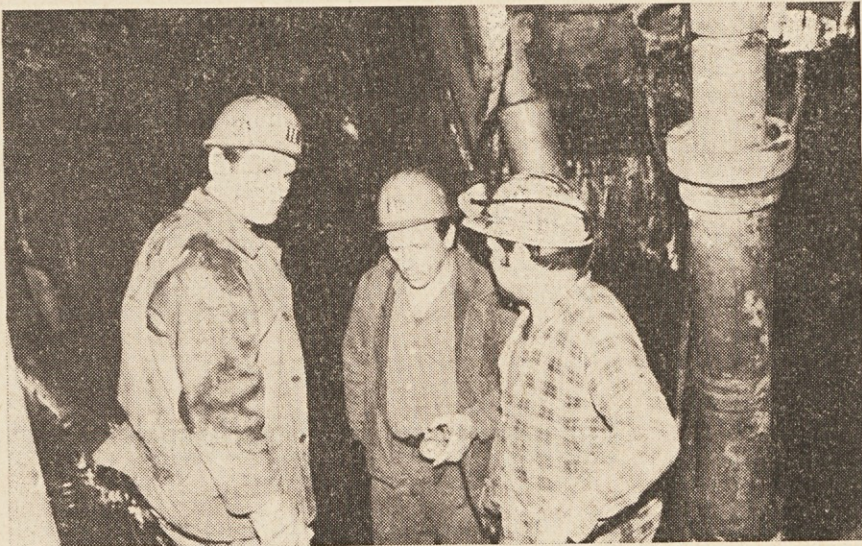
z domačimi ali uvoženimi viri energije. V teku so razgovori z ostalimi republikami za dobavo premoga, kar pa je povezano z vlaganji v njihove razvojne načrte. Uvoz pa je povezan s čim večjim izvozom. Ta pa je v prvih dveh mesecih t.l. slabši kot preteklo leto. Dva operativna problema nas zelo žulita: izguba v poslovanju v letu 1980 in cene. V elektrogospodarstvu so govorili koncem preteklega leta o zelo visokih izgubah, številke pa so se zelo zmanjšale ob sprejemanju zaključnih računov. V vsem elektrogospodarskem sistemu je prišlo do izgube le v DO Završki premogovniki. Vse druge je bilo možno pokriti znotraj elektrogospodarstva in lastnimi rezervami. Izrazil je mnenje, da rudarskih kolektivov ne bi smeli obremenjevati z izgubo. V svoji razpravi se je gost ustavil tudi pri cenah. Te se v zadnjem času spiralasto zvišujejo. Da bi lahko zejezili to nenormalnost, pripravljajo nove strožje ukrepe tako na zveznem kakor tudi republiškem izvršnem svetu. Tudi predlagane nove cene za premog in elektriko bodo podvržene presoji in soglasju pravkar ustanovljenih skupnosti za cene SRS. Postopek je treba nujno sprožiti skupno z EGS. V novi ceni premoga bodo zajeta sredstva tudi za razširjeno reprodukcijo. Raziskave v Sloveniji bodo imele absolutno prednost, zato je nujno pričeti takoj z geološkimi raziskavami premoga, nafte in plina. Mnogo je debate okoli »bencinskega dinarja«, ki izvira iz zadnje podražitve bencina. Poleg rudarjev in energetikov se po-

javljajo kandidati tudi iz vrst železničarjev in cestarjev. Apetiti vseh so brez dvoma zelo veliki. Končna delitev teh sredstev še ni znana.

Glede na to, da je celotno energetske gospodarstvo posebnega družbenega pomena, bo treba organizirati že v bližnji bodočnosti razprave o bodoči organizaciji TOZD, DS, DO in SOZD v smislu določil zakona o energetske gospodarstvu. Dobršen poudarek je bil tudi na gradbeništvu. V okviru slovenskega energetskega gospodarstva bo treba tudi to področje obdelati celoviteje morda v povezavi z RUDIS, in to ne le za slovensko, pač pa tudi za jugoslovansko in inozemsko področje.

V razpravi je Miro Florjanc, inž., direktor DO TET, sprožil vprašanje velikega remonta takojimenovane »poljske elektrarne II«, ki je načrtovan za letošnje obdobje od maja do avgusta t.l., to je 4 mesecev v vrednosti 270 milijonov din in težav, ki se pojavljajo okoli potrebnih sredstev. Od leta 1977 dalje pa je pripravljen investicijski program za TE-TO III, vendar kljub vsem prednostim, ki so navzoče za takojšnjo realizacijo projekta, nastopajo težave. Optimizacija v okviru EGS, ki naj določi prednostni oziroma vrstni red gradnje predvidenih objektov v tem srednjeročnem planu, poteka dokaj počasi. Poleg stare TET I je v glavnem amortizirana tudi že TET II, in če ne bo v najkrajšem času prišlo do gradnje TE-TO III, bo nastopilo več zelo težkih vprašanj, kot so: socialno vprašanje kolektiva, vprašanje kam z manj kaloričnim premogom, vprašanje toplotnega ogrevanja revirskih občin itd. Nastopa torej vprašanje pospešitve dela komisije za optimizacijo pri EGS.

Številna vprašanja je odprl tudi Ivan Berger, dip. inž. rud., direktor DO ZPT. Naš bodoči razvoj temelji na dokazanih zalogah premoga. Teh je okoli 70 milijonov ton, vseh zalog pa je okoli 140 milijonov ton. Jar so razmeroma stare, prav tako

Pomenek na odkopu premoga v vzhodnem talnem skladu K — 95, VII. obzorje — glavni poslovodja Konrad Kotnik, Franc Žgajner in Drago Homšek.

Foto J. Kirič

stari pa so tehnološki procesi. V nadaljevanju razprave je govoril o premogu za elektrogospodarstvo, industrijo in široko porabo, bodočem suhem odsejavanju drobnih vrst premoga, modernizaciji transporta od odkopov do separacije, pridobivanju drobnih vrst premoga, modernizaciji transporta od odkopov do separacije, pridobivanju premoga na površinskih kopih Retje in Ojstro ter bodočem v Lakonci in težavah, ki se pojavljajo pri separiranju premoga iz teh kopov, združevanju sredstev ljubljanskih, mariborskih in kranjskih porabnikov premoga za nove naložbe v premogovnike, delu rudarjev ob sobotah in nedeljah itd. Najbolj boleča je izguba, ki jo imajo edino Zasavski premogovniki v vsem EGS. Izgubo so imele tudi nekatere druge združene DO v EGS, vendar jo je bilo možno povsod pokriti iz raznih virov, le za ZPT so ostala odprta vprašanja, kako kriti nekriti del izgube za leto 1980. Gre za 9,7 milijard S din izgube. Vzroki za nastalo izgubo so predvsem v neizpolnitvi letnega načrta za leto 1980 zaradi številnih zruškov, vdorov vode in blata na odkopih čela, pa tudi v dobršni meri zaradi prepozno odobrenih novih cen

premoga. Nastopa torej vprašanje iz katerih virov pokriti nastalo izgubo. Vmes je v debato posegal z raznimi informacijami tudi predsednik RKEIG.

Gosta sta seznanila s problematiko rudnika Senovo in Kanizarica direktorja obeh rudnikov: Martin Vidmar, dipl. inž. in Vlado Breznik, dipl. inž. V obeh rudnikih nastopajo izredne težave bodisi na odkopih, kakor tudi transportu. Življenjsko pomembna pa so nadaljnja sredstva za izvajanje investicij. Problem nastopa tudi zaradi pomanjkanja rudarjev, ki je v dobršni meri posledica pomanjkanja stanovanj. Oba sta poudarila nujnost čimprejšnje odobritve potrebnih sredstev za nadaljnja odpiralna dela in transport ter družbeni standard. M. Vraničar je pri tem omenil, da so sredstva namenjena za energetiko letos v skladu s stabilizacijsko politiko zelo skromna, saj je bil prvotni znesek zelo zreduciran. Na razpoložljivi znesek zelo vplivajo številne visoke podražitve pri objektih, ki so v gradnji n. p. NE Krško, HE Solkan in drugi. Zato se bodo morali porabniki teh sredstev sami dogovoriti za prednost in pomembnost bodočih vlaganj oziroma naložb.

V razpravi so govorili tudi: Metod Malovrh, dipl. inž., predsednik skupščine občine Zagorje, o izvajanju zakonskih določil, Rudi Šinkovec, dipl. inž. v d. vodja DS TSO, o kreditiranju serijske opreme, dr. Rudi Babič, predsednik KPO GIK Zasavje, o razvoju gradbeništva v revirjih s posebnim ozi-

rom na predvidene investicije v Cementarni Trbovlje, Tovarni kemičnih izdelkov (mavec), Siporex (povečanje zmogljivosti), Staklobeton v Zidanem mostu itd. Jože Zorčič, inž., iz Medobčinske gospodarske zbornice revirskih občin pa je govoril o toplifikaciji, selekciji investicijskih naložb, izvozu itd.

Na koncu je mgr. Srečko Klenovšek na kratko povzel celotno razpravo in izrazil upanje, da tovariški razgovor ni bil brez upanja na rešitev številnih žgočih odprtih problemov v REK EK in revirjih, ki so življenjskega pomena za nadaljnjo normalno delo — sedaj in v bodoče (tl.)

Komentar k proizvodnemu načrtu DO-ZPT za leto 1981

V novembrski številki našega glasila je bila na koncu članka z naslovom »Izpolnjevanje proizvodnih nalog v letu 1980« kratko navedena tudi proizvodnja premoga za leto 1981. Ker so med tem časom nastale spremembe v proizvodnih načrtih po posameznih TOZD, naj v kratkem navedem dokončne proizvodne naloge za letošnje leto.

V letu 1981 bo 264 rednih delovnih dni. Zaradi pomanjkanja delovne sile, predvsem na odkopih, bo tudi 20 obratovalnih sobot v prostih sobotah. Jamska proizvodnja bo 1,391.000 ton in še 109.000 ton z obeh površinskih kopov — Retje 64.000 ton in Ojstro 45.000 ton. Skupno proizvodnjo torej načrtujemo v višini 1,500.000 ton ali 5280 ton/dan pri 284 obratovalnih dneh. Razdelitev jamske proizvodnje po TOZD je naslednja:

ziroma skupna proizvodnja 5280 ton/dan. Ker bo v določenih obdobjih zaradi slabega vremena motena proizvodnja s površinskih kopov, bo morala biti proizvodnja v ugodnem vremenu znatno večja.

Odkopavanje v posameznih jamah bo potekalo v sledečih odkopnih poljih:

Trbovlje:

Zg. VII. polje	40.000 ton
AB — polje	170.000 ton
Vode polje	252.000 ton
Paseti polje	55.000 ton
Skupaj	517.000 ton

Hrastnik:

Talni sklad	110.000 ton
A in C polje	
K. 88	149.600 ton
Vzh. Talni sklad	
K. 138 in 130	81.400 ton
Skupaj	341.000 ton

Terezija II

— jug	73.000 ton
Javor	90.000 ton
Skupaj	260.000 ton

Kotredež:

P — 73	66.600 ton
P — 74	80.910 ton
P — 75	27.230 ton
P — 85	28.830 ton
P — 71	13.530 ton
P — 52	18.900 ton
Skupaj	236.000 ton

RŠC:

Marija polje in	
Zg. VII. polje	37.000 ton

Skupaj ZPT (jama)

1,391.000 ton

STORITVE

TOZD	ton/leto	ton/dan (284 dni)	pr. vpr.	odkop.	jama III.	Rud. II.
Hr.	341.000	1200	3.00	15.00	3.10	2.50
Oj.	260.000	915	3.00	14.00	4.30	3.50
Trb.	517.000	1820	3.00	14.00	4.50	3.40
Kotr.	236.000	830	3.00	8.00	2.25	1.65
RŠC	37.000	130	—	—	—	—
ZPT	1,391.000	4895	3.00	12.60	3.47	2.68

Povprečna dnevna proizvodnja s površinskih kopov (109.000 ton) bo morala znašati 384 ton/dan, pri 284 delovnih dneh o-

Ojstro:

Terezija II	
— sever	97.000 ton

Višine odkopnih etaž bodo znašale: Hrastnik ca 6.0 m, Ojstro 8 do 10 m, Trbovlje 10 m, Kotredež in RŠC 10 m.

V proizvodnih jamah bomo odkopavali tudi v področjih, ki so nevarna zaradi vdorov blata in mulja. Tu bomo morali upoštevati vse do sedaj izdelane varnostne ukrepe.

Etažne proge v premogu bomo izdelovali delno ročno kar največ pa strojno, t.j. s strojem za izdelavo prog F6 — A. Stopnja mehaniziranosti izdelovanja prog bo naslednja:

način:	m PH		PO		PT		PK		ZPT	
	m ‰		m ‰		m ‰		m ‰		m ‰	
ročno:	500	26	300	30	900	28	600	33	2300	29
strojno:	1400	74	700	70	2300	72	1200	67	5600	71
skupaj:	1900	100	1000	100	3200	100	1800	100	7900	100

Široko čelo bomo podgrajevali s klasičnim in hidravličnim podporjem (Salzgitter, Marrel Hydro in Becorit podporje). Ponekod bomo uporabljali odkopni stroj Ravageuse, v jami Trbovlje pa že tudi Eickoff, na nekaterih čelih pa stransko sipne nakladalce oziroma tudi brez njih, če bodo neugodni pogoji (krušljiva širokočelna stena in strop).

Način podgrajevanja na širokih čelih načrtujemo v sledečem razmerju:

bomo nadaljevali z odkopavanjem, in sicer načrtujemo v višini 19.000 ton, predvidevamo pa še večjo proizvodnjo.

Potrebno število odkopnih ših-tov

	Hr.	Oj.	Trb.	Ko.	ZPT
Proizv. iz odk.:	324.000	251.000	488	220.000	1.283.000
storitev:	15	14	14	8.0	12.6
šiht/leto:	21.600	17.929	34.857	27.500	101.886
šiht/dan:	82	68	132	104	386

TOZD	Klasično: Salzgitter:		M. Hydro: Becorit:		SKUPAJ:			
	ton	‰	ton	‰	ton	‰	ton	‰
PH	—	—	79.000	24	107.000	33	138.000	43
PO	—	—	227.000	90	24.000	10	—	—
PT	294.000	60	—	—	64.000	13	130.000	27
PKo	90.000	40	76.000	35	54.000	25	—	—
RŠC	10.000	29	25.000	71	—	—	—	—
ZPT	394.000	30	407.000	31	249.000	19	268.000	20
							1.318.000	

Proizvodnja v višini 1.318.000 bo s širokih čel, ostalo, tj. 73.000 ton, pa iz priprav v premogu. V Kotredežu bomo v P — 73 odkopavali s splavnim zasipom, in sicer 67.000 ton premoga, kar predstavlja 28 ‰ proizvodnje iz TOZD Kotredež. V jami Loke

Pri planirani odkopni storitvi 12,6 ton/šiht bo potrebno 386 odkopnih ših-tov na dan. V lanskem letu je bila dosežena odkopna storitev le 11,71 ton/šiht, pri tem je treba omeniti, da se je v jami Trbovlje znižala na

10,75 ton/šiht, to pa iz že znanih vzrokov.

V lanskem letu je znašala proizvodnja 1.260.000 ton v 287 delovnih dneh, t.j. 4390 ton/dan. Letos načrtujemo 1.500.000 ton v 284 delavnikih ali 5280 ton/dan, ali pa 890 ton/dan več. To je precejšnje povečanje. Res pa je, da računamo na proizvodnjo z obeh površinskih kopov, ki je lani praktično ni bilo.

Poleg tega lahko računamo, da bodo odkopni pogoji v jami Trbovlje letos znatno boljši kot lansko leto, ko je bil izpad proizvodnje v tej jami največji.

Da bomo lahko izpolnili proizvodne naloge bomo morali narediti sledeče:

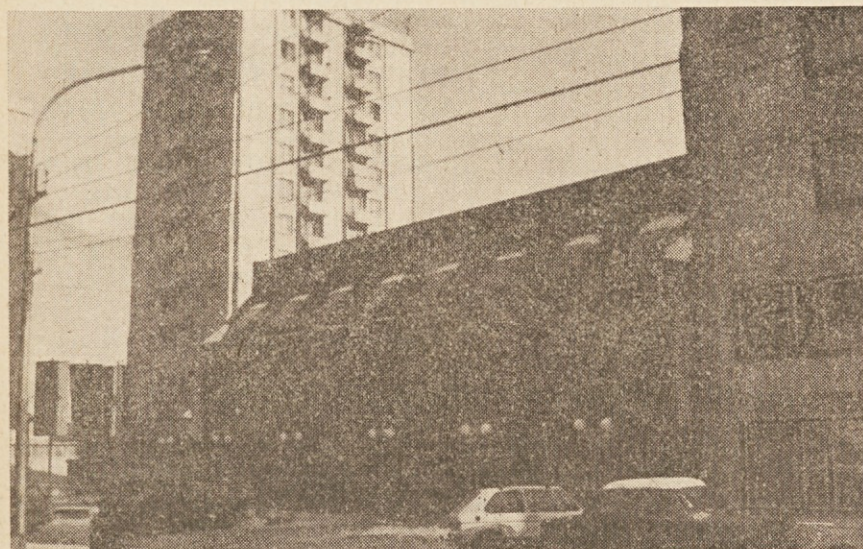
— izboljšati transport pri skupnem prevozu, urediti spodnji ustroj proge, povečati število vozičkov in lokomotiv, priskrbeti zadosti rezervnih delov itd.;

— število odkopnih ših-tov mora biti, kot smo načrtovali, t.j. 386 na dan in dosegati planirano odkopno storitev;

— vsa planirana elektro-strojna oprema, kot so verižni transporterji, črpalke, elektromotorji, SHP itd., mora biti pravočasno izdobljena.

Potrebni bodo še drugi ukrepi, v prvi vrsti nabava zadostnega števila vozičkov in lokomotiv, ker so v zadnjem času občutni zastoji v proizvodnji zaradi pomanjkanja vozičkov.

Alojz Pavčnik

Novozgrajeni obrat družbene prehrane v Hrastniku na Logu, med Delavskim domom in stolpnico.

Foto J. Gerhard

Plan proizvodnje električne energije v Termoelektrarni Trbovlje za leto 1981

Skupščina interesne skupnosti elektrogospodarstva je na svoji seji 11. februarja 1981 sprejela ovrednoteno elektroenergetsko bilanco za to leto in v sklopu te tudi obseg proizvodnje. Za našo delovno organizacijo načrtujemo, kljub velikemu remontu na kotlu 125 MW bloka, dokaj visoko proizvodnjo, skoraj 500 GWh (natančno 497 GWh). Načrtovanje izhaja iz potreb po električni energiji v Sloveniji, sicer pa moram za bralce, ki manj poznajo to področje, povedati, da smo v elektrogospodarstvu zelo veseli, če termoelektrarnam ni treba proizvesti vseh planiranih GWh, ker je to zelo draga proizvodnja. Dosti raje imamo, če je ugodna hidrologija (vodne razmere), kajti tako pridemo vsi skupaj do cenejše električne energije proizvedene v hidroelektrarnah, premog pa lahko tako prihranimo. Iz dolgoletnega pregleda proizvodnje električne energije je razvidno, da je proizvodnja v zadnjih treh in prvih treh mesecih leta v glavnem odvisna od proizvodnje v termoblokih, to pa je tudi obdobje, ko je poraba zaradi nizkih zunanjih temperatur in velike proizvodnje v industriji tudi največja. V termoelektrarnah si zaradi tega lahko dovolimo večje remonte le v poletnih mesecih, in tako tudi v TET načrtujemo velik remontni poseg na kotlu OP 380 b za junij, julij, avgust in september. Naprava je iztrošena do take mere, da je zamenjava velikega dela cevi zahtevana z odločbo Republiškega inšpektorja za parne kotle, pa tudi sicer je bila konec leta 1980 že amortizirana. Remont bo trajal 4 mesece, pri tem pa se pojavlja seveda velik problem skladiščenja pre-

IZPOLNJEVANJE DELOVNEGA NAČRTA

1. 1. do 15. 2. 1981

DO	načrt	dosež.	+ —	%	ob dela
TPZD	ton	ton	ton		prostih sobotah

DO ZASAVSKI PREMGOVNIKI

Proizvodnja premoga

Pr. Hrastnik	49.120	42.214	—	6.906	85,9	4.698
Pr. Ojstro	34.022	30.791	—	3.231	90,5	3.210
Pr. Trbovlje	68.352	64.012	—	4.340	93,7	7.044
Pr. Kotredež	31.328	28.660	—	2.668	91,5	2.670
RŠC	4.716	2.245	—	2.471	47,6	—
Jama	187.538	167.922	—	19.616	89,5	17.622
Retje 80	7.920	1.240	—	6.680	15,7	170
Ojstro 80	5.610	2.620	—	2.990	46,7	220
Celokupno	201.068	171.782	—	29.286	85,4	18.012

Proizvodnja gradbenega materiala

Hrastnik	letni načrt	doseženo	%
— betonarna (kos)	—	—	—
Zagorje			
— kamnolom (m ³)		13.157	

Storitve delavnic

RESD			
Hrastnik (din)		6,374.073,20	
RESD			
Trbovlje (din)		7,431.260,10	
RESD			
Zagorje (din)		4,984.808,25	
PJL (din)		3,152.647,80	
Toplotna energ. (Gj)	85.321	16.114	18,9

DO TERMoeLEKTRARNA

Proizvod el. ener.	MWh		
	načrt	doseženo	%
— PEE-PP	19.435	10.935	56,3
— PEE-N	81.790	91.937	112,4
— KE	3.065	136	—
Skupaj	104.290	102.736	98,5

Ostalo — storitve

Vzdrževanje naprav (din)	2,123.948,40
Transport goriva (din)	764.468,05

DO RUDARSKA GRADBENA DEJAVNOST

RIG (din)		24,922.350,20	
ESMD (din)		3,431.235,45	
Avtoprevoz			
»Zasavje« (t/km)		827.039	
GRAMAT			
(enot)	10,000.000	1,044.076	10,4
Kamnolom (m³)	50.000	2.932,5	5.9

DO INDUSTRIJSKE MONTAŽNE DELAVNICE

SIMD (din)	6,423.928,40
EIMD (din)	1,994.883,05

Po sprejetju plana za leto 1981 bo prikazana tudi primerjava.

Erika Kavčič

moga, ki ga bodo v ZPT nakopali. Take težave se pojavljajo celo pri enomesečnih remontih, ker se premog zelo hitro vžge, če leži na deponiji, že po nekaj dneh, če je deponija zelo natrpana. Zato smo se skupaj z ZPT dogovorili, da je treba v poletnih mesecih, to je v času, ko v elektrarni zaradi remonta ne bomo obratovali, voziti kotlovni premog v Šoštanj. Sredstva za preureditev transporta na separaciji v Trbovljah so zagotovljena. Vsi skupaj seveda še nimamo izkušenj, kako transportirati kotlovni premog te kvalitete, vendar upamo, da bo v poletnih mesecih to mogoče.

Planiran obseg proizvodnje električne energije za leto 1981:

Trbovlje 1-3 (bloki v stari elektrarni): proizvodnja je planirana samo za prve tri mesece, in sicer 38 GWh (13+12+13 GWh) in v novembru ter decembru 17 GWh (5+12 GWh). V poletnih mesecih te naprave zaradi visokih proizvodnih stroškov, tudi sicer, ne obratujejo.

Trbovlje 4 (blok 125 MW): v prvih petih mesecih bo proizvedel 265 GWh (55+50+55+50+55 GWh), potem je predviden štirimesečni remont, zadnje tri mesece pa je plan 155 GWh (50+50+55 GWh).

Plinska elektrarna Trbovlje:

planirana proizvodnja znaša 22 GWh, ali vsak mesec po 2 GWh, v maju in juniju pa po 1 GWh. Proizvodnja v tej enoti bo potrebna le v primeru zelo težke energetske situacije, kajti vedeti moramo, da je proizvodnja elektrike v takih blokih zelo

draga, saj turbina troši kurilno olje, ki ga primanjkuje, pa tudi cena je zelo visoka. Za zagotovitev in preverjanje obratovalne pripravljenosti pa je potrebno plinske turbine večkrat spraviti v pogon, četudi ni energetskih potreb.

Planirana dobava in poraba premoga.

Z ozirom na planirano proizvodnjo električne energije v termoblokih na premog smo se z ZPT dogovorili za dobavo 608.000 t premoga. Planirane dobave v prvih petih mesecih so: (75+70+25+65+63) tisoč ton potem je predviden (tri mesece) prevoz v Šoštanj, v zadnjih štirih mesecih pa še dobava na deponijo TET (40+70+75+75) tisoč ton.

Za proizvodnjo v plinski elektrarni predvidevamo sprotno dobavo, ki je odvisna od potreb in razpoložljivih skladiščnih prostorov v TET. Glavni rezervoarji za gorivo še niso usposobljeni za skladiščenje goriva, ker pa so za sedaj opredeljeno namembnost plinskih blokov v Trbovljah tudi zelo veliki, se dogovarjamo s Petrolom, ki naj bi te rezervoarje (možnost skladiščenja 20 000 t goriva) uporabljal tudi za svoje potrebe.

Planirana poraba premoga je 626 000 t. Ob predpostavki, da je bilo z 31. 12. 1980 na zalogi še 90 000 t, bi bila planirana zaloga konec decembra 1981, 72 000 t. Iz inventure konec leta 1980 pa je razvidno, da je bila zaloga nekaj manjša in bo za ustrezno razliko odstopala tudi dejanska zaloga.

Miro Florjanc

Spomin na umrlega velikana

Dne 10. februarja 1981 je poteklo dve leti, odkar smo izgubili velikana naše revolucije, Evarda Kardelja. Tudi kolektiv našega kombinata se je te pomembne obletnice spomnil, saj nosi po njemu ime z vsem ponosom in odgovornostjo.

Ta dan se je v jutranjih urah skupina mladih delavcev našega kombinata zbrala pred doprtnim kipom Edvarda Kardelja pred upravno zgradbo in počastila njegov spomin s položitvijo lovorovega spominskega venca v imenu vseh članov kombinata.

Za kratek oris pokojnega Edvarda Kardelja povzemamo besede Janeza Vipotnika, ki jih je zapisal v zbirki Obrazi. Zapisal je:

Edvard Kardelj je izreden mislec, genialni teoretik naprednega delavskega gibanja, politik in državnik. Njegove knjige spodbujajo k razmišljanju ljudi po vsem svetu in netijo boj za pravičen položaj delovnega človeka, za spoštovanje njegovega dostojanstva. Kardeljeva privrženost stvari delavskega razreda in komunistom in njegovo delo sta veliko pripomogla k uspehom, ki jih naša družba uživa danes in jih bo uživala jutri.

Težko bi pri nas pa tudi v svetu, med razmišljujočimi poznavalci naše stvarnosti dobili človeka, ki ne bi priznal, da je organizacija komunistov v vsej naši dosedanjí zgodovini bolj usodno kot katerakoli druga sila posegla v življenje slovenskega naroda, narodov in narodnosti vse Jugoslavije. Posegla bolj usodno v srečnem pomenu besede. V dolgotrajnem boju so najbolj zvesti sinovi delavskega

razreda združili množice v enotno voljo, ki je prinesla zmago nad sovražnikom in oblikovala novo družbeno ureditev po lastni zamisli. In vse bitke, ki smo jih komunisti in delavski razred bojevali v zadnjih desetletjih pod vodstvom tovariša Tita, vsa spoznanja, ki smo jih nabrali v teh bitkah, in vsi uspehi, ki smo jih dosegli, nosijo prepričljiv pečat revolucionarne in teoretične ustvarjalnosti Edvarda Kardelja.

Predstavljamo rudnik Kanižarica

PREGLED DOSEDANJEGA RAZVOJA

Prvi podatki o raziskovalnih delih na našem področju so iz leta 1850. Do druge svetovne vojne je bil rudnik privatna lastnina. Od prvega lastnika Franza Ritter von Fridaua iz Črnomlja je rudnik odkupila leta 1881 združba Österreichische Alpine Montagesellschaft Wien. Pod upravo »Premogokopne združbe Belokrajina« je prišel leta 1921, od leta 1929 do 8. 9. 1942 pa je obratoval pod firmo »Premogokopna združba Belokrajina« v lastništvu Venceslava Jakila. Po napadu partizanov 8. 9. 1942 na italijansko postojanko v Kanižarici je bila požgana separacija in vsa zunanja poslopja, voda pa je sčasoma zalila jamo. Oktobra 1944 je rudnik pod upravo SNOS zopet začel zasilno obratovati. Od 17. maja 1946 pa obratuje pod firmo »Rudnik rjavega premoga Kanižarica«.

Do leta 1958 je bil način rudarjenja zastarel. (Izključno prečni odkopi in ročni transport z vozički v jami in zunaj).

Od leta 1958 do 1963, v obdobju kapitalne rekonstrukcije

rudnika, je pričel obratovati nov izvozni vpadnik (15. 6. 1959), izvozni stolp in izvozni stroj (15. 9. 1962), železobetonska separacija (5. 5. 1963) in več jamskih objektov.

V razdobju od leta 1963 do 1969 smo uvedli odkopavanje

dejali so...

Miloš Prosenc, sekretar republiške konference SZDL Slovenije

»... Ko načrtujemo priprave na 3. kongres samoupravljalcev Jugoslavije, kongrese družbenopolitičnih organizacij in na skupščinske volitve, se vsekakor srečamo tudi z vprašanji delovanja delegatskega sistema. Ocenjujemo njegovo učinkovitost, predvsem pa odgovornost subjektivnih sil, ki morajo biti nenehno aktivno angažirane pri razvijanju delegatskih odnosov in pri zagotavljanju pogojev za dobro delegatsko delovanje. Tega ne počnemo slučajno. To je grajeno na spoznanju o pomenu delegatskega sistema v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja, hkrati pa je to tudi odraz spoznane odgovornosti vseh družbenopolitičnih dejavnikov za njegovo razvijanje, poglobljanje in utrjevanje...«

Fadil Hoxha, član predsedstva SFRJ

»... Pogosto govorimo samo o problemih, pozabljamo pa opozarjati na dobre izglede. Pokazali smo, da lahko veliko storimo, če se v resnici potrudimo. Da bi bilo še bolje, se moramo hitreje odvaditi nekaterih starih navad. S starimi pojmovanji ne bomo izvedli stabilizacijske politike. Predvsem moramo spremeniti svoj odnos do dela, ker z nizko delovno produktivnostjo ne moremo uspešno graditi socializma in samoupravljanja...«

Stane Dolanc, član predsedstva CK ZKJ

»... Mladinska organizacija mora potemtakem iskati vedno nove ustrezne oblike dela in dejavnosti, da bi se lahko uveljavile pobude in ustvarjalnost mladih in da bi se tako največji del mladine vključil v demokratično fronto socialistične mladine. Mladinska organizacija ne sme biti le organizacija tistega dela mladine, ki je ali naj bi bila v zvezi komunistov. Pri tem nimam v mislih le različnih organizacijskih oblik mladine kot oblik organiziranja posameznih trajnih ali kratkoročnih konkretnih akcij, lik dela omogočajo ustvarjalno uveljavljanje mladih v okviru socialističnega samoupravljanja, bi lahko v precejšnji meri odpravili togost, sheme in zaprtost, ki jih je zdaj zaslediti, hkrati pa bi lahko sprostili in družbeno angažirali ogromen družbeni potencial...«

izključno po širokočelnih odkopnih metodah, mehanizirali transport premoga od odkopa do separacije in uredili prevoz rudarjev v jamo in iz nje.

Katastrofalni vdor vode, ki je povzročil popolno potopljenost jame in s tem prekinjenost

proizvodnje, se je pojavil dne 5. 3. 1976, in to pri izdelavi pripravljalne proge v III. sloju na K-82 ob vzhodni prelomnici.

Začetni pritok vode je bil 200 l/min, vendar je postopoma naraščal na ca. 20.000 l/min. Voda ja zalila vse jamske prostore do višine na K + 140 m (ustje vhoda v jamo je na K + 171 m), s čemer je bila prekinjena eksploatacija premoga. Večji del opreme je ostalo pod vodo in je ni bilo mogoče rešiti spričo naglega zalivanja jamskih prostorov.

Vdor vode smo sanirali na ta način, da smo zvrtili s površine tri vrtine, od teh eno na samo mesto vdora, dve pa v bližino vdora v pripravljarno progo. Skozi navedene vrtine smo vbrizgavali v jamo, to je v razpoke na mestu vdora in v pripravljarno progo, beton.

Pri tem smo porabili 1500 m³ dolomitnega peska, 380 ton cementa in 870 ton Efe pepela. Ta dela smo opravili do 22. 11. 1976, nakar smo pričeli z izčrpavanjem vode. Do 16. 6. 1977 smo izčrpali iz jame vso vodo, in sicer v količini 300 000 m³.

Vzporedno z izčrpavanjem vode smo obnavljali jamske prostore ter reševali in obnavljali opremo.

Z redno proizvodnjo smo pričeli ponovno 3. 7. 1977. leta. Proizvodnja je postopoma ponovno naraščala ter lani dosegla 120.000 ton.

Za obnovev potopljenе jame so nam odobrili kreditna sredstva v višini din 60.912.172.

Jasno sliko razvoja rudnika pokažejo doseženi učinki, ki so razvidni za posamezna karakteristična leta v naslednjem pregledu:

Leto	Povprečni stalež brez menze	Proizvodnja ton	odkopna	Storilnost ton/dnina jamska	Storilnost ton/dnina rudarska
1940	70	14.900	1,90	0,60	0,45
1947	137	16.670	2,18	0,69	0,52
1958	249	39.200	2,83	1,00	0,71
1963	272	70.000	5,18	1,74	1,13
1969	314	143.000	10,63	3,42	2,16

1970	305	142.600	10,03	3,44	2,15
1971	301	139.400	9,99	3,65	2,28
1972	307	125.000	9,61	3,15	2,00
1976		30 730 nato	23. 3. 1976	VDOR VODE	V JAMO

1977	299	29.100	zač. obr. 3. 7. 1977		
1978	320	98.050	9,71	2,82	1,61
1979	352	117.500	8,21	2,58	1,54
1980	365	120.500	7,94	2,60	1,55

Vzrok za stagnacijo proizvodnje premoga v zadnjih letih moramo iskati v zapostavljanju premogovništva v slovenskem in jugoslovanskem merilu (neurejene cene premoga) in s tem cnemogočeno dovoljno vlaganje v mehanizacijo odkopa in transporta.

Leta 1974 smo se združili z Opekarno Kanižarica, ki pa je zaradi zastarele proizvodnje in slabe kvalitete glin prenehala obratovati leta 1977. Istočasno smo razvijali v tem obdobju proizvodnjo betonskih izdelkov in odprli kamnolom apnenca. Ta industrija gradbenega materiala je do konca lanskega leta (1. 1. 1981), ko je bilo investiranje končano, prerasla v velik obrat in se po reorganizaciji Rudnika in IGM Kanižarica popolnoma izdvojila kot samostojna DO.

Delovna organizacija Rudnik rjavega premoga Kanižarica je organizirana kot enovita delovna organizacija, njena glavna dejavnost je pridobivanje rjavega premoga. Posamezne dejavnosti so organizirane v okviru delovnih enot, in sicer: Jama, separacija z nakladalno rampo in žago, vzdrževalne delavnice, avtopark, skupne službe in gostinska enota.

Delovna organizacija zaposluje 400 delavcev, in sicer pri

neposrednem pridobivanju premoga 250, na separaciji 56, v zunanjih vzdrževalnih delavnicah 36, v avtoparku 20, v skupnih službah 24 in gostinski enoti 14 delavcev.

V sklopu jame deluje jamska elektro-strojna služba, ki opravlja vzdrževalna in montažna dela na mehanizaciji v jami in zaposluje 19 delavcev.

Skupne službe opravljajo za potrebe delovne organizacije komercialna, računovodska, splošno-kadrovska, statistična in plansko-analitična opravila in so organizirane v okviru posameznih sektorjev.

Na rudniku delajo naslednji vodilni delavci:

- Direktor rudnika
Vladimir Breznik, dipl. ing. rud.
- Tehnični vodja
Vinko Babič, rud. tehnik
- Vodja komerciale
Anton Jankovič
- Vodja računovodstva
Matija Držaj
- Vodja splošnega sektorja
Jože Kolenc
- Služba varstva pri delu
Matija Cigan, dipl. ing. rud.
- Tehnični vodja jame
Mujo Maličbegovič, dipl. ing. rud.

Rudnik rjavega premoga Kanižarica ima 21-članski delavski svet, devetčlanski izvršni odbor delavskega sveta, disciplinsko komisijo, samoupravno delavsko kontrolo, komisijo za delovna razmerja, stanovanjsko komisijo, komisijo za inventivno dejavnost in komisijo za varstvo pri delu, varstvo žena in mladine, invalidnih oseb in varstvo okolja.

V delegatskih skupščinah SIS nas zastopajo naši delegati na nivoju posebnih delegacij.

Skupno imamo v samoupravnih organih in delegacijah zajetih preko 100 delavcev.

V okviru delovne organizacije delujejo naslednje družbenopolitične organizacije: Osnovna organizacija ZK, Osnovna organizacija sindikata in mladinska organizacija. V OOK je vključenih 30 članov ZK, mladinska organizacija pa vključuje v svoje vrste 150 mladincev.

Zaloge premoga in razvojni načrti:

V rudniku sedaj odkopavamo premog v območju centralne kadunje. V tem predelu so zaloge premoga še za dve leti in pol. Nadaljnje možnosti odkopavanja so v južnem in severnem delu kadunje.

Ob jugozahodni meji »Kadunje« leži, ločeno od nje s tektonskimi mejami, južno polje, ki predstavlja najbolj naravno možnost za nadaljnjo eksploatacijo.

Celotno premogovno ležišče je raziskano z razmeroma gustom mrežo vrtin, ki pa kljub temu ne zagotavljajo zadostnih podatkov in bodo potrebne še dodatne raziskave zaradi komplicirane tektonike.

Rezerve premoga po poljih kategorije A, B in C z odkopnimi izgubami znašajo ca 3,3 mio ton. V širši okolici Kanižarice predvidevamo okrog 7,0 mio. ton. Po podatkih geologov naj bi obstajala prav taka kadunja kot je v Kanižarici tudi na področju med Gradacem in Gribljami ob Kolpi. To področje je potrebno čimprej raziskati s tremi vrtinami in potrditi domneve.

V naslednjem petletnem obdobju načrtujemo povečanje proizvodnje od sedanjih 120.000 ton na 150.000 ton. Taka proizvodnja je načrtovana tudi do leta 2000. Povečanje proizvodnje bo omogočilo vlaganje v odpiranje južnega polja, modernizacijo in izboljšanje družbenega standarda. Investicijski program je v končni fazi izdelave.

Izvozni jašek v rudniku rjavega premoga Kanižarica.

Po programu je investicija razdeljena v dve fazi:

— I faza predstavlja izvedbo rudarskih raziskav in odpiranje južnega polja, kar bi po terminskem planu moralo biti zaključeno koncem leta 1982;

— II faza predstavlja opremo za eksploatacijo in modernizacijo odkopavanja in transporta.

Pripravljalna rudarska dela po tem investicijskem programu, ki bodo znašala 401 milijonov din, smo že izvedli v letu 1980 s PPS in lastnimi sredstvi. Večja zamuda financiranja po tem programu pa bi povzročila v letu 1982 prenehanje proizvodnje in s tem krajšo življenjsko dobo rudnika. V objekte kontinuitete je predvidena prav

tako manjša TE — TO Kanižarica za potrebe SLO.

Način in metode odkopavanja:

V rudniku Kanižarica eksploatiramo dva premoška sloja, to je III. in IV. sloj.

Debelina III. sloja znaša 2,8 do 3,00 m, IV. pa do 12 m. V IV. sloju se mestoma pojavljajo jalovi vložki različnih debelin, ki otežkočajo odkopavanje.

Pripravljalna dela izvajajo delno strojno s strojem F6-A, delno pa tudi ročno. Profil prog znaša 7 m² in so podgrajene s TH ločnim podporjem.

Odkopavanje premoga se vrši s širokočelnimi odkopnimi metodami. Dolžina odkopov znaša od 40 do 80 m, odvisno od geo-

loških prilik sloja. Odkopno metodo s podkopnim pridobivanjem premoga uporabljamo v III. premoškem sloju in deloma tudi v IV. sloju, kjer znaša njegova debelina do 3 m. z navedeno odkopno metodo odkopavamo do višine 3 m. Odkopavanje je eno ali dvokrilno. Premog IV. sloja, katerega debelina je 5 do 12 m, odkopavamo s širokočelno odkopno metodo z nadkopnim pridobivanjem. Višina podkopa znaša do 2,80 m, nadkopna višina pridobivanja pa do 8,0 m. Odkopavanje je eno ali dvokrilno.

Za podpiranje odkopov uporabljamo klasično jekleno podporje; stojke tipa »Valent« in stropnike tipa PPS.

Premog nakladamo ročno z nakladalno lopato. Za transport izkopenine uporabljamo dvoverižne transporterje tako na odkopih kakor tudi v odkopnih progah. Od zbirnih bunkerjev dalje izkopenino prevažamo z gumijastimi transportnimi trakovi do glavnega zbirnega bunkerja v jami, od tu na površino pa s skipno posodo vsebine 2400 kg.

Delovna organizacija trenutno razpolaga s 73 stanovanji, od tega je 6 trosobnih, 45 dvosobnih, 18 enosobnih in 4 garsonjere. Večina stanovanj je v Kanižarici. V srednjeročnem obdobju nameravamo pridobiti 50 stanovanj, delno v Črnomlju, pa tudi v Kanižarici, kjer že potekajo priprave na gradnjo 18 stanovanjskega bloka.

Za samske delavce imamo dva samska domova s 93 ležišči in z organizirano prehrano. Ker trenutno gostinska enota posluje v težkih delovnih pogojih, je predvidena gradnja novega obrata družbene prehrane, ki bo zadovoljeval tudi potrebe ostalih krajanov.

Počitniška dejavnost je še razmeroma skromna, saj imamo na razpolago počitniško hišico za dve družini v Umagu in štiri prikolice. Zaradi majhnih kapacitet in velikega interesa smo prisiljeni omejiti letovanje na sedem dni, da zajamemo čim

va kažejo na to, da bomo primorani povečati kapacitete.

Za rekreacijo delavcev je zaenkrat še slabo poskrbljeno, saj je edina organizirana dejavnost kegljanje. V letošnjem letu načrtujemo skupaj s krajevno skupnostjo gradnjo večnamenskega igrišča, kar bo vsekakor izboljšalo možnosti za aktivno udejstvovanje in smotrno izrabo prostega časa delavcev, posebno stanovalcev samskega doma.

Stanje premogovnika in problematika s katero se ubadamo, je sledeča:

— občasni vdori blata in vode na delovišča, ki so posledica naravne nesreče vdora vode dne 22. marca 1976;

— odebelitve jalovih vložkov, ki otežkočajo normalno napredovanje;

— neugodni montangeloški položaj slojev;

— manjši požari;

— pogosti zastoji zaradi stare neobnovljene mehanizacije po vdoru vode;

— stalna nevarnost ponovnega vdora vode, kar zahteva ne-

nehno predvrtavanje v osnovno gorje in proti prelomnim zonam;

— pomanjkanje produktivnih delavcev, kar se posebej odraža v II. in III. tromesečju — velika fluktuacija;

— neugoden kadrovski sestav delavcev v jami, ostarelost ključnih delavcev, osebni dohodki še vedno niso dovolj spodbudni, da bi vplivali na pridobitev novih delavcev;

— težave pri nabavi osnovnih materialov in opreme, posebej iz uvoza;

— glede na pretekla leta in obdobje od potopitve jame do danes je zelo malo vloženo v prid osebnega in družbenega standarda, saj nam je primanjkovalo sredstev, da bi dokončno sanirali jamo po naravni nesreči.

Letni plan smo v letu 1980 izpolnili, kar je zasluga izrednih prizadevanj rudarjev, čeprav so naleteli na težave in delali ob dela prostih dneh. Ocenjujemo, da bomo poslovno leto 1980 zaključili brez izgube, vendar pa brez potrebnih skladov.

Potek in rezultati

REFERENDUMOV O ZDRUŽITVI RUDNIKOV KANIŽARICA IN SENOVO V SOZD REK EK

Že oktobra meseca lanskega leta je posebna delovna skupina pričela s pripravami za vključitev malih rudnikov v elektroenergetske kombinat. O pomembnih ciljih in pozitivnih rezultatih, ki bi jih z združitvijo dosegli, smo že pisali.

V našem SOZD so o izvedbi združitve razpravljali delegati na 6. zasedanju delavskega sveta SOZD REK Edvarda Karde, lja. Odločili so se, da bodo v vseh TOZD na referendumih glasovali za združitev delovnih

Delavski pihalni orkester Zagorje ob Savi je v jeseni preteklega leta pripravil popularne koncerte v stanovanjskih soseskah v Zagorju.

Foto Drago Jamnik

organizacij Rudnika rjavega premoga Senovo in Rudnika rjavega premoga Kanižarica v SOZD REK EK, s tem v zvezi pa še za: spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o združitvi DO v SOZD REK EK Trbovlje in za spremembe in dopolnitve Statuta SOZD REK EK.

V našem kombinatu so referendumi v TOZD potekali 30. 1. 1981. O uspehih rezultatih referendumov smo podrobneje poročali v Biltenu št. 8. (2. 2. 81).

V DO rudniku rjavega premoga Kanižarica so izvedli referendum 24. 12. 1980 in je za združitev glasovalo 60 odstotkov delavcev.

V rudniku rjavega premoga Senovo pa so glasovali 29. 1. 81, za združitev je glasovalo 71,67 odstotkov delavcev.

V premogovniku Laško pa se zaenkrat še niso odločali za povezavo v sestavo Zasavskih premogovnikov oz. REK EK kot so prvotno načrtovali.

Dragica Bregant

Ovire pri izpolnjevanju načrta proizvodnje v jami Kotredež

KAJ POVZROČA ZAMUDE IN SLABŠO PROIZVODNJO?

V TOZD Premogovnik Kotredež se že precej časa ukvarjamo s problemom zagotavljanja planirane proizvodnje, predvsem iz jame Kotredež. Za razliko od jame Loke, kjer je proizvodnja premoga v glavnem odvisna od odkopnih kapacitet in števila zaposlenih na odkopih, zelo malo pa na to vpliva transport premoga iz jame na površino, se v jami Kotredež pojavlja nasprotni problem. Ob odkopnih kapacitetah, ki so nad planirano oz. zagotavljajo doseganje planirane proizvodnje, so glavni vzrok nedoseganja proizvodnje, težave pri transportu premoga iz odkopov do separacije. Pri tem imamo občasno težave oz. zastoje zaradi okvar transportne mehanizacije na odkopih oz. na transportni poti do polnišča na 6. obzorju, vendar so ti zastoji zanemarljivi v primerjavi z zastoji, ki se pojavljajo pri transportu od polnišča na 6. obzorju do separacije. Bistvo teh zastojev je pomanjkanje praznih vozičkov. Seveda moramo pri tem razlikovati dve stvari; tudi pri zadovoljivem celotnem številu vozičkov, ki so na razpolago za transport, to še ne pomeni, da vozički pravočasno prihajajo na polnišče, kar seveda zagotavlja ob ostalih normalnih pogojih doseganje planirane proizvodnje.

Pri tem ne morem mimo dejstva, da je problem neurejene-

ga transporta oz. čakanje na prazne vozičke že v preteklem letu 1980 povzročil izpad planirane proizvodnje. Brez tega problema bi zagotovo dosegli tudi rebalansiran plan. Bistvo pri teh zamudah je v tem, da je produktivno delo na odkopih oz. neposredna proizvodnja premoga že tako časovno omejena glede na trajanje ene tretjine, in vsak zastoj normalnega proizvodnega procesa povzroča v glavnem nenadomestljive izgube. Ciklusi dela na odkopih se zelo težko uskladijo tako, da bi zagotavljali enakomerno proizvodnjo v času trajanja tretjin. Ker te enakomernosti proizvodnje ni, si lahko predstavljamo, kaj pomeni zastoj ene do dveh ur na vsaki tretjini, kot se je dogajalo v preteklem in se dogaja tudi v tem letu.

Toda povrnimo se na glavni vzrok nedoseganja planirane proizvodnje — na jamske vozičke. Za nemoten transport premoga, jalovine iz odpiralnih del in ostalega materiala, je vozičkov premalo. Kljub temu, da smo jih v preteklem letu akcijsko popravljali in jih sprotno popravljamo ter da je trenutno stanje malo boljše, problem ostaja in bo še sčasoma še večji, če ne dobimo ustreznega števila novih vozičkov. Vozički so izrabljeni, njihovo stanje bo vedno slabše, tako da bo tudi popravilo vse bolj otežkočeno in problematično. Za leto 1981 smo

imeli v planu nabavo 100 novih vozičkov. Od tega jih je v delu le 22, za ostale pa je veliko vprašanje, kdaj bodo dobavljene, ker je potrebno poiskati proizvajalce za posamezne dele podvozja.

Eden od vzrokov za pomanjkanje vozičkov je tudi premajhna kapaciteta čiščenja zapolnjenih vozičkov. Vozičke redno čistijo učenci RŠC, manj redno na čistilnem stroju, občasno pa organiziramo čiščenje tudi v jami.

V neposredni zvezi z zapolnjenostjo vozičkov je njihov prevoz po 6. obzorju do polnišča. Čas vožnje se podaljša in nenazadnje, hitreje se porabi energija akulokomotiv.

Pri normalnem ciklusu polnjenja in transportu vozičkov je čas med odvozom polnih in dovozom praznih približno 10 minut. V tem času se pri normalni proizvodnji na odkopih, sipalnik napolni in vsaka prekoračitev te normalne pavze ustavi ves transportni sistem in seveda tudi delo na odkopih.

Določen vpliv na proizvodne težave imajo tudi investicijska — odpiralna dela. Poleg težav pri transportu premoga z GT — občasno ločeno transportiramo samo jalovino, so težave tudi zaradi zamašitve sipalnika nad polniščem, posebno, če se pomešata jalovina in moker oz. zablaten premog.

Zaradi specifičnosti dela po tretjinah, je teh težav največ na jutranji tretjini, najmanj pa na nočni tretjini (transport raznega materiala v jamo, odvoz jalovine, razna dela v jami itd).

Od jeseni preteklega leta povzroča določene probleme za nemoteno proizvodnjo tudi dovoz premoga s površinskih kopov. Zastoji na separaciji so bili nad normalo, posebno pri problematični kvaliteti premoga s površinskih kopov. Občutno se je povečala količina jalovine in verjetno so se povečale tudi separacijske izgube.

Precej faktorjev je še, ki vplivajo občasno na višino proizvodnje. Truditi se moramo, da bo višina proizvodnje odvisna v glavnem od števila odkopov, stanja odkopov, njihove obložitve in nenazadnje od kvalitete in količine opravljenega dela vseh zaposlenih v TOZD.

Seveda pa se v tekočem letu ne smemo že vnaprej predajati pesimizmu, čeprav problem

Jedilnica novozgrajenega obrata družbene prehrane na Logu v Hrastniku, katerega so odprli 17. januarja 1981. Investitor tega objekta je bil Mercator — TOZD Gostinsko podjetje Jelka Hrastnik.

Foto J. Gerhard

transporta kot glavnega faktorja nedoseganja proizvodnje, ostaja in ga verjetno tako kmalu

ne bomo rešili, kljub določenim naporom in ukrepom.

Anton Koban

Kako nadaljevati z razvojem ESD v SOZD REK

Kljub veliki heterogenosti z vidika dohodkovne povezanosti, razdrobljenosti in stopnje organiziranosti, so bili v drugi polovici preteklega leta opravljeni veliki in odločilni premiki, na osnovi katerih bo temeljil bodoči razvoj elektro-strojne dejavnosti (ESD) v SOZD REK Edvarda Kardelja.

Naj omenim samo nekatere aktivnosti, ki jih je opravila Komisija za organiziranost ESD pri svojem vztrajnem delu:

— opravljena je bila celotna delitev dela po tehničnem in krajevnem področju Hrastnika, Trbovelj in Zagorja;

— izdelane so osnove za zaposlovanje delovnih invalidov na lažja dela;

— izdelani so idejni programi za izgradnjo delavniških prostorov za potrebe REK na osnovi izdelane delitve dela;

— na osnovi dosedanjih prizadevanj in rezultatov smo v elemente planov za obdobje 1981-1985 vključili naša hotenja in cilje;

— izdelane so osnove za nadaljnjo svobodno menjavo dela v SOZD in še mnogo drugega.

Komisijo za organiziranost ESD v SOZD v bodoče čakajo še težke naloge, vendar smo prepričani, da je pot, po kateri usmerjamo aktivnost ESD, pravilno izbrana. Zavedamo se, kako važno vlogo ima ESD pri normalnem obratovanju posameznih dejavnosti, kot je pridobivanje premoga in električne energije. Pri investicijah v rudarsko in energetske opremo bi v bodoče morali voditi večjo skrb za vlaganja na področju vzdrževanja investicijske opreme. Že do sedaj smo dokazali, da za nas različna izhodišča,

socialna varnost in drugi faktorji diferenciacije, niso ovira zastavljenim skupnim ciljem. Kriteriji za vrednotenje našega dela na področju ESD morajo biti enotni, ki temeljijo na družbeno priznanem delu in ekonomskih zakonitostih.

Zapostavljanje premogovništva na račun naftnih derivatov je bila v preteklosti tudi posledica zapostavljanja ESD, kar se odraža v nizki organski sestavi kapitala na tem področju. Ustrezni delavniški prostori, ki so osnovni pogoj za organiziranje poslovnega procesa, so trenutno največja ovira za potek racionalnega razvoja, zato so zaradi potreb po strokovnem pristopu reševanja tega problema v okviru Delovne skupnosti TSO, organizirali delovno skupino strokovnjakov, ki bo strokovno obdelala to področje z vidika:

— prioritetnih potreb po krajevnih in organizacijskih pod-

ročjih z upoštevanjem fazne izgradnje objektov;

— objektivnih možnosti financiranja objektov;

— optimalnega koriščenja poslovnih sredstev;

— fleksibilnost z ozirom na spremenjene potrebe;

— izdelava investicijskih programov in vseh ostalih tehničnih, lokacijskih, energetskih in drugih zahtev, ki sledijo terenu.

Vsem je razumljivo, da so za realizacijo tega programa potrebna velika finančna sredstva lastnih in tujih virov. V skupnosti je moč. Zato se bodo morale v bližnji bodočnosti vse DO v sestavi SOZD na osnovi Samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za izgradnjo delavniških prostorov odločiti o bodočem razvoju ESD v SOZD REK Edvard Kardelj.

Kljub sedanjim neustreznim pogojem moramo razvijati tiste elemente, pri katerih imajo vpliv subjektivne sile, ki razvoj ESD pospešujejo in ne zavirajo. Tudi s skromnostjo in dobro organizacijo dela se da doseči nek nivo, ki ni optimalen, vendar še vedno gospodarsko zadovoljiv za določeno časovno obdobje, če so vse prvine poslovnega procesa medsebojno, ob realnih pogojih, usklajene.

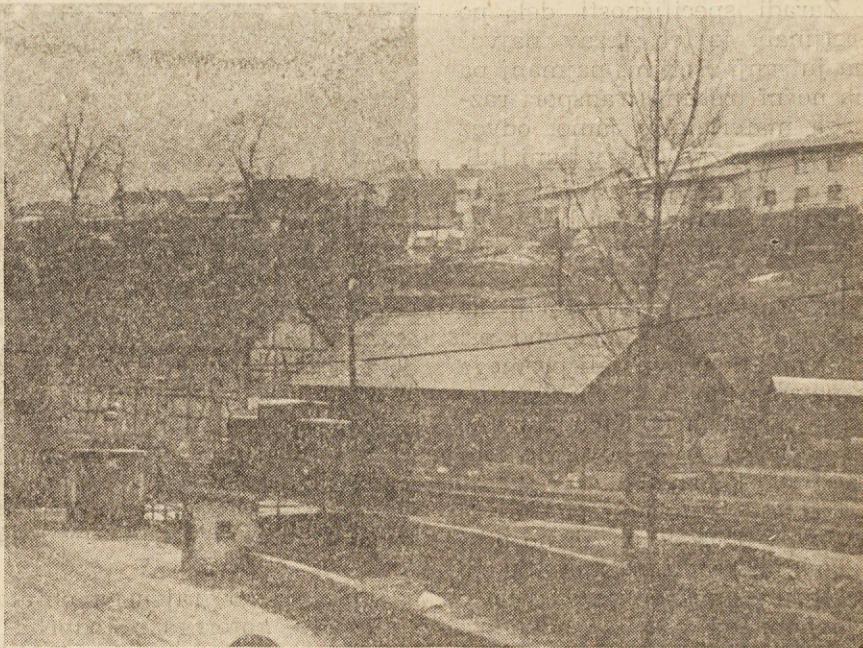
Mihael Eržen

Pregled

PREGLED DOKONČANIH IN NEDOKONČANIH INVESTICIJSKIH DEL IN NALOG V LETU 1980.

Pregled se nanaša na investicije v okviru DO ZPT, DO IMD in DO RGD, medtem ko investicijska dela v DO TET v nadaljnjem ne bodo obsežena.

Investicijska dela v DO ZPT so financirana iz naslednjih virov: energetskih sredstev, dela lastnih sredstev (amortizacije), kreditov (tujih in domačih) in

Del separacijskih objektov, ki spadajo v okvir TOZD Separacija premoga Zagorje.

Foto Drago Jamnik

drugo (PPS). Iz energetskih sredstev so financirane investicije v objekte primarne energije (TOZD premoga) in objekte v drugih TOZD, ki posredno sodelujejo pri proizvodnji premoga. Zaradi boljšega razumevanja je pregled narejen po področjih za Hrastnik, Trbovlje in Zagorje. Hrastnik:

Na področju Hrastnika so oziroma potekajo investicijska dela v premogovniku Dol, v premogovniku Hrastnik in v premogovniku Ojstro ter nekatere zunanje investicije. V premogovniku Dol so v teku pripravljalna dela, s katerim bo raziskano področje vzhodno od Dola do meje s premogovnikom Laško. Z izvajanjem del so zaradi kasno pridobljenih sredstev šele pri začetku. Končanih del ni bilo.

V premogovniku Hrastnik potekajo dela po potrjenem rudarskem projektu, ki obsega nekatere objekte nad 7. obzorom (kota 84) in odpiralne objekte pod 7. obzorom. V letu 1980 so potekala dela na naslednjih rudarskih objektih:

— Transportna pot zvezni obzor — 7. obzor v poizkusnem obratovanju;

— Zračni vpadnik iz 5. na 7. obzor ZV 145/85 ordinata 5200 — končano;

— Izkop transportnega nadkopa 98,5/85 v dolomitu — nedokončano;

— Transportni prekop med ordinatama 5200 in 5400 na 7. obzoru izkop in permanizacija — nedokončano;

— Pristopno priključna proga s križiščem k vpadniku ZV 145/85 — nedokončano;

— Vodni zbiralnik 2 pri črpališču II. na 7. obzoru — nedokončano;

— Rekonstrukcija daljnovoda 35 kV, glavna RTP Hrastnik — končano;

V premogovniku Ojstro v preteklem letu ni bilo investicijskih odpiralnih del, temveč samo raziskovalna dela, ki so končana.

Trbovlje:

Investicijsko odpiralna dela v premogovniku Trbovlje so potekala v polju A — B, Pasetj in Frančiška polju. Stanje investicijskih del koncem leta 1980 je bilo naslednje:

— Proga v A — B polju na koti 305 in 325 — nedokončano;

— Presipni jašek v A — B polju 305 in 325 — končano;
 — Nadkop A — B k površini kota 330 in 385 — končano;
 — Povzem stropa in nadkop po dolomitu — končano;
 — Izdelava dostopne proge — nedokončano;
 — Raziskave v AB, Paseti in Frančiška polju (vrtine) — končano;

Separacija Trbovlje je vključena v investicijski program modernizacije za obdobje 79-85, vendar z izgradnjo na posameznih predvidenih objektih še nismo pričeli, pač pa so dela potekala na pridobivanju soglasij gradbenih dovoljenj in projektne dokumentacije. Na objektih, ki so bili v delu, je stanje naslednje:

— Rekonstrukcija tirov — končana;

— Usmerniška postaja (ni uporab. dov.) — nedokončana;

Enako kot separacija Trbovlje je v investicijski program modernizacije vključena tudi predelava jamskega lesa (PJL). Predvidena je rekonstrukcija in izgradnja žagalnice in krojilnice lesa, za kar so izdelani projekti in delno dobavljena oprema. Navedeni objekt žgalnica — krojilnica je nedokončan. Zagorje:

Na področju Zagorja so investicijska vlaganja predvidena v glavnem v jamske gradbene objekte in opremo. Od zunanjih objektov in naprav potekajo dela na naslednjih objektih in napravah:

— Izgradnja zasipne postaje Potoška vas — končano;

— Drobilna postaja za splavni zasip v Borovniku — nedokončano;

Stanje jamskih investicijskih objektov v premogovniku Kotredež je naslednje:

— Presipni jašek v polju 3, J — 73/3 — končan;

— Presipni jašek v polju 3, J — 73/2 — nedokončan;

— Zračilni nadkop v polju 3, N — 73 — nedokončan;

— Glavni transportni vpadnik V — 80/1 — nedokončan;

— Glavni transportni vpadnik V — 80/2 — nedokončan;

— Presipni jašek v polju 3, J — 83/2 — nedokončan;

— Permanizacija križišča s priključki — nedokončan;

— Transportni hodnik v polju 3 H — 73 — nedokončan;

— Transportni hodnik H — 4 v polju 4 na 8. obzorju — nedokončan;

— Zračilni prekop P — 73 — 9/2 — nedokončan;

— RTP na 6. obzoru — končan;

V premogovniku Kisovec, ki je v opuščanju, potekajo na 5. obzoru pripravljala dela za raziskave v Kotredežu — zapad. Dela so v teku oziroma nedokončana.

V preteklem letu 1980 je bila v DO ZPT nabavljena tudi različna elektrostrojna oprema, ki je delno vezana — vgrajena v gradbene objekte kot: transporterji, cevovodi, kabli črpalke, kompresorji, ventilatorji in drugi; delno pa je nevezana.

Med nevezano opremo spadajo jamski vozički, jamske stojke, stropniki, pridobivalni stroji, hidravlično podporje itd.

V DO IMD je bila v letu 1980 nabavljena pretežno delavniška oprema in orodje ter delno pisarniška oprema. Od zunanjih gradenj je bila v TOZD SIMD končana izgradnja skladišča vnetljivih tekočin in goriv ter

montaža konzolnega dvigala. V TOZD EIMD pa je bila končana preureditev orodjarne in preureditev delavniških prostorov.

Investicijska sredstva v DO RGD so bila porabljena v glavnem smiselno dejavnostim posameznih TOZD v okviru DO.

V TOZD RIG so bila investicijska sredstva porabljena za nabavo nastanitvenih objektov za delavce na gradbiščih v Velenju, Hrastniku, Trbovljah in Zagorju, dalje za nabavo kompresorjev, pnevmatskega orodja, nakladalcev, betonskih mešalcev, vitljev in drugega.

TOZD Avtoprevoz je nabavil v glavnem kamione ter deloma delavniško orodje in opremo ter nekaj pisarniške opreme.

V TOZD ESMD je bil nabavljen kamion kiper ter pisarniška in delavniška oprema in orodje.

TOZD GRAMAT v obdobju poročanja ni veliko vlagal glede na to, da ima vsa sredstva angažirana za plačevanje anuitet za investicije v prejšnjih letih.

Razen navedenih vlaganj v objekte osnovnih sredstev so bila izvedena tudi vlaganja v objekte družbenega standarda — stanovanja in pripravljala dela za izgradnjo samskega doma v Hrastniku in Trbovljah ter počitniškega doma na Rabu.

Milan Bole

Smrtna nesreča v jašku I jame Trbovlje

V soboto 14. II. ob 7,30 se je v jašku I v jami Trbovlje smrtno ponesrečil vozač — signalist Marinović Miodrag. Po rednem prevozu moštva dopoldanske izmene je ponesrečen pri prevozu materiala, ki je sledil, padel z vozičkom vred v jašek z nivoja talnega rova (K 275) na

dno jaška na Savskem obzorju (K 229). Telesne poškodbe so bile tako hude, da je takoj po nesreči umrl, neposredno po padcu na kletko, ki je bila na dnu jaška.

Pri ogledu nesreče je moštvo ugotovilo, da je bila jaškova odprtina levega prevoznega od-

delka popolnoma odprta, razen jaškovih vrat, ki jih je dal po nesreči zapreti, zaradi varovanja, pomožni nadzornik. Odprta je bila leva bariera, tirna zapora in lovilec na jaškovem stolu, ki je sicer fiksno montiran in se odpira le v izrednih primerih, ko je treba na kletko postaviti vozičke naložene preko normalne višine.

Ostale okoliščine so bile naslednje:

Tega dne je bilo potrebno iz talnega obzorja spustiti na Savski obzor 11 vozičkov naloženih z jamskim lesom (vrhači). K delu sta pristopila oba signalista takoj po opravljenem prevozu moštva. V jamske vozičke naloženi vrhači dolžine 160 cm presegajo notranjo dolžino zaboja, tako da jih je možno naložiti le v diagonalni, pri čemer je en konec vrhačev naslonjen na gornji rob čelne stene zaboja vozička. Normalna višina vozička je s tem presežena za približno 15 cm in je pri vrivanju tako naloženega vozička na kletko nujno predhodno odpreti lovilec.

Zaradi manjše teže vozičkov z lesom se na kletko jaška I vrvata hkrati po dva speta vozička, ki se neposredno do jaška porineta posamično in tu spneta.

Signalista sta takoj po sedmi uri pričela s prevozom lesa in do nesreče že spustila dvakrat po dva vozička. Med izvlačenjem vozičkov druge vožnje na Savskem obzoru pa je na to kletko priletel voziček s ponesrečenim.

Če upoštevamo vse v navedenem okolju lahko zaključimo, da se je prevoz teh 11 vozičkov lesa s talnega na Savsko obzorje vršil le z eno (levo) kletko. V času, ko je signalist na Savskem obzoru izvlačil polne vozičke, je signalist na talnem obzoru (ponesrečeni) že pripravljaval naslednji par vozičkov, s tem da je vsakega posamič porinil čim bliže k jašku. Pri tem je odprl bariero in tirno zaporo, lovilec pa je imel odprt (umaknjen) že od prejšnje vožnje, ker pod njim, zaradi višine naloženih vrha-

čev, ne bi bilo mogoče na kletko poriniti vozičkov. Na vso nesrečo pa je odprl, oziroma že pustil odprta od predhodnje vožnje, tudi jaškova vrata. Ko je v teh okoliščinah potiskal prvi voziček »čim bliže k jašku«, je bilo dovolj, da je precenil pravo razdaljo do jaškove odprtine in voziček se je nagnil v globino jaška.

Pri vseh dosedanjih primerih padcev v jašek z vozičkom opazamo, da človek pri nenadnem nagibu vozička v jašek ne reagira samoobrambno, ko bi moral spustiti voziček, temveč prav nasprotno. V iznenadenju deluje hitreje refleks prepre-

čevanja materialne škode, kar bi lahko potrjevalo domnevo, da se je dejanje dogajalo v zavesti predvidenih posledic.

Najvažnejši ukrep za preprečitev podobnih primerov je dosledno izvajanje predpisa in navodila, ki na posebnih tablah opozarja na vsakem navozišču jaška, in sicer, da smemo signal za vožnjo dati le takrat, ko so vsa vrata in varnostne naprave zaprte. To pomeni, da mora biti jaškova odprtina na odvoziščih vedno zavarovana (varovalne naprave zaprte), kadar na odvozišču ni kletke.

SVD

Razvoj in problematika daljinskega ogrevanja Trbovelj

Osnovna naloga toplarn in kotlarn na področju mest je oskrbovanje stanovanj in poslovnih prostorov s toplotno energijo. V svetu in pri nas vedno bolj spoznavamo nujnost smotrnejšega pridobivanja in rabe energije. Tako v naših srednjeročnih načrtih gospodarskega razvoja zavzema energetika, ki direktno vpliva na nadaljnjo rast družbenega in osebnega standarda, posebno mesto. Ravnanje z energijo mora prerasti ozko podjetniško miselnost, posebno na področju ogrevanja, v nadaljnjem razvoju pa morajo prevladati širša družbeno-gospodarska gledanja.

Dejavnost daljinskega ogrevanja mora zagotavljati ekonomičnost in zanesljivost oskrbe s toplotno energijo. Oskrba mora biti prirejena tako, da zagotavlja čim manjše onesnaževanje ozračja, istočasno pa razbremenitev mestnega prometa. Ob vsem tem pa morajo biti cene in ostali pogoji te dejavnosti konkurenčni z ostalimi možnostmi vrstami energije za ogrevanje. Poleg naštetih ugodnosti

za potrošnika pa je bistvena prednost daljinskega ogrevanja za družbeno ekonomiko v tem, da energetski viri večjega obsega dosegajo bistveno boljše izkoristke in s tem vse bolj pomemben prihranek goriva. Z manjšo porabo vseh vrst goriv se zmanjšuje tudi onesnaževanje zraka. Zato lahko trdimo, da velik prispevek k izboljšanju čistote zraka predstavlja prav gradnja daljinskega ogrevanja. Veliki energetski viri — toplarne morajo biti grajene po predpisih z mnogo strožjimi kriteriji kakor pa individualne manjše kurilne naprave.

Pravilno energetska politika je možno strniti in zajeti v naslednjih temeljnih načelih:

- proizvajati energijo ob največjem možnem izkoristku;
- proizvajati čim več energije iz domačih primarnih virov;

- pri proizvodnji energije povzročati čim manjšo obremenitev okolja;

- tako proizvedeno energijo porabiti čim bolj racionalno;

Ta načela mora upoštevati vsako sodobno načrtovanje na področju energetike in oskrbe mest s toplotno energijo.

DOSEDANJI RAZVOJ OGREVANJA TRBOVELJ

V Trbovljah smo pristopili k resnejšemu razvoju daljinskega ogrevanja z izgradnjo toplotne v okviru takratnih Zasavskih premogovnikov. Ta kotlarna-locirana na Opekarni v samem centru mesta je bila prvotno zamišljena samo za potrebe TOZD Gramat, to je za sušenje opeke. Takoj ob gradnji leta 1970 pa so se pokazale širše možnosti izkoriščanja toplotne energije iz skupnega vira. Po ekonomski in tehnični oceni so Zasavski premogovniki pristopili h gradnji vročevodnega omrežja. V prvi fazi so bili ogrevani iz daljinskega sistema le odjemalci v neposredni bližini. V letu 1974 pa smo zgradili še cevovod do trboveljske bolnice. Na ta krak cevovoda nismo mogli priključiti vseh potencialnih in zainteresiranih potrošnikov zaradi premajhnih kapacitet samega vira. Tako še danes ta cevovod ne obratuje s svojo polno zmogljivostjo kljub vse večjemu pritisku in želji odjemalcev po priključitvi.

S pospešeno stanovanjsko izgradnjo v letih 1975-1980 so se morale temu prilagoditi kar v največji meri tudi potrebe po ogrevanju. Zato smo v letu 1976 zgradili še desni krak vročevoda premera 400 mm, ki poteka preko naselja Polaj vse do Leni-novega trga. Tudi na ta krak cevovoda so priključena samo nova stanovanjska naselja prav zaradi premajhnih kapacitet same toplotne.

Zaradi potreb, ki so nareko-vale gradnjo omrežja, smo zgradili v letu 1980 že okoli 3350 m magistralnega omrežja. V letošnjem letu pa bomo zaključili tudi gradnjo cevovoda do Leni-novega trga. Po izgradnji tega odseka pa bo že skupna dolžina omrežja znašala okoli 4500 m.

Zgrajeno magistralno omrežje meri v premeru v glavnem 200 in 400 mm, tako da bo po izgradnji vira zagotovljena nemotena preskrba z energijo celotnega mesta Trbovlje.

Porast priključne moči se je odvijal po sledeči dinamiki: stanje priklj.

	1971	1975	1980
moči v MW:	5,48	8,84	20,10
letni porast v MW		3,36	11,26

V srednjeročnem planu 1976—1980 smo predvidevali, da bo konec leta 1980 priključenih odjemalcev s skupno močjo 32 MW. Realno bi bilo možno doseči planirano priključno moč, vendar zaradi kotlovskih kapacitet ni bilo mogoče priključiti vseh zainteresiranih potrošnikov energije.

Kot sem omenil, smo kotlarno zgradili v letu 1970 in 1971. Takrat smo dobavili in montirali dva kotla na trdo gorivo (premog — granulacijo oreh) KL 80 (TPK Zagreb) z močjo 2 x 4,65 MW, torej skupaj 9,3 MW.

Iz porasta priključene moči je razvidno, da bi morali že v letu 1975 pristopiti k povečavi energetskega vira, v kolikor bi želeli zadostiti vsem potrebam po toplotni energiji.

Zaradi odločitve občanov mesta Trbovlje, da je edina in najugodnejša dolgoročna rešitev ogrevanja iz TB Trbovlje in ob predpostavki, da je lokacija obstoječe kotlarne neustrezna za samo mesto zaradi onesnaževanja, smo v letu 1977 začeli razmišljati o začasnih rešitvah. Tako smo v letu 1978 povečali moč kotlarne za 3 MW. Ker je prostor ob kotlarni zelo omejen in ne omogoča izgradnje kotlovskih kapacitet večje zmogljivosti in na trdo gorivo, smo se odločili za blok kotel BKG 40. Tudi s finalnega stališča je bila ta varianta mnogo ugodnejša ob predpostavki, da je to le začasna rešitev.

V letu 1980 pa smo morali postaviti še dva kotla vrste BKG — 40. Tako imamo sedaj

skupno inštalirano moč vseh kotlov 18,3 MW, priključna moč odjemalcev pa je v letu 1980 znašala 20,1 MW.

Za kurjenje kotlov BKG 40 uporabljeno srednje težko kurilno olje, kar z energetskega stališča porabe osnovnih vrst energije ne more biti sprejemljivo kot dokončna rešitev za Trbovlje, ampak predstavlja to samo začasno rešitev ogrevanja in priprave toplotne sanitarne vode.

Poraba premoga in mazuta pa je sledeča:

	1978	1979	1980	1981
plan	1978	1979	1980	1981
premog (t)	5600	6900	8300	9100
mazut:	150	330	1000	

PREDVIDENI NADALJNJI RAZVOJ OGREVANJA TRBOVELJ

družbeno-stanovanjski gradnji bomo morali v Trbovljah nadaljevati s širjenjem mestnega omrežja ter s tem zadostiti vsem potrebam po toplotni energiji. S tem načinom preskrbe z energijo pa bomo ogromno prispevali k čistejšemu ozračju, saj vemo, da v ogrevalnem obdobju največ onesnažujejo zrak individualna kurišča.

Po planu in dosedanjih izkušnjah na tem področju predvidevamo sledečo rast priključne moči:

	1980	1985	1990	2000
stanje priklj.				
moči v MW:	20,1	45	70	113,4
letni porast v MW:	24,9	35	43,4	

Po pregledu stanja priključenih moči je razvidno, da sedanji toplotni vir (dva kotla KL 80 na premog in trije kotli BKG — 40 na mazut) že v letu 1982 ne bo več zadoščal za pokrivanje vseh potreb po toplotni energiji.

Toplotni konzum mesta Trbovelj je določen in izračunan na osnovi podatkov industrije, števila zaposlenih in števila

prebivalcev in znaša do leta 2000 85 MW ob upoštevanju faktorja istočasnosti 0,75. Potrebni konzum do leta 2000 je v Trbovljah sprejet in potrjen na izvršnem svetu in izvršilnem odboru SKIS.

Ob upoštevanju vse navedene problematike preskrbe s toploto energijo bomo morali tako organizirati ogrevanje Trbovelj

iz TE-TO, kar je bilo na občinskem nivoju že sprejeto v letu 1974 kot edina najustreznejša varianta.

Na območju sedanje kotlarne ni možna nobena razširitev že zaradi prostorske omejenosti. Poleg tega pa je obstoječa kotlarna locirana v samem centru mesta. Ob povečavi kotlovskih enot bi nujno morali zgraditi

nov dimnik z minimalno višino 66 m.

Programi energetske oskrbe mest morajo poleg širših urbanističnih aspektov upoštevati tudi zakonodajo in predpise, ki regulirajo odnose do okolja in investicij energije. Preskrba iz TE-TO pomeni za preskrbo Trbovelj najracionalnejši vir.

Vili Brodar

Naše delavke ob dnevu žena

»Za 8. marec bi želela eno rožico za vsako žensko, ker je stabilizacija.«

pravi **Tatjana Jerič**, DS Pomožna dejavnost Trbovlje. Pri rudniku je zaposlena že enaintrideset let. Našo Tatjano verjetno vsi dobro poznate in je ni treba posebej predstavljati. V življenju ji ni bilo z rožicami poslano, kot pravimo. Po smrti očeta, ki je bil tudi zaposlen pri rudniku, so ostali štirje nepreiskrbljeni otroci. Zato se je kmalu zaposlila kot kurirka, pomagala kot gostinska delavka v na-

Tatjana Jerič že dolga leta oskrbuje z malicami in okrepčili delavce in delavke skupnih služb REK EK, ZPT in RGD, v okrepčevalnici.

ših počitniških domovih, sedaj pa nas že sedemnajst let na upravi rudnika Trbovlje (sedaj REK EK) oskrbuje z malicami.

O svojem delu je povedala naslednje: »V poklicu sem zadovoljna, čeprav sem pred leti še veliko raje hodila v službo. Danes so ljudje razvajeni in nedisiplinirani. Veliko jih hodi po malico v trgovino. Za malico prodajam, kar dobim iz menze, to pa je za večino premajhna izbira.

Včasih smo se ljudje bolj vzeli skupaj, bili smo bolj tovariški. Danes pa govorimo le o plačah, o delu pa bore malo.«

DO Termoelektrarna Trbovlje, DS Skupnih služb TET

Žene so še vedno dvojno zaposlene, saj delajo doma in v službi.

V razgovoru so sodelovale: **Antonija Perc**, pomočnica kuharice, zaposlena enajst let. **Dani Tori**, kuharica, štiri leta in **Slavi Klančar**, zaposlena sedem let.

V splošnem so vse tovarišice s svojim delom zadovoljne, čeprav morajo precej in hitro delati.

Tovarišica Antonija, ki je govorila v imenu petih pomočnic kuharic pa je imela vendarle nekaj pripomb. Ne strinja se z naslednjim: »Imamo odločbo, da smo pomočnice kuharic. Me pa en teden pomagamo v kuhinji in

strežemo, drugi teden pa smo snažilke. Po pravilniku smo slabše ocenjene od snažilk. Pri tožile smo se, pa nismo dobile odgovora. Takšno stanje se vleče že štiri leta, čeprav smo zahtevale, da nam priznajo status polkvalificirane kuharice.«

Za 8. marec bi tudi tovarišice, ki delajo v kuhinji želele, da bi lahko v miru posedele in se razvedrile, navadno pa imajo takrat največ dela, saj pripravljajo še dodatne malice za zaposlene ženske. Vendar, poudarjajo, da to z veseljem naredijo. **Hilda Metličar**, že dvajset let

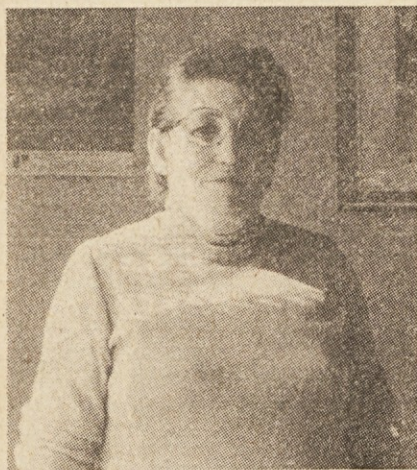
Vanda Pikš je zaposlena v DO IMD — TOZD SIMD.

zaposlena v TOZD Gramat. Ko zagledaš drobno žensko na več kot dva metra visokem premičnem električnem vozičku, urejeno in nasmevano, ki vozi surovo opeko v sušilnice, suho pa iz nje, jo spremljaš z bojznijo in z občudovanjem, kako zmore tako drobna ženska obvladati takšno napravo. Tovarišica Hilda pa se prešerno smeji in pravi, da to sploh ni težko in da je nadvse zadovoljna s tem avtomatiziranim delom. Meni, da je delo žensk, ki delajo na traku in »avtopartiji« precej težje.

»Jaz se dobro počutim, to bi želela tudi ostalim ženam za 8. marec,« je zaključila tov. Hilda.

»Mož zna opravljati vsa gospodanjska dela tako kot ženska,«

pravi Vanda Pikš, zaposlena v TOZD SIMD. »S sodelavko se menjava v turnusu. Kadar delam dopoldne, sem razdeljevalka malic, popoldne pa snažilka. S svojim delom sem zadovoljna, moti me le to, da so nekateri ljudje še precej nekulturni, kar se najbolj vidi, ko čistiš sanitarije. Problem je tudi ob letnih ali bolniških dopustih, ko mora ena izmed naju opravljati dvojno delo.

Jožica Plaznik iz DO ZPT — DS Pomožna dejavnost Hrastnik.

Foto D. Bregant

Slavi Klančar, Dani Tori in Antonija Perc iz DO TET.

Foto D. Bregant

Da bi bil še v bodoče mir, zdravje skratka, tako kot je, pa bi bila zadovoljna.«

Za grdim pride vedno lepo vreme ...

Jožica Plaznik, TOZD Pomožna dejavnost Hrastnik.

»Pri rudniku sem zaposlena že 26 let. Delam v pralnici, kjer likam delovne obleke in perilo za rudarje, največ za tiste, ki prebivajo v samskem domu. S sodelavkami se dobro razumemo, rada hodim na delo, tudi s plačo sem zadovoljna.«

Preprosta ženska, z očmi, ki gledajo vedro in z velikim zupanjem v življenje. Največje razvedrilo so ji cvetice, ki jih goji okoli hiše. Njena največja ljubezen je hči, ki je že v mladosti izgubila vid. Vsak trenutek jo potrebuje, tega se tovarišica Jožica zaveda, od tod tudi črpa veliko življenjsko moč.

DS Pomožna dejavnost Zagorje.

V kuhinji je zaposlenih sedemnajst delavk, od tega so štiri kuharice, ostale pa pomočnice in servirke v okrepčevalnici. Pripravljajo okoli 750 obrokov na dan (zajtrke, malice in kosila). V imenu vseh je o dobrih in slabih straneh poklica govorila **Marija Pregl**, ki je zaposlena tod že od leta 1951.

»Delovni pogoji so se od takt, ko sem se tu zaposlila, pre-

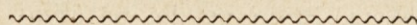
cej izboljšali — predvsem smo kuhinjo modernizirali z nabavo različnih pripomočkov. Kljub temu pa svojega dela ne zmorem opraviti v osmih urah. Na delovnem mestu sem devet ur, moji osebni dohodki pa zato niso nič večji. Rabili bi nove delovne moči, vendar novih kadrov ne smemo sprejemati.«

Povabili so me tudi v okrepčevalnico, kjer je že šestnajst let zaposlena **Janja Kukavica**.

Založenost, pestra in velika izbira jestvin — preseneča. Malice, ki jih pripravlja, mora znositi (največkrat na rami v košu) v precej oddaljen prostor, kjer potem postreže rudarjem. Kritika, ki jo je glede slabe izbire povedal rudar Vencelj Žurga, se je verjetno nanašala na poletne mesece, ko je bila nabava, predvsem mesnih izdelkov, zelo otežkočena.

Želja večine žena, ki so sodelovale v razgovoru, je: »Da le ne bi bilo slabše, kar ni pesimistično gledanje v prihodnost, pač pa potrditev zadovoljstva in uspeha pri delu.

Dragica Bregant

ženska

neposredna

proizvajalka v jami

Starejši člani kolektiva še pomnijo, ko so v proizvodnem procesu v jami sodelovale tudi žene — matere. Kaj je bil vzrok, da so se žene odločale za zaposlitev v jami, boste izvedeli iz naslednjega razgovora:

Naj vam v uvodu predstavim tovarišico Marijo Leskovar, iz Hrastnika. Izhaja iz številne kmečko-delavske družine. Spričo revščine je morala že v rosnih-otroških letih poprijeti za vsako delo. Življenjska pot ji ni prizanašala, saj je pričela skrbeti za vsakdanji kruh kot služkinja, kurirka, delavka Steklarne Hrastnik in tudi delavka v jami rudnika premoga Hrastnik. Zaposila sem jo za kratek razgovor.

»Kdaj ste začeli delati v jami?«

»Že v rani mladosti pri 18 letih, in sicer leta 1949.«

»Je bila to vaša prva zaposlitev?«

»Ne, že prej sem pričela delati kot služkinja oz. hišna pomočnica pri neki uradniški družini v Hrastniku, nato pa kot kurirka v stari občini. Ker pa je bilo v tistih časih hudo za živež, ki se je dobil le na karte, sem se odločila, da pričnem delati v jami.«

»Kakšno delo ste opravljali?«

»Bila sem pri skupnem prevozu. Vodja jame je bil takrat Jaka Bedenik, moj neposredni vodja pa Ivan Zupan.«

»Koliko žensk je takrat delalo v hrastniškem rudniku?«

»Zelo veliko, saj je bilo nujno, da tudi ženske pripomoremo k boljšemu standardu oz. zagotovitvi obleke in hrane svojim otrokom. Prvih pet let po osvo-

boditvi je bilo težko, saj je bilo potrebno izgraditi našo domovino od začetnih temeljev.«

»Kakšni so bili vaši občutki, ko ste pričeli delati v jami?«

»Spadam med t. i. flegmatike, zato sem se kaj hitro vživela v delo. Moram povedati, da je bilo včasih prav veselo, saj me je s sodelavci vezalo pristrčno prijateljstvo in tovarištvo.«

»So bili včasih ljudje bolj zavzeti in prizadevni pri delu?«

»Da, to pa vsekakor. Navajeni smo bili hudega, pomanjkanja, revščine, lakote, zato smo z veseljem delali za vse dobrine, ki jih imamo danes v izobilju. K delu pa nas je priganjala tudi zavest, da gradimo našo domovino.«

Koliko časa ste delali v rudniku?«

»Približno tri leta, nato pa sem se zaposlila v Steklarni v Hrastniku.«

»Kaj vam je najbolj ostalo v spominu v tem obdobju?«

»Najbolj se spominjam tega, kako sem v mladostni objestnosti večkrat naložila stare knape v hunt, nato pa jih »prebekslala« na drugi tir.«

»Imate iz teh časov kakšno fotografijo?«

»Da vendar na njej nisem jaz. Iz desne proti levi je prva Alojzija Babič (por. Kirn), na sredini Marija Ribezlj (por. Terbovc), na levi pa Terezija Babič. Vse tri so poročene z rudarji, s katerimi smo skupaj delale.«

»Hvala za sodelovanje in obuditev spominov.«

Ob branju intervjuja bo marsikateremu bralcu spomin posegel v preteklost, ko je bilo v jami veliko delavcev in delavk, ki so imeli samo ta cilj izkopati čimveč črnega zlata, da omogočijo razvoj industrije, obnovo gospodarstva itd. Iz razgovora s tovarišico Leskovarjevo smo izvedeli tudi to, da so delali več

kot mi, tudi zastoj, za iste visoke cilje.

Danes ženske ne delajo in verjetno ne bodo nikoli več delale v jami. Ob tem razgovoru se mi je nehote vzbudilo vprašanje, kaj je narobe, da danes, kljub lažjemu delu, kljub vedno novi modernizaciji, ni takih delovnih učinkov.

Ivi Leskovar

Prizadevanje

komunistov

za doseganje

čimboljših rezultatov

proizvodnje

in gospodarjenja

V skladu z navodili in stališči sej CK ZKS in CK ZKJ je tudi ZK v Hrastniku in OOK — TOZD proizvodnje premoga zastavila potrebno aktivnost, s katero želi izboljšati družbeno-ekonomske odnose ter uresničiti stabilizacijska prizadevanja našega gospodarstva v ZPT oziroma njenih proizvodnih TOZD premoga.

Glede na ta stališča stoji pred ZK velika odgovornost in pri uresničevanju le-te odgovornosti mora ZK stati v prvih vrstah. Dokazati pa mora, da komunisti v vsakodnevnih praksi, kjer delajo in živijo, to potrjujejo s svojim osebnim zgledom.

Ena od nalog članov ZK oziroma OOK v proizvodnji je polna angažiranost za doseganje planskih obveznosti, doseganje večje produktivnosti in boljše gospodarjenje s surovinami ter opremo s katero pridobivajo premog na odkopih.

Te naloge so toliko bolj odgovorne in pomembne z ozirom

na krizo na energetske področju našega gospodarstva.

Glede na stanje lahko trdimo, da ne moremo napovedati hitrega izhoda iz dane situacije. Tu je tudi razlog, da smo v srednjeročnem planu 1981-1985 predvideli izredno stabilizacijsko ponašanje in povečevanje količinske proizvodnje premoga ter povečanje produktivnosti. Za doseganje predvidenih rezultatov in boljšega gospodarjenja je potrebna dobra organizacija tako na področju strokovno-tehnične kot tudi politične zavesti vseh subjektivnih sil. Lahko ugotovimo, da nam je v tem pogledu uspelo, kljub temu, da še nismo zadovoljni z doseženimi rezultati.

Sestajanje komunistov na svojih sestankih v OOKZ in problemskih konferencah na ZPT je že pripomoglo k določenim premikom v aktivnosti članov. V zadnjem času so dali impulz tudi sestanki OOKZ proizvodnje premoga skupno s komiteji OK ZKS za povečano aktivnost pri reševanju problemov, s katerimi se srečuje ZK na ZPT. Člani OOKZ se sestajajo mesečno. Na sestankih obravnavajo poleg idejnopoličnih usmeritev tudi družbenoekonomski razvoj v ZPT. Na vsakem sestanku je prisotna problematika proizvodnje in doseganje finančnih rezultatov.

Na januarskih sestankih OOKZ smo dali pobudo za izdelavo programa ukrepov za izboljšanje gospodarjenja in iskanje notranjih rezerv za leto 1981.

OOKZ pa so izdelale svoje akcijske programe aktivnosti predkongresne dejavnosti.

Potrebno je povedati, da smo v teh programih posebno poudarili reševanje odprave notranjih problemov, ki so še vedno prisotni pri doseganju planskih obveznosti (dostava vozčkov, disciplina na delovnem mestu, izostanki z dela, nagrajevanje po delu, izkoriščanje delavnega časa).

Omeniti je vredno, da so ti programi sestavljeni tako, da

V januarju je bilo organiziranih več zborov delavcev, na katerih smo poslušali in se odločali o najrazličnejših zadevah. Zbor delavcev TOZD Premogovnik Hrastnik v čakalnici.

Foto J. Kirič

imajo nosilce nalog in roke izvršitve le-teh. OOKZ so se tudi zavezale, da bodo mesečno spremljale potek izvajanja nalog. Brez dvoma lahko trdimo, da je to vrsta nepravilnosti, na katere bodo morali biti člani OOKZ posebno pozorni in jih preko samoupravnih organov odpravljati z namenom, da bi dosegali boljše rezultate.

ZK bo morala pristopiti k razreševanju določenih problemov tudi s kritičnim pristopom, če bodo hoteli hitreje in bistveno izboljšati stanje. To pa je tudi ena bistvenih nalog ZK, ki narekuje, da bo potrebno še povečati akcijsko učinkovitost in mobilnosti zveze komunistov na ZPT.

Brane Kušar

AKCIJA o združevanju premogovnikov je v teku

Republiški odbor sindikata delavcev energetike Slovenije je sredi februarja t. l. seznanil Splošno združenje energetike pri Gospodarski zbornici SRS o poteku akcije za združevanje premogovnikov: Kanižarica, Laško in Senovo v oba slovenska elektroenergetska kombinata. V uvodnem delu republiški odbor na kratko opisuje doseženi potek razgovorov in spre-

jeta stališča, med katerimi so naslednja nadvse pomembna:

— da se premogovniki rjava premoga (tudi tisti, ki bi se morda na novo odpirali) povezujejo v SOZD REK EK, premogovniki lignita pa v SOZD REK Velenje;

— rudnika Kanižarica in Senovo se kot enoviti DO samoupravno povežeta v SOZD REK EK, dočim se Rudnik Laško kot sedanja TOZD v TIM Laško samoupravno poveže kot TOZD v DO ZPT;

— do 15. 9. 1980 morajo vsi premogovniki imenovati po enega člana v komisijo, ki naj na področju samoupravnega povezovanja pripravi vse potrebne akte;

— prvo sejo komisije skliče ROS energetike;

— osnovne koncepte samoupravnega povezovanja mora komisija pripraviti do 1. 10. 1980;

— ko bodo pripravljeni osnovni koncepti samoupravnega povezovanja, po potrebi skličejo ponovni sestanek, na katerem naj bi sodelovali poleg predstavnikov DPO iz občin Črtenov, Krško in Laško. Za sklic takega sestanka da pobudo komisija ali pa DPO v premogovnikih.

Komisija se je prvič sestala 3. 10. 1980 v Senovem. Tu so bili navzoči predstavniki vseh premogovnikov, razen RLV. Komisija se je konstituirala in sprejela osnovni koncept, da se rudniki rjavega premoga samoupravno povezujejo v eno SOZD, rudniki lignita pa v drugo. Dogovorjene usmeritve so bile upoštevane tudi pri izdelavi samoupravnega sporazuma o temeljih plana razvoja elektrogospodarstva Slovenije za obdobje 1981-1985 za vlaganje združenih sredstev v modernizacijo premogovnikov in odpiranje novih odkopnih polj. TOZD Rudnika Laško v tem planu niso ločeno obravnavali, ampak v sklopu potrebnih sredstev za razvoj ZPT. V končni fazi priprave na referendum in pri izvedbi referenduma so vsi upoštevali dogovorjeno politiko, razen TOZD Rudnik Laško. Predstavniki TOZD Rudnika Laško, ki so bili vedno glavni pobudniki za samoupravno povezovanje v DO Zasavski premogovniki, so spremenili svoje poglede in dogovorjeno politiko, kar je bilo možno razbrati iz novinarskih prispevkov objavljenih v Ljubljanskem dnevniku in Delu, pa tudi iz cirkularnega pisma, ki so ga iz rudnika Laško poslali na ISE. Iz obvestila je razvidno, o čemer smo v prejšnji številki že poročali, da se bo rudnik Laško ponovno samoupravno organiziral kot delovna organizacija, se torej izločil iz dosedanje delovne organizacije TIM in se samoupravno povezal v eno od SOZD

REK. To je še bilo v skladu z dogovori, ki so bili sprejeti na naštetih sestankih. Nesprejemljiva pa je po mnenju sindikatov nakazana usmeritev rudnika Laško, objavljena v obeh časopisih. V obeh prispevkih je bilo omenjeno, da bo TOZD Rudnik Laško postal enovita delovna organizacija, v kateri naj bi še nadalje odpirali sloje, ki leže globlje pod zemljo, njihova glavna usmeritev pa bi bila v glavnem ponovno odpiranje rudnika Pečovnik pri Celju in samoupravno povezovanje v SOZD REK Velenje.

Republiški odbor sindikata energetike apelira na splošno združenje energetike, da pove svoje mnenje oziroma mnenje strokovnjakov, ko gre za različne strokovne poglede o nadaljnjem razvoju rudnika Laško, ki pa je sicer zajet v srednjeročnem razvojnem programu Zasavskih premogovnikov. Prav tako pa gre tudi za mnenje strokovnjakov glede ponovnega odpiranja rudnika Pečovnik, kar ni zajeto niti v srednjeročnem niti v dolgoročnem razvojnem programu do leta 1990. Postavlja se vprašanje, kakšne so dejanske realne možnosti za ponovno odpiranje rudnika Pečovnik in možnosti nadaljnega razvoja rudnika Laško.

Naj za konec omenimo, da so se rudarji rudnikov Kanižarica in Senovo v začetku tega leta na referendumih z veliko večino glasov odločili, da se samoupravno povežejo v SOZD REK EK.

XIII. srečanje samoupravljalcev v Kragujevcu

V dneh 15. in 16. februarja je potekalo v Kragujevcu 13. srečanje samoupravljalcev Rdeči

prapor. Udeležili so se ga delegati samoupravljalcev iz vse Jugoslavije.

Srečanje samoupravljalcev Rdeči prapor je tradicionalna delovna manifestacija, na kateri samoupravljalci iz vse Jugoslavije preverjajo dosežke v razvoju socialističnih samoupravnih odnosov in izmenjujejo izkušnje iz organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij. Tudi na letošnjem snidenju so na raznih zasedanjih in sejah komisij opozorili na probleme, naloge in na možnosti za čim učinkovitejšo dejavnost pri uveljavljanju samoupravljanja, uresničevanja ustave, zakona o združenem delu in drugih zakonov.

Po dvodnevnem delu so udeleženci srečanja sklenili, da bodo prenesli v svoja okolja kot novo izkušnjo spoznanje in spodbudo v prizadevanjih za produktivnejše delo, za večji dohodek, za racionalno izkoriščanje družbenih sredstev, za večji izvoz, urejanje samoupravnih dohodkovnih odnosov, stimulativnejše nagrajevanje po delu, doslednejše izvajanje samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov in za razvoj sistema planiranja.

13. srečanja samoupravljalcev se je udeležilo nad 700 delegatov, predstavniki raznih znanstvenih in drugih ustanov, družbenopolitični delavci SR Srbije in Jugoslavije in drugi gostje. Na sklepnem plenarnem zasedanju so sprejeli predlog sklepnega dokumenta. Poslali pa so tudi pozdravno pismo predsedstvu SFRJ in predsedstvu CK ZKJ.

Naj omenimo, da je v razpravah sodelovalo v raznih komisijah okoli sto delegatov, ki so govorili o svojih izkušnjah v združenem delu, pa tudi o rezultatih, težavah in problemih s katerimi se srečujejo pri svojem delu. Omenjali pa so tudi odprta vprašanja v samoupravnem sporazumevanju.

Sklepni dokument predvsem poudarja, da mora odločanje

delavcev v združenem delu priti do popolne veljave povsod, kjer sprejemajo odločitve v družbeno-ekonomskem razvoju, kjer določajo ekonomsko politiko in pripravljajo ukrepe za njeno uresničitev. Delegati na tem srečanju so ugotovili, da je samoupravno sporazumevanje temelj celotnega sistema svobodnega združenega dela političnega sistema socialistične samoupravne demokracije. Kljub nekaterim težavam je to sporazumevanje že postalo bistveni temelj samoupravnega urejanja družbenoekonomskih odnosov in osnovni način usklajevanja in uresničevanja interesov delovnih ljudi. Vse to pa temelji na delavski zavesti o nujnosti samoupravnega sporazumevanja. Sprejeli pa so tudi zahtevo, da je treba nenehno razvijati in izboljševati delitev po delu in rezultatih dela. Vsako delo je mogoče in se mora meriti in položaj vsakogar mora biti zasnovan na njegovem delu in rezultatih dela. Opustitaj je treba prakso, da so nazivi, kvalifikacije, hierarhija in podobno, temelji za pridobivanje dohodka.

Delegati so sklenili, da pošljejo besedilo sklepnega dokumenta 13. srečanja Rdeči prapor 3. kongresu samoupravljalcev Jugoslavije kot enega izmed dokumentov za pripravo našega najvišjega srečanja samoupravljalcev.

Na koncu so oblikovali odbor za pripravo 14. srečanja Rdeči prapor, ki bo prihodnje leto v Kragujevcu. 13. srečanju je predsedoval predsednik CK ZK Črne gore, Voja Srzentić, 14. srečanju pa bo predsedoval član predsedstva SFRJ in CK ZKJS, Fadil Hoxha.

Letošnje srečanje v Kragujevcu je spremljalo več pomembnih kulturnih in drugih prireditev.

Iz revirjev sta se srečanja udeležila Jani Holešek in Mirko Malše iz TOZD RESD Trbovlje.

(t. 1.)

III. kongres samoupravljalcev Jugoslavije bo v Beogradu

Že v prejšnji številki našega glasila smo na kratko seznanili člane kolektiva kombinata, da bo letos III. kongres samoupravljalcev Jugoslavije v času od 16. do 18. junija in to v kongresnem centru Sava. To bo najpomembnejše letošnje družbeno-politično zborovanje, na katerem niaj bi sprejeli usmeritve s pomembnimi posledicami za nadaljnji razvoj našega samoupravljanja in naših samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov. Pobudo za kongres je dal tovariš Tito v svoji zadnji novoletni poslanici. V pripravah na kongres naj bi pozornost namenili odkrivanju in afirmaciji vseh pozitivnih odnosov samoupravljanja, hkrati pa opozorili tudi na temelje vzrokov zaostajanja samoupravnih odnosov od TOZD do federacije. Široka razprava naj vzpodbudi realne predloge, ki bodo prišli v kon-

gresno resolucijo in druge dokumente. Obravnava kongresnih tem ne more lebdeti zunaj kongresnih odnosov, torej mora potekati hkrati s stabilizacijskimi prizadevanji in sprejemanjem novih srednjeročnih planov.

Gradivo za pripravo razprav in usmeritve za ta kongres je bilo objavljeno v Sindikalnem poročevalcu številka 8 z dne 31. 10. 1980, teze za pripravo kongresa z naslovom »Združeno delo v boju za socialistično samoupravljanje in družbeno-ekonomski razvoj« pa so bile objavljene v Sindikalnem poročevalcu št. 1. od 10. 1. 1981 — priloga Delavske enotnosti. Dosedanje razprave so bile omejene, vodili pa so jih v razmeroma majhnem številu organizacij in skupin. Zavaljo tega je potrebno poživitev dela v največji možni meri, predvsem v združenem delu, da bi čimprej priš-

Ob lanskem praznovanju dneva JLA je ZRVS Trbovlje pripravila v avli Delavskega doma v Trbovljah razstavo fotografskih posnetkov iz posameznih akcij, ki jih je organizirala ta organizacija.

Foto: Trbovlje

li do odgovorov na mnoga aktualna vprašanja nadaljnega razvoja samoupravljanja. Sindikalna organizacija ima naloge, da do kongresa, do katerega je le še 4 mesece, organizira vsebinske razprave v združenem delu in z izdelavo sporočila omogoči pravočasno pripravo načrta oziroma osnutka kongresne resolucije, ki jo bo treba zasnovati na temelju stališč, izraženih v javnih razpravah. Sredstva informiranja, tudi naše glasilo Srečno in priloga Bilen, pri tem nista izvzeta, morajo poseči v čim globljo razpravo in z mnenji, stališči in predlogi prispevajo svoj delež k izdelavi osnutka kongresne resolucije. Na kongresu bo sodelovalo 1.400 delegatov iz OZD, nadalje 160 delegatov iz republik in pokrajin, 10 deleg. iz JNA, 43 deleg., ki so na začasnem delu v tujini, 7 delegatov delavcev, ki izvajajo razna dela v inozemstvu, prav tako pa bodo imeli status delegata vsi člani odbora za sklic in priprave III. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije. Teh pa je prav tako 104. Po dosedanjih dogovorih sodeč je treba delegate izbrati do 15. aprila t. l. Kongresu pa bo prisostovalo tudi 80 gostov veteranov delavskega in sindikalnega gibanja.

Zelo bo pomembno, da v razpravi o težah za kongres sodeluje kar največje število delavcev iz vseh okoliš s kritičnim pregledom dosedanje prakse in dajanjem predlogov za kongres.

Naloga, ki smo si jo zastavili, pa bo seveda potekala vzporedno z drugimi dogovori in akcijami, to je predvsem gospodarska stabilizacija, srednjeročne perspektive itd., od česar bo odvisen naš jutrišnji dan.

Naj omenimo, da je bil I. kongres samoupravljalcev leta 1957 v Beogradu, II. leta 1971 v Sarajevu, III. kongres pa bo letos v Beogradu. Oba dosedanja kongresa sta potekala v času, ko je razvoj samoupravljanja v določenem smislu nekoliko zaostal. Zato je bil potreben trdnější

dogovor, kar se je pozneje poznalo celo pri izpolnitvi ustave. Tudi sedanje možne težave na-

daljnega razvoja so premostljive, zato jih začnimo odpravljati takoj in odločno. (tl)

Miha Marinko vsem topla zahvala

V prejšnji številki našega glasila, to je številki 1/81, smo objavili krajšo informacijo o seji odbora, ki je imel na skrbi pripravo proslave 80-letnice rojstva člana sveta federacije in našega rojaka Mihe Marinka, ki je hkrati tudi častni član našega kombinata. Vest, ki smo jo že objavili, dopolnjujemo tako, da bo pregled popolnejši in stvarnejši.

Odbor za pripravo praznovanja 80-letnice Mihe Marinka je imel svojo zaključno sejo 26. decembra 1980. Vodil jo je predsednik odbora Franci Grešak, udeležila pa sta se je, poleg članov odbora, tudi Lidija Šentjurs in Miha Marinko, oba člana sveta federacije. Članom odbora so ob tej priliki izročili v zahvalo prvo knjigo zbranih del Mihe Marinka z njegovim podpisom. Omenjeno knjigo so prejeli tudi avtor scenarija, režiserja, pevovodje in Fanika Okič. Ob tej priliki je Lidija Šentjurs spregovorila o pomeni izdaje prve knjige zbranih del Mihe Marinka ter o pripravi drugega in naslednjih del, ki bodo postopoma izhajala v naslednjem obdobju. Tovarišu Mihi Marinku so podelili album s fotografijami ob praznovanju njegove 80-letnice. Vsem se je jubilat toplo zahvalil za izkazano pozornost.

Iz zaključnega poročila odbora za pripravo praznovanja 80-letnice Mihe Marinka v revirjih lahko povzamemo, da je odbor imenoval 3. 12. 1979 revirski komite ZKS. V njem so bili zastopani družbeno-politični de-

lavci iz vseh treh revirskih občin. Programski odbor za proslavo je vodil Vinko Kovačič. Naj povzamemo najbistvenejše prireditve, ki so se zvrstile v okviru programa jubilarne obletnice: 5. 9. 1981 je bil odprt prenovljen Marinkov hram v Gabrskem, kjer je govoril ob otvoritvi Lojze Ribič, predsednik okrožnega odbora aktivistov OF. V Delavskem domu je bila isti dan odprta razstava o življenju in delu jubilaranta. Na njej je sodeloval moški pevski zbor Zarja, jubilarantovo življenje in delo pa sta orisala Ivan Križnar iz CK ZKS ter Nevenka Troha, ravnateljica Revirskega muzeja ljudske revolucije. Na osrednji kulturni prireditvi v Delavskem domu je govoril član predsedstva CK ZKS Stane Dolanc, v programu pa je sodeloval mladinski pevski zbor Trbovlje, njegovi pevci in pevke so izročili jubilarantu 80 rdečih nageljnove, nadalje basist Ladko Korošec, mešani pevski zbor Slavček ter Delavska godba Trbovlje.

Znana družbeno-politična delavka in pesnica Fanika Okič je napisala v počastitev 80-letnice rojstva Mihe Marinka pesem ki jo je uglasbil Jože Skrinar, izvedli pa so jo prav tako na osrednji proslavi. Nato pa je potekalo v hotelu Rudar tovariško srečanje, ki so se ga udeležili predstavniki raznih organizacij. S krajšim programom je nastopil Trboveljski oktet. Stojan Volčanšek, predsednik zbora združenega dela skupščine občine Trbovlje, pa je tovarišu Marinku izročil, v imenu

delavcev organizacij združenega dela iz revirjev, kipec Stojana Batiča v bronu: Slovenski delavci. V imenu DPO in občinskih skupščin iz revirjev pa so jubilanu izročili sliko — portret Mihe Marinka, ki ga je izdelal ak. slikar Jaka Torkar.

Predstavniki pobratene občine Lazarevac pa so jubilanu izročili darilo kolubarskih rudarjev.

Na seji so izrekli zahvalo vsem režiserjem, pevovodjem in dirigentom ter ostalim nastopajočim za zelo uspešno izveden kulturni program.

Z jubilentovo 80-letnico pa so bile v teku tudi druge aktivnosti in prireditve v preteklem letu. Medobčinska mladinska organizacija je v aprilu preteklega leta organizirala razgovor Lidije Šentjurg z dijaki srednjih šol in mladinskimi aktivisti. Mladinska delovna brigada revirskih občin, ki je v juniju delala v Bohinju, je nosila ime Mihe Marinka. Pri svojem delu je osvojila najvišja priznanja in trak mladinske akcije, ki je bil izročen jubilanu ob odkritju doprsnega kipa Edvarda Kardelja pred upravno zgradbo SOZD REK EK. Ta proslava, na kateri je govoril podpredsednik predsedstva SFRJ Sergej Kraigher, je nosila tudi delno obeležje 80-letnice častnega člana našega kolektiva. RTV Ljubljana je to proslavo neposredno prenašala v slovensko televizijsko mrežo, in to zelo uspešno. Na vseh občinskih praznovanjih v preteklem letu v Hrastniku, Trbovljah in Zagorju so poudarili 80-letnico Mihe Marinka. Posebne pozornosti pa je bil jubilent deležen v kolektivu SOZD REK EK, ko so ga povabili na slavnostno sejo delavskega sveta kombinata v preteklem letu. Seje se je slavljene udeležil v rudarski obleki.

Razstava o življenju in delu Mihe Marinka, ki jo je pripravil Revirski muzej ljudske revolucije, je obsegala 310 fotografij in 150 dokumentov. Dosej pa so jo postavili v Trbov-

ljah, Hrastniku in Zagorju ter v Cerknem. Pripravili pa jo bodo še v Mariboru in najbrž tudi v drugih krajih. Ob sprejemanju štafete mladosti so pionirji in učenci osnovne šole in srednjih šol izvedli pred hramom Mihe Marinka v Gabrskem kulturni program, na centralni proslavi ob sprejemu štafete mladosti pred Delavskim domom pa je govoril narodni heroj Anton Vratinar-Antonesko, ki je prav tako poudaril revolucionarno delo našega jublanta. V osnovnih šolah so posvetili eno uro pouka revolucionarnemu delu Mihe Marinka, izdalj pa so tudi šolsko glasilo posvečeno tej obletnici. Na XII. srečanju pionirjev — dopisnikov Slovenije je bil dan poseben poudarek življenjski poti jublanta. V maju preteklega leta je bilo zelo svečano ob podelitvi partijskih knjižic 120 novosprejetim članom ZK v Trbovljah. Tu je govoril tudi naš jublant.

Tudi naša domača sredstva informiranja so posvetila tej visoki obletnici veliko pozornost. Radio Trbovlje je posredoval spomine na njegovo življenje in revolucionarno pot, v skoraj vsaki številki pa je pisalo tudi o tem glasilo REK EK — Srečno. Dne 8. 9., na samorojstni dan oziroma 80-letnico, ga je obiskal mladinski pevski zbor Vesna iz Zagorja v Predvoru na Gorenjskem. Z izbranim programom najboljših pesmi so se lepo spomnili svojega častnega predsednika. Ob tej priliki je bila navzoča tudi Pepca Kardelj.

RTV Ljubljana je posnela del osrednjega programa v preteklem letu. Kaseto s posnetki hrani Revirski muzej ljudske revolucije Trbovlje.

Odbor, ki je imel na skrbi pripravo proslave se je vsem udeležencem, ki so kakorkoli prispevali k obeležitvi spomina 80-letnice rojstva Mihe Marinka, toplo zahvalili za sodelovanje. Enako zahvalo je posredoval tudi jublant Miha Marinko.

Tudi to priliko izkoriščamo za to, da jubilanu in častnemu

članu našega kolektiva, Mihi Marinki, zaželimo še dolgo zdravo in srečno življenje. Naša iskrena želja je, da bi naš kolektiv še večkrat obiskal.

Mladinska organizacija v SOZD REK EK

Organiziranost mladih, oblike in metode delovanja in problematika

Mladi v naši sestavljeni organizaciji so si v preteklem letu, pravzaprav še kakšno leto prej, zastavili kopico nalog, od katerih smo jih nekaj uspešno realizirali, nekatere pa nas še vedno čakajo. Predno pa pregledamo te naloge, bi bilo potrebno, zaradi boljšega razumevanja aktivnosti članov Zveze socialistične mladine pri REK Edvard Kardelj, spregovoriti o organiziranosti ter o težavah, s katerimi se pri delu srečujemo. To je potrebno tudi zaradi tega, ker so marsikje v zadnjih letih pri organiziranosti nastale določene spremembe, deloma zaradi samoupravnih sprememb OZD, deloma pa zaradi pogojev delovanja.

Mladinke in mladinci so v SOZD REK Edvard Kardelj Trbovlje organizirani v ZSMS v skladu s statutom ZSMS in glede na pogoje, v katerih lahko delujejo. Glede na to, da je Revirski energetske kombinat sestavljena organizacija, v katero so združene štiri delovne organizacije s svojimi TOZD in DS SS, ki pa so lokacijsko v treh zasavskih občinah, se je morala temu primerno organizirati tudi Zveza mladine. Na ta način delujejo v organizacijah združenega dela osnovne organizacije ZSMS in aktivni mladih, kar pa

je seveda odvisno od pogojev za delo in od lastne ocene mladih o možnostih organiziranja in delovanja. V vseh osnovnih organizacijah, ki jih je v SOZD trenutno sedemnajst, je vključenih okrog 900 mladink in mladincev, njihovo število pa se neprestano spreminja.

Osnovne organizacije ZSMS so konstituirane v vseh štirih delovnih organizacijah, vendar s to razliko, da so mladi delovnih organizacij RGD, TET in IMD ustanovili osnovno organizacijo na nivoju DO, mladi v delovni organizaciji ZPT pa osnovne organizacije po temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih. V prvih treh DO (kjer je osnovna organizacija na nivoju delovne organizacije), so znotraj, po temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih zaradi boljšega in lažjega delovanja, formirani aktivni. Tako je v OO ZSMS DO RGD pet aktivov, v OO ZSMS DO TET prav tako pet aktivov ter v OO v DO IMD trije aktivni. Vsi ti aktivni so po delegatskem principu enakovrno zastopani v predsedstvih osnovnih organizacij. V delovni organizaciji ZPT pa je zaradi določenih specifičnosti (dislocirane temeljne organizacije v treh občinah, izmensko delo, večje število TOZD in DS itd.) mladina organizirana v trinajst osnovnih organizacij ZSMS. Na področju občine Zagorje jih deluje pet, na področju občine Trbovlje štiri in v Hrastniku prav tako štiri OO ZSMS. Na nivoju SOZD so v delovni skupnosti ASO in DS TSO mladi organizirani tako, da je konstituirana ena osnovna organizacija ZSMS, v katero so vključeni vsi mladinci in mladinke iz obeh delovnih skupnosti.

Največ težav pri organiziranju mladih je bilo v temeljnih organizacijah DO ZPT in RGD, kjer so ti procesi tudi najdlje potekali. V DO ZPT, ki ima osnovno organizacijo v treh občinah, se je sčasoma pojavila potreba po bolj koordiniranem delu med posameznimi osnov-

nimi organizacijami te velike delovne organizacije. Zaradi tega so imenovali začasne koordinatorje za področje vsake občine ter koordinatorja na nivoju same DO. Ker pa je ta oblika delovanja samo začasna, je v OO ZSMS že nekaj časa v teku akcija za izvolitev koordinacijskega organa, ki bo imel naloge koordinirati in realizirati skupne naloge in akcije mladincev v DO Zasavski premogovniki Trbovlje. Večina nalog s tem v zvezi je že končana, saj so že v vseh osnovnih organizacijah izvolili delegate v ta organ, v razpravi je le še predlog poslovnika o njegovem delovanju.

Podobna situacija je na ravni sestavljene organizacije, kjer je za poenoteno izvajanje skupnih akcij in dogovarjanja v okviru celotnega kombinata, pa tudi enotnega predstavljanja in nastopanja navzven, izvoljena koordinacijska konferenca, ki je sestavljena iz delegatov vsake posamezne osnovne organizacije ZSMS v SOZD.

Sedanja oblika organiziranosti mladih v REK Edvard Kardelj je plod dolgega procesa, ki so mu botrovale različne samoupravne spremembe OZD ter različni pogoji in način dela, vendar pa ta organiziranost še ni dokončna, kajti mladi bomo morali glede na specifično okolje v katerem delujemo, še prilagajati in spreminjati organizacijsko obliko ZSMS v SOZD.

Problematika delovanja mladih v našem Revirsko energetskem kombinatu Edvard Kardelj je torej precej obširna. Najtrši oreh pa predstavljajo velika razdrobljenost OZD v kombinatu po posameznih občinah in deloviščih, izmensko delo po tretjinah, še vedno ne v celoti končana samoupravna organiziranost SOZD, otežkočeno skupno dogovarjanje in koordiniranje nalog (predvsem v DO ZPT in na ravni SOZD), precejšnje število mladih iz drugih bratskih republik, pa tudi nezainteresiranost in neaktivnost mladih v nekaterih sredinah. Zaradi vsega tega se marsikatera os-

novna organizacija ZSMS še vse preveč ukvarja sama s seboj, s svojo organiziranostjo in obliko delovanja, manj pa se vključuje v reševanje aktualnih nalog naše samoupravne socialistične družbe, katere sestavni del je tudi sama.

Prihodnjič pa še nekaj o delu mladih v letu 1980 ter o njihovih načrtih za letošnje leto.

Boris Jesenšek

PROBLEMI MLADIH NA REŠETU

Predsedstvo OK ZSMS Zagorje je 30. januarja ob 17. uri v stekleni dvorani delavskega doma Zagorje sklicalo drugo sejo OK, kjer so z delegati OO ZSMS obravnavali družbenoekonomski položaj mladih, ki so ga predhodno obravnavali po OO ZSMS. Omeniti velja, da javna razprava v zagorski občini vendarle ni potekala prav po vseh OO ZSMS, ker se je na sami problemski konferenci odražalo kot pomanjkljivost v izdelavi celotne problematike mladih.

V ospredju je bila problematika Rudarskega šolskega centra, ki se kaže v nezadovoljstvu dijakov s prehrano in vključevanjem v dejavnost mladih v KS Kisovec, zlasti še na športnem področju. Zato so bili na konferenci enotnega mnenja, da je potrebno skupno z ostalimi DPO in vodstvom RŠC ugotoviti, kakšne so dejanske razmere in se zavzeti za spremenitev odnosov do dijakov in pristopa do njihovih domskih problemov. Zavzemati pa se je potrebno tudi za vključevanje v delo ZSM vseh mladih iz ostalih republik. Delegati so poudarili, da je potrebno spremeniti politiko štipendiranja. Štipendiranje mora biti v prvi vrsti odraz potreb v občini, ne pa, da štipendirajo kadre, ki se po končanem študiju ne morejo zaposliti znotraj občine. S tem bi na eni strani odpravili pomanjkanje

kadrov, na drugi pa odhajanje iz občine v tuje regije.

Vse premalo še vedno poudarjamo proizvodne poklice, kajti še vedno je preveliko nesorazmerje med administrativnimi in proizvodnimi poklici. Z boljšim informiranjem o proizvodnem delu in spremembami na področju štipendijske politike bi lahko dosegli večji interes za te deficitarne poklice, s tem bi preprečili odhajanje delavcev na delo v tujino.

Dijaki pa se srečujejo in soočajo s problemi dotrajanosti prostorov. Pesti jih problematika prevoza v ostali dve občini (Hrastnik in Trbovlje) in na relaciji Železniška postaja — Izlake. Dijaki morajo skupno s KMVI pričeti enotno akcijo za izboljšanje pogojev šolanja v Zasavju.

Nujna pa je tudi povezanost z IS SO Zagorje in vključevanje v delo TKS za adaptiranje telovadnice Partizan in se zavzemati za pridobitev prostorov dejavnosti mladih v prostem času, ki jih v Zagorju nujno potrebujejo.

Mladi se morajo še v večji meri vključevati v delo komisij za dodeljevanje stanovanj. V vseh delovnih organizacijah se morajo zavzemati za spreminjanje pravilnikov o dodeljevanju stanovanj so se v sklepih opredelili mladi. V pravilnikih se morajo odpraviti kriteriji minimalnega števila let v delovnem razmerju, ustrežnejše, se morajo vrednotiti kriteriji delovne dobe. Stanovanjske in socialne razmere ter osebni dohodek delavca in dohodek družinskih članov pa naj bodo prevladujoči kriteriji za dodelitev stanovanja oziroma kreditov. V pravilnike je potrebno vnesti tudi določila olajšav za mlade družine glede plačevanja lastne udeležbe pri pridobivanju stanovanj in odplačevanja stanovanjskih kreditov, so med drugim poudarili na konferenci.

Nedvomno pa bi bilo potrebno tudi popoldansko otroško varstvo, saj ima velika večina delavcev dvo ali tri izmensko

delo. Mladinke z VVZ Zorka Regancin Ruška so glede na število zainteresiranih za popoldansko varstvo pripravljene omogočiti urejeno varstvo otrok. Seveda pa bo predhodno potrebno te podatke o interesentih zbrati preko vprašalnika, ki ga bodo poslali v vse organizacije združenega dela. Mladinke omenjene OO ZSMS pa se bodo v bodoče zavzemale, da se ponovno organizirajo za najmlajše cicibanove urice, ki jih bodo pripravljali v sodelovanju z ostalimi OO ZSMS.

Poleg nekaterih kadrovskih sprememb so mladi delegati iz OO ZSMS poudarili, da je potrebna še konkretnjša in zavzetejša akcija na področju stabilizacijskih prizadevanj prav v vseh okoljih, torej tam, kjer mladi živijo in delajo.

Ker na OK ZSMS še do danes niso prejeli odgovorov OO ZSMS na poslani vprašalnik o organiziranosti in delovanju, niso mogli oceniti delovanja OO ZSMS, zato bodo o problematiki (ne)delovnosti OO ZSMS spregovorili na naslednji konferenci.

Drago Jamnik

Na kratko o

DELO MLADIH V ZASAVJU

V petek, 9. januarja, se je sestalo ob 17. uri predsedstvo OK ZSMS Zagorje. Med drugim so se dogovorili za ponedeljkov sestanek (12. januarja s člani komisij. Osrednja razprava je bila usmerjena na aktualne naloge in delo komisij.

V soboto, 10. januarja, se je v popoldanskih urah sestala mladina OO ZSMS Jože Marn in Polje na skupni seji z namenom, da se dogovorijo za izvedbo volilne seje OO ZSMS Polje. Sejo bodo izvedli 4. februarja ter tako rešili problematiko nedelavnosti z izmenjavo vodstva. Na zaključku omenjenega sestanka pa so se še dogovorili za organiziranje tekmovanja v namiznem tenisu med obema OO ZSMS.

Ob 17. uri istega dne pa se je v kinodvorani Delavskega doma Zagorje pomerila ekipa mladih OK

ZSMS Zagorje in Radlje v javni radijski oddaji RTV Ljubljana »Sporaznavajmo svet in domovino«. Rezultat 9:8 pa nedvoumno govori o uspehu in tako nadaljnjem tekmovanju ekipe Zagorje.

14. januarja se je predstavnik OK ZSMS Zagorje pogovarjal s predstavniki mladinske organizacije v pobratenem mestu Omiš o skupni MDB Đuro Pucar-Stari.

Sredi meseca januarja so vse tri področne konference OK ZSMS Zagorje (KMD, KMKS in KMVI) obravnavale družbenoekonomski položaj mladih. Naj omenimo, da ta javna razprava poteka tudi v Trbovljah in Hrastniku. Na OK ZSMS Trbovlje pa so nam povedali, da javna razprava ne bo zaključena do 20. januarja, kot je postavila rok RK ZSMS, ker je pač premalo časa, da bi gradivo prikrojili razmeram v Zasavju in sami občini. Kot v ilustracijo pa še tale podatek: že samo za zaposlovanje ni v trboveljski občini tako žgoče kot na nivoju republike.

OK ZSMS Trbovlje je v januarju dala v javno razpravo »Samoupravni sporazum o financiranju mladinskega prostovoljnega dela v občini Trbovlje za srednjeročno obdobje 1981-1985.«

Trboveljski srednješolci se bodo lahko v prvem tednu februarja seznanili s temelji plana in občinsko resolucijo za srednjeročno obdobje. Dijaki se bodo pogovarjali in zastavljali vprašanja najodgovornejšim v občini tako v DPO kot v združenem delu.

COP pri OK ZSMS Zagorje, oziroma pri njenem predsedstvu je izdal ob novem letu dvojno novoletno številko informativno političnega glasila Klicaj, v nakladi 250 izvodov. In o čem pišejo mladi? Opozarjajo na disciplino, razmišljajo o potrošniški mrzlici, postavljajo si vprašanja, kdo je kriv za neuspehi mladinski ples z ansamblom Mediteran in kje so mladinci, ki bi sodelovali v Centru za obveščanje in propagando.

Nadalje pa lahko v tej dvojni številki Klicaja preberemo zapis o mladinski delovni akciji v Kandršah, o pionirskem odredu France Prešeren na osnovni šoli Ivana Skvarča, ki je izredno aktiven in o neuspelem obisku članov predsedstva v rudniku Zagorje. To pa je tudi vse poleg aktualne stabilizacijske strani in novoletnega uvodnika.

14. januarja se je ob 17. uri sestel sekretariat OK ZSMS Hrastnik. Osrednji točki seje sta bili kadrovska priprava na volilno konferenco OK v aprilu mesecu in priprava na obisk članov predsedstva RK ZSMS 2. februarja.

15. januarja ob 18. uri pa so v mladinskem centru Hrastnik sestankovali člani komisije za kulturo in prireditve. Pripravili so se za teden amaterske kulture, ki bo v začetku

februarja. Razpravljali pa so že tudi o programu za mesec Mladosti.

V torek 13. januarja, se je sestel upravni odbor mladinskega centra Hrastnik. Pripravili so program za nadaljnje delo. Organizirati pa nameravajo razgovor z mladimi na Ko-

roškem, in sicer o dveh temah: Slovenci na Koroškem in rdeči ekstremizem na Koroškem.

V ponedeljek, 12. januarja, pa so na seji komisije za SLO in DS ter obujanje revolucionarnih tradicij pri OK ZSMS Hrastnik ocenili pohod

mladih skupaj z ZRVS po poteh heroja Kebeta ter se pripravili na pohod po poteh 14. divizije, ki bo od 13. do 15. februarja za mlade iz Zassavja v četrti etapi, to je v okolici Belih Vod.

Drago Jamnik

Nekaj o tovarišici Lidiji Šentjunc

Zvedeli smo, da nas bo obiskala tovarišica Lidija Šentjunc, znana revolucionarka, naša rojakinja. Srečanja naj bi se udeležili osmošolci obeh pedagoških enot in delegati posameznih razredov. Prebrala sem nekaj gradiva, ki govori o njej, da bi jo bolje spoznala in o tem poročala sošolcem.

Rodila se je leta 1911 v Hrastniku. Njeno otroštvo se je zelo razlikovalo od današnjega. Ko je imela tri leta, ji je v prvi svetovni vojni padel oče. Kasneje se je hotela šolati. Vpisala se je na učiteljske v Ljubljani. Tja se je vozila z vlakom na katerem se je srečevala z delavci starimi komaj dvanajst do štirinajst let. Zato se je tovarišica Lidija velikokrat spraševala s čim bi pripomogla, da bi se to spremenilo. Vpisala se je na filozofsko fakulteto, kjer se je znašla v vrtincu političnega dela. Tako je začela iskati zveze s komunisti in tudi sama je kmalu za tem postala komunist 1932 leta. Prvič so jo zaprli zaradi članka v Rdečem praporu. Ko je po dveh letih zloglasnega zapora v Požarevcu prišla domov, je dejala svoji mami: »Mama, nadaljevala bom!« »Živi kakor moreš in moraš!« ji je odgovorila mati polna razumevanja.

Naglo se je bližala druga svetovna vojna in tovarišica Lidija je rodila hčerko. Čutila je, da

z možem Sergejem ne bosta mogla živeti z njo ves čas. Zato se je hčerka skrivala pod drugim imenom pri raznih družinah. Ko se je končala vojna, je Lidija nadaljevala s svojim delom. Njeno življenje je polno dolžnosti in skrbi, a ona hoče še naprej delati to, kar je delala v preteklosti. Mladim večkrat priporoča, naj spoznavajo preteklost domovine, predvsem domačih krajev. Pravi, da lahko le tako nadaljujemo revolucijo tistih, ki so padli.

Srečna sem, da sem se srečala s tovarišico Lidijo Šentjunc, našim narodnim herojem, ki je preprost človek, čeprav je simbol naših revolucionarjev.

Simona Hribernik

7. a razred

Dol pri Hrastniku

SREČANJE S TOVARIŠICO LIDIJO ŠENTJUNC

V torek mi je tovarišica učiteljica povedala, da bom šla v Hrastnik, kamor bo prišla tovarišica Lidija Šentjunc. Bila sem prijetno presenečena. Z nestrpnostjo sem pričakovala trenutek, ko bom zagledala tako znano aktivistko, ki se je rodila v Hrastniku. Pred nas je stopila prijetna, preprosta ženska. Pripovedovala je zanimivo, da smo jo poslušali z odprtimi usti. Najbolj sem si zapomnila njeno pripovedovanje o tovarišu Ti-

tu. Tovarišica Lidija, s partizanskim imenom Joža, kasneje Pika, se je z našim maršalom zelo dobro razumela. Povezovala se je želje za lepšo prihodnost in iskreno prijateljstvo. Podaril ji je tudi svoj portret, ki ga skrbno hrani. Ob njegovi smrti je bila zelo prizadeta.

Tovarišica Lidija je bila med pionirji zelo vesela. Obljubila nam je, da bo še prišla. Mi pa si želimo še takega srečanja. Upam, da jo bodo takrat videli in jo poslušali tudi moji sošolci.

Branka Šentjunc

6. b razred

Dol pri Hrastniku

NAŠI VTISI O LIDIJI ŠENTJUNC — OSMOŠOLCI IZ DOLA PRI HRASTNIKU

Tovarišica Lidija Šentjunc zelo lepo opisuje svoja doživetja med vojno. O tovarišu Titu in njegovih sodelavcih govori zelo živo, ker se je z njimi večkrat srečala. Nekatere stvari zna povedati tudi na šaljiv način. Je srednje velike postave ima konstantne lase.

Lidija Šentjunc bo kmalu stara 70 let, vendar se ji to ne pozna. Govori sproščeno in zanimivo. Ko sem bila v dvorani, se nisem dolgočasila, kakor včasih pri predavanjih ali intervjujih.

Renata Kreže

Tovarišica Lidija je pripovedovala tudi o Titu. Slišalo se je, kot bi govoril on sam. Lidiji se sploh še ne pozna, da ima že 70 let. Govori, kot bi jih imela 40.

Suzana Tavčar

Srednja postava, nekoliko gubast obraz, svetlorjavi posiveli lasje, nasmejana, zgovorna, kljub svojim letom, to je Lidija Šentjunc. Močan glas ima, tekoče govori in s svojo zanimivo vsebino pritegne poslušalce.

Damjan Pepelnjak

Na razstavi v Hrastniku smo videli na sliki tovarišico Lidijo Šentjunc, ko je bila še mlada. Vsi smo planili k tisti sliki in jo občudovali, kako je lepa. Kljub starosti se ni veliko spremenila. Še vedno je preprosta ženska z nizkim glasom in odkritim pogledom.

Maja Klemen

Ob prazniku naše šole nas je obiskala tovarišica Lidija Šentjunc. Ko smo ji ob zaključku proslave čestitali za njen življenjski jubilej, je bila ganjena do solz. Kar ni mogla najti besed, da bi se zahvalila za čestitko in pa čudovito darilo — veliko tapiserijo s Titovim portretom, ki so jo izdelali učenci pri ročnem delu. Ni moč s pravimi besedami izraziti njeno navdušenost. Bila je navdušena nad dejavnostmi, ki smo jih prikazali v programu. Svoje veselje je izrazila z besedami: »Vidim, da v Hrastniku živite in ustvarjate, tako je prav.«

Leon Peklar

Zbrala in uredila Fanči Moljk.

TOVARIŠTVO NI LE BESEDA

Topel stisk roke

Premišljujem o vsakdanjih tegobah, ki nas peče,
o skrbeh, ki nam ne dajo miru.

Koliko ti lahko v takih trenutkih pomeni topel stisk roke!

Ko si obupan, jezen,

razžaljen in ponižan, koliko ti lahko pomeni prisrčen stisk roke.

Potolaži te

to tiho sporočilo sočloveka.

Pomeni ti veliko.

Ko si sam, ko ne veš, kam,

ti topel stisk roke pove,

da je še nekje človek, ki te ljubi,

človek, ki te razume.

Koliko pomeni navaden stisk roke!

Pomeni, da NISI SAM.

Irena Prosenc

6. e, OŠ Trbovlje

Informacijsko dejavnost je treba poživiti

Dne 10. februarja je organizirala komisija za informativno in propagandno dejavnost pri komiteju občinske konference ZKS Trbovlje razgovor s predstavniki sveta za informiranje pri občinski konferenci SZDL, nadalje s člani odbora za informiranje pri občinskem svetu zveze sindikatov, člani centra za obveščanje in propagando pri občinski konferenci ZSMS Trbovlje, predsedniki DPO, SOB, izvršnega sveta in drugimi. Tema razgovora je bila: Razreševanje odprtih problemov na področju informacijske dejavnosti pri posameznih družbenopolitičnih organizacijah.

V prvi vrsti je treba pospešiti delo za ustanovitev

INDOK centra v občini Trbovlje. O ustanovitvi razpravljamo že precej časa, vendar do dejanske ustanovitve doslej še ni prišlo. Govor pa je bil tudi o tem, da še ni dovolj vsebinskega sodelovanja med organi za informativno propagandno dejavnost pri DPO, občinski skupščini in samoupravnih interesnih skupnostih, pri čemer je tudi delni vzrok, da ta pomembna dejavnost samoupravnega in delegatskega odločanja ni zaživela v večji meri. V večini OO ZK, kakor tudi TOZD in krajevnih skupnosti, ni natančno opredeljena funkcija informiranja, pač pa je navzoč le površen odnos do te dejavnosti. Slabosti so vsebinskega, organizacijskega in kadrovskega značaja. V bodoče morajo biti v vseh osnovnih organizacijah zveze sindikatov, OO zveze komunistov, OO ZSMS, pa tudi v vseh TOZD in delovnih skupnostih, zadolženi posamezni člani za izvajanje informativne ter propagandne dejavnosti.

V razpravi so navzoči govorili o konkretnih rezultatih informativne dejavnosti. Ugotovili so, da v tem pogledu v glavnem ustrezajo prizadevanja na področju Trbovelj le v okviru REK Edvarda Kardelja. Poudarek je bil na glasilu Srečno, pa tudi drugih oblikah obveščanja (Bilten, okrožnice, razglasne deske, razglasne zvočne postaje itd.). Tiste organizacije združenega dela, ki pa ne izvajajo obveznosti, ki izvirajo iz zakona o združenem delu ter drugih splošnih predpisov in samoupravnih sporazumov znotraj posameznih OZD, pa bodo morale te pomanjkljivosti v najkrajšem času odpraviti.

Povsod tam, kjer že imajo organizirano informiranje članov kolektiva v kakršnikoli obliki, pa bo treba način dela izpopolniti, izboljšati vsebino, predvsem pa objavljati vesti, predloge in razna poročila pred odločanjem na sejah organov upravljanja. Kritičnosti je treba posvečati več pozornosti v tovarniških glasilih in drugih oblikah obveščanja. Stremeti je za tem, da bodo delavci pogosteje informirani o raznih dohodkih v OZD, z namenom, da bodo čimprej in čimkvalitetneje seznanjeni s problematiko, da bi lahko na to tudi ustrezno odločali. Prizadevanja gredo tudi v smer rednega izdajanja revirskega glasila, ki naj bi sčasoma doseglo sleherno družino.

Podoben problem je tudi v krajevnih skupnostih, kjer so že zaznavni določeni uspehi v pogledu informiranja krajanov. Dobršen napredek v tej smeri pomeni pričetek izhajanja Delegatskega poročevalca, ki ga izdaja Skupščina občine Trbovlje. Željeno je le, da bi ta delegatski obveščevalec postal stalna oblika informiranja in da v njem ne bi objavljali le gradiva za seje zborov Skupščine občine Trbovlje, pač pa tudi drugo aktualno gradivo iz dela krajevnih skupnosti, OZD, SIS, društev itd.

Tudi v našem kolektivu se bomo prizadevali, da bomo informiranje oziroma informacij-

sko dejavnost še izpopolnili in kakovostno dvignili na višjo raven.

Upajmo, da bomo sčasoma to tudi uspeli s prizadevanji nas vseh! (tl)

Spominski park Čebine

V letu 1977 smo praznovali 40-letnico ustanovnega kongresa Komunistične partije Slovenije na Čebinah. Dobro se spominjamo izredno lepo pripravljene in izvedene proslave ob navzočnosti številnih odgovornih javnih in političnih delavcev ter tisočev občanov iz revirskih občin in ostalih delov Slovenije.

Kmalu po končanem slavlju so bile seznanjene organizacije združenega dela, druge organizacije, krajevne skupnosti, interesne skupnosti in občani z akcijo, da naj bi Čebine uredili v doglednem času v spominski park. V okviru te akcije pa sodi tudi odkup Barličeve domačije ter zunanja in notranja ureditev hiše, kot je bila v času ustanovnega kongresa. Na temelju te svoječasne odločitve je Medobčinski svet SZDL revirskih občin dne 2. 2. 1981 ustanovil koordinacijski odbor za ureditev Čebin. V tem odboru je 27 članov, vodita pa ga sekretar Revirskega Komiteja ZKS Franci Grešak kot predsednik in Karel Vukovič, sekretar komiteja občinske konference ZKS Trbovlje, kot namestnik predsednika. V odboru so zastopani predstavniki vseh treh revirskih občin in njihovih družbenopolitičnih organizacij, združenega dela, zbornice Kulturne skupnosti Trbovlje in Revirskega muzeja ljudske revolucije. Naš kombinat zastopa v tem odboru mag. Srečko Klenovšek, generalni direktor.

Koordinacijski odbor se je sestel na svoji prvi seji dne 13. 2. 1981 in bil informiran, da je elaborat izdelal Zavod za spomeniško varstvo v Celju, da pa

doslej še ni bilo možno uspešno izpeljati premoženjskopravne zadeve. Naloga odbora je, da začne z akcijo, zbira sredstva, preskrbi načrte, uredi premoženjskopravne zadeve in načrt izpelje do konca. Po sedANJI ocenitvi bodo znašali stroški 15 mio din, od tega bo dala 4 mio din Kulturna skupnost Slovenije, 11 mio din pa bomo zbrali sami. Od tega zneska bomo zbrali v revirjih 5,5 mio din, enak znesek pa naj bi zbrali v ostalih slovenskih občinah.

Prvo fazo del naj bi dokončali v obdobju 1981-1983, drugo fazo pa v obdobju 1983-1986. Letos naj bi preskrbeli vso potrebno dokumentacijo, leta 1982 pa naj bi začeli z gradnjo in adaptacijo. Širši park pa bo zajemal v končni fazi tudi Vrhe, Partizanski vrh in druge pomembnejše točke na tem območju. Stroški za modernizacijo ceste in ostale infrastrukture v navedenem znesku niso všteti, vsebuje pa jih Dogovor o temeljnih družbenega plana občine Trbovlje za razdobje 1981-85. Sicer pa plani vseh treh revirskih občin vsebujejo to akcijo, zato bodo to tudi OZD lahko upoštevale.

Na seji odbora so navzoči posebej poudarili, da gre za predstavitev revirjev ne le v Sloveniji, pač pa tudi v Jugoslaviji in v svetu. V revirjih smo doslej v tem pogledu že mnogo zamudili, tako v političnem kot v gospodarskem pogledu, zato se moramo potruditi, da svojo revolucionarno preteklost ovrednotimo in jo domačemu in drugemu svetu prikažemo v jasni in nedvoumni luči. KPS v revirjih je bila v letih pred zadnjo sve-

točno vojno najmočnejša v Sloveniji, zato so se organizatorji (E. Kardelj in drugi) tudi odločili, da ustanovni kongres organizirajo in izpeljejo na področju revirjev. Najmočnejša pa partija v takratnem obdobju ni bila le po številu, pač pa tudi po kvaliteti svojih kadrov. Vsako leto je na Čebinah večji obisk, ki se bo pa še stopnjeval v prihodnjih letih. Zato je zelo pomembno, da z akcijo za ureditev hiše, v kateri je potekal ustanovni kongres KPS in širše okolice, pričnemo takoj in jo dokončamo v programiranem času.

V sekretariat koordinacijskega odbora, ki bo vodil operativno delo, so bili imenovani: Franc Grešak, Drago Sotler, Karel Vukovič, Slavko Stošički, Jože Štrajhar, Dušan Povše, Janez Očepek, Henrik Pušnik in Franc Princ. Delovna skupina, ki bo urejala dokumentacijo v zvezi z odkupom Barličeve domačije pa ima tri člane in jo tvorijo: Henrik Pušnik, Nevenka Troha in Hinko Doberšek. Kasneje bodo imenovali tudi druge delovne skupine, ki bodo imele na skrbi razna druga dela, tako organizacijo prostovoljnega dela, usklajevanje interesov krajevne skupnosti itd.

Akcija za ureditev Čebin se je torej pričela. Na nas vseh pa leži, da v njej sodelujemo kar najbolj aktivno in učinkovito, tako, da bodo programirana dela pravočasno tudi končana.

(TL)

100 let obstoja

RUDNIŠKE GASILSKE ČETE
— TRBOVLJE

S pripravami na ta visok jubilej je rudniško gasilsko društvo v Trbovljah pričelo že v letu 1976. Tedaj smo bili brez prevoznega sredstva in smo si že

takrat zadali nalogo, da mora društvo ob praznovanju 100-letnice imeti gasilsko vozilo, obnovljeno ali novo stolpno uro in temeljito obnovljen rudniški gasilski dom, ki je bil nujno potreben nove strešne konstrukcije. Zato smo v letu 1976 pričeli s prostovoljno akcijo podiranja opuščenega drobilca na Gvidi po predhodni odobritvi delavskega sveta TOZD separacija Trbovlje. TOZD separacija je društvu nakazala zahtevani znesek 17800.00 din, kolikor je znašala vrednost drobilca.

Akcija podiranja drobilca je bila prostovoljna in so se je poleg rednih članov udeležili tudi podporni člani. Naloga je bila zelo zahtevna in odgovorna, vendar smo jo, kljub težavam, uspešno opravili. Pridobljena finančna sredstva od prodanega odpadnega materiala smo izključno namenili za nabavo gasilskega vozila ter eventualna preostala sredstva za nabavo novega motorja za obstoječe staro vozilo.

Sedaj imamo v uporabi dve vozili, od katerih eno vozilo korigiristi DO ZPT za TOZD proizvodnja premoga. To vozilo bo potrebno v kratkem času nujno nadomestiti z novim. Tako še vedno ugotavljamo, da je akcija zbiranja sredstev s prostovoljnim delom bila nujna za nabavo gasilskega vozila in za društvo zelo pomembna, ker v nasprotjem še danes ne bi imeli prevoznega sredstva niti gasilskega vozila. V tej akciji smo veliko tvegali, ker bi bila lahko tudi neuspešna v slučaju kakšne nesreče pri delu. Za izvedeno akcijo društvo ni prejelo nobenega priznanja niti moralne podpore, ki bi bila članom v veliko nadaljnjo spodbudo pri načrtovanih akcijah. V bodoče bo potrebno posvetiti več skrbi opremljanju gasilskih enot v okviru REK EK, ker smo le v tem primeru uspešni, če imamo na razpolago ustrezno opremo. Brez ustrezne opreme ne moremo biti uspešni niti v preventivni dejavnosti niti pri gašenju večjih požarov. Kljub vsemu smo bili v načrtanih smernicah

in akcijah uspešni, in so bile vse načrtovane akcije izvršene pravočasno, uspešno in družbeno koristno. Tudi v bodoče moramo imeti pogum za nadaljnje uspešno delo.

V letu 1979 smo pričeli s pripravami za obnovitev strehe gasilskega doma in z akcijo za nabavo nove stolpne ure. Z istim tempom smo nadaljevali v letu 1980. Akcijo, ki smo jo načrtovali, »obnova gasilskega doma« (zamenjava dotrajane strešne konstrukcije z novo, obnova fasade in montaže nove stolpne ure, smo končali v predvidenem roku, to je do rudarskega praznika. Resnično smo vložili vse napore in zato uspehi niso izostali. Stolpna ura, kljub novejši izvedbi, ni bila prilagojena na obstoječe mesto prejšnje ure, kakor tudi vse ostalo, kar smo obnovili, je obdržalo svojo prvotno obliko in videz.

Ponosni smo tudi, da je v neposredni bližini kip revolucionarja Edvarda Kardelja, po katerem se imenuje naš kombinat. Zato se še bolj čutimo dolžne, da skrbimo za ureditev gasilskega doma in okolice tudi v bodoče.

Naša sedanja naloga je ureditev notranjih prostorov doma. Ta naloga ni tako zahtevna ker dela lahko izvajamo ob vsakem vremenu. Tudi za samo izvedbo proslave že potekajo priprave, ki bo predvidoma 27. junija 1981. Vsekakor bo potrebno proslavo prilagoditi k praznovanju rudarskega praznika in uskladiti s proslavami in jubileju v okviru občine, ki jih bomo praznovali v letu 1981.

Časovno se bomo morali prilagajati izvedbi kulturnih in drugih programov v okviru proslave 100-letnice IGD Trbovlje. Ob tej priliki bomo izvedli gasilsko tekmovanje rudarskih gasilskih društev SR Slovenije. Na sestanku predstavnikov vseh gasilskih društev, dne 31. 1. 1981 smo se že dogovorili o okvirnem poteku proslave.

Proslavo bomo popestrili s kulturnim programom in godbo na pihala, ki bo nastopila v paradi gasilskih enot ter ostalih

udeležencev. Veliko je še nalog, ki jih bomo morali opraviti v določenem roku, pri čemer računamo na ustrezno pomoč našega kombinata in zunanjih sodelavcev.

Natančen program priprav in izvedba proslave bo vsem sodelujočim pravočasno posredovana.

Jurij Gotal

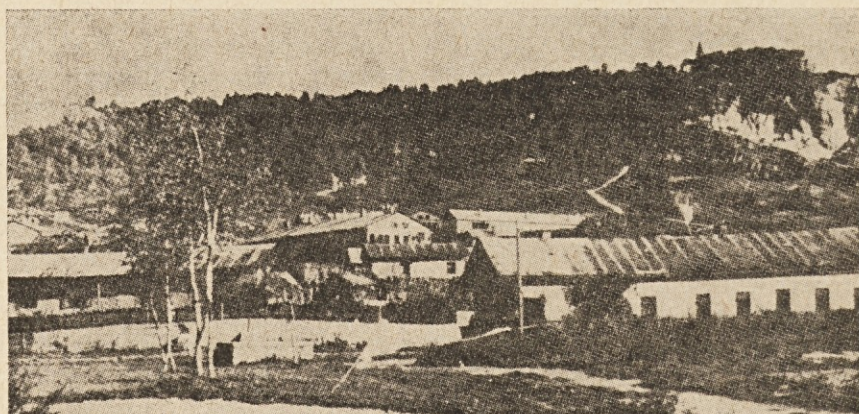
50 let ZARJE 1931-1981

Moški pevski zbor Zarja, ki deluje v okviru DPD Svoboda Center, Trbovlje, je v petek 20. februarja 1981 proslavil svoj 50-letni jubilej pod pokroviteljstvom Skupščine občine Trbovlje. V gledališki dvorani Delavskega doma v Trbovljah se je zbralo veliko občudovalcev njihovega petja, med njimi mnogo predstavnikov pevskih zborov, gostov, pevcev domačih zborov, kulturnih delavcev, predstavnikov občine in družbeno-političnih organizacij ter občanov Trbovelj. Prisostvovali so redki priložnosti — slavnostnemu koncertu moškega pevskega zbora Zarja, ki je s tem nastopom proslavil svoj 50-letni obstoj in delovanje. Koncert je vodil dirigent Rihard Beuerman, ki z zborom sodeluje že 15 let. Ob vihnem navdušenju so številni predstavniki bližnjih pevskih zborov in domačih kulturniških društev in sekcij zboru čestitali ob njegovem jubileju, mu izročili spominska darila, se mu zahvalili za izjemno bogato delo, ki so ga opravili, hkrati pa izrazili željo, da bi s takšno zagnanostjo, voljo, občutkom pripadnosti do zbora in kakovostnim petjem nadaljevali tudi v vseh nadaljnjih letih.

Zarjo so ustanovili 8. decembra 1931, t. j. v letu hude gospodarske krize, v kantini na

Moški pevski zbor Zarja ob svoji ustanovitvi v letu 1931.

Rudarsko naselje Dobrna v Trbovljah. V kantini v tem naselju je imela Zarja svoje prve vaje ob ustanovitvi. Tega naselja že dolga leta ni več.

Moški pevski zbor Zarja Svobode Center, Trbovlje, ob svoji 50. letnici v letu 1981.

Dobrni v Trbovljah. Zbor so ustanovili rudarji, ki so bili željni petja in društvenega življenja. S svojo pesmijo so kalili sebe in bodrili rudarje, ki so živeli takrat v težkih življenjskih in delovnih pogojih. Svoj moto so izrazili v Scheuevi pesmi: Vzbujenje duhov, ki so jo zapeli na svojem prvem koncertu februarja 1932 v takratnem Društvenem domu. S pesmijo in drugim kulturno-političnim bojem so Zarjani razvijali in podpirali boj za delavske pravice. Jasno in odločno so povedali kdo so in kaj hočejo.

V času svojega 50-letnega obstoja je Zarja opravila ogromno delo. S številkami se da povedati vsaj približno, koliko so imeli koncertov, drugih nastopov, vaj, akcij itd., ne da pa se s suhimi številkami opisati dela, ki so ga opravili ne le za lastno zabavo in veselje, pač pa za kuturno osveščanje delavcev, naroda, občanov, krajanov v Trbovljah in daleč naokoli. V zboru se je v vseh letih obstoja zvrstilo na stotine pevcev, ki so izvirali v glavnem iz rudarskih vrst ter več dirigentov in korepetitorjev.

Zbor Zarja je v vseh letih svojega obstoja nastopil na mnogih koncertih, proslavah, manifestacijah, akademijah in ob drugih priložnostih, največkrat seveda doma v Trbovljah, mnogokrat pa tudi v drugih krajih Slovenije in Jugoslavije, pa tudi v inozemstvu. Povsod so pustili nadvse ugoden vtis, tako v pogledu prednašanja posameznih skladb, kakor tudi v pogledu discipline in reda. Po vdoru okupatorja v letu 1941 je Zarja začasno prenehala z delom, v letu 1944 pa so se skoraj vsi pevci tega zbora vključili v NOV, del zbora pa je sodeloval v kulturni skupini IV. operativne cone za Štajersko. Naj omenimo, da so tu prvič skupno z orkestrom, ki ga je vodil dirigent Radovan Gobec, izvedli njegovo kantato »Hej partizan«. V času NOB je za sodbodo dalo svoja življenja deset članov zbora. Nesluten na-

predek in uspeh je dosegel zbor v povojnem obdobju. Zbor je za svoje delo prejel Gallusovo plaketo, od Zveze kulturnih organizacij Slovenije, številni člani tega zbora pa Gallusove značke.

Podrobnosti o delu tega zbora v teh 50 letih so na kratko opisane v brošuri, ki jo je zbor izdal in založil ob letošnjem polstoletnem obstoju.

Zbor so vodili v času njegovega dosedanjega delovanja:

— od leta 1931 — 1933 leta: Jože Rotar;

— od leta 1933 — leta 1954 Rudi Dolničar;

— od leta 1954 — leta 1966: Jože Skrinar;

— od leta 1966 dalje: Rihard Beuerman.

korepetitorji pa so: Albert Ivančič, Stane Krulc in Riko Majcen.

Zboru želimo vsi člani našega kolektiva kombinata uspešno in vzajemno delo tudi v bodoče, pri čemer si štejemo še v posebno čast, da so zbor ustanovili rudarji in da je še danes pretežni del pevcev vključenih v naš kombinat. (tl.)

Mati

Vem zakaj rodila si me mati,
si želela si hotela,
moral pri tebi bi ostati,
toplo dlan ti dati,
in s teboj kramljati.

Toda mati,
vzel me svet je,
vsak dan želel bi ob tebi stati,
smejati se s teboj
ti lanska pisma brati.

Težko pričakuješ,
kdaj potrkal bom na vrata,
da povem ti kaj o sebi,
s pogledom me objameš nežno,
na otroštvo moje spomniš bežno.

Jokaš, mati, ko odhajam,
ko toplo dlan ti hočem dati.
Vendar ne morem tu ostati,
pričakuje me družina,
vprašuje sinko: »Kje je ati?«

V očeh tvojih črnih,
iskri se solza,
na ustnicah šepet,
bodi pošten, iskren sin moj,
naj te spremlja sreča.

S korakom trudnim,
izstopam na postaji.
Hitim na pošto, s sporočilom:
prispel sem srečno, ne boj se zame,
pošiljam ti pozdrav...

Mihael Gosak

Popis prebivalstva je pred nami

V skladu z zakonom o popisu prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj v letu 1981 (Ur. list SFRJ šte. 41/80) bodo posamezne republike in pokrajine preko občinskih komisij izvedle popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj po stanju 31. 3. 1981 ob 24. uri. S popisom bodo pričeli popisovalci 1. 4. 1981.

Že pred dnevom popisa pa morajo v skladu z določili zakona vse organizacije združenega dela in skupnosti do 20. marca 1981 izpolniti pomožne popisne obrazce za vsakega delavca posebej. Na te obrazce bo treba vpisati tudi osebno matično številko. Te smo dobili koncem preteklega leta po pošti od zavoda SRS za statistiko.

Podrobnejša navodila glede popisa prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj bomo objavili v Biltenu takoj, ko jih bomo prejeli od občinskih komisij za popis prebivalstva. Že sedaj pa se naj sleherni delavec našega kombinata pripravi na popis in si pripravi zahtevane podatke, med drugim tudi matično številko.

Sicer pa že sedaj lahko navedemo, da bo popis potekal od 1. do 15. aprila. Organizatorji popisa zagotavljajo, da to ne bo le statistična, ampak tudi pomembna družbeno-politična akcija. Na področju Slovenije bomo zbirali še dodatne podatke, predvsem tiste o velikosti kmečkih gospodarstev, o skupni površini in o površini obdelanih zemljišč, o številu živine in perutnine, o številu traktorjev ipd. Popisali bodo tudi podatek, koliko kmetij ima prevzemnike oziroma naslednike. S popisom stanovanj bodo zbrani podatki o številu, opremljenosti in kakovosti stanovanj, pa tudi o številu stanovanj in počitniških hiš, ki jih občani uporabljajo za rekreacijo in oddih. Vsi podat-

PROIZVODNJA JUGOSLOVANSKIH PREMGOVNIKOV

V LETU 1980 in 1979	1980 ton	1979 ton
Celokupna proizvodnja vseh vrst	47,026,000	42,114.000
Od tega:		
— črni premog	389.000	434.000
— rjavi premog	9,883.000	9,351.000
— lignit	36,754.000	32,329.000

Rudniki črnega premoga so dosegli naslednjo proizvodnjo:

— Raša	242.000	265.000
— Ibarski rudnici	107.000	137.000
— Vrška Čuka	40.000	32.000

Rudniki rjavega premoga so dosegli naslednjo proizvodnjo:

— Banovići	2,250.000	2,090.000
— Djurdjevik	1,401.000	1,424.000
— REK Edvarda Kardelja	1,260.000	1,316.000
— Kakanj	1,607.000	1,160.000
— Zenica	802.000	873.000
— Združeni rudniki rjavega premoga Srbije:		
Resavsko Moravski bazen	910.000	863.000
Bogovina	386.000	355.000
Aleksinac	193.000	203.000
Soko	117.000	189.000
Jasenovac	130.000	87.000
— Breza	24.000	28.000
— Mostar	628.000	649.000
— Kamengrad	256.000	271.000
— Miljevina	246.000	217.000
— Senovo	205.000	163.000
— Kanižarica	117.000	118.000
— Laško	120.000	117.000
— Tušnica	37.000	41.000
— Ugljevik	25.000	33.000
— Mesići	18.000	—
		12.000

Rudniki lignita so dosegli naslednjo proizvodnjo:

Kolubara:		
— surovi premog	16,474.000	13,009.000
— sušeni premog	493.000	481.000
Kosovo:		
— surovi premog	6,063.000	6,790.000
— sušeni premog	378.000	354.000
Velenje	4,702.000	4,515.000
Dobrnja — Lukavac	3,468.000	3,429.000
Kreka (Bukinje — Lipnica)	2,165.000	2,150.000
Kostolac	1,779.000	1,197.000
Pljevlja	1,097.000	913.000
Oslomej	343.000	—
Gračanica	292.000	283.000
Stanari	144.000	129.000
Lubnica	53.000	105.000
Štavalj	62.000	53.000
Despotovac	37.000	47.000
Tušnica II	36.000	30.000
Muhadžer Babuš	30.000	20.000
Bajovac	9.000	14.000

Podatke smo povzeli iz Informacij Rudarskega instituta Beograd.

ki, ki jih bodo zbrali pri popisu, so uradna tajnost. Z zakonom je določeno, da moramo občani aktivno sodelovati pri popisu, ker bo le tako mogoče priti do objektivnih podatkov.

SLOVO od Janka Lapornika

V soboto 31. januarja t.l. je nenadoma umrl, zadet od srčne kapi, naš dolgoletni sodelavec Janko Lapornik, dipl. ek., vodja Delovne skupnosti Administrativno strokovnih opravil SOZD REK EK.

Od njega smo se člani kolektiva poslovili 4. februarja ob 11. uri na pokopališču v Trbovljah, istega dne popoldan pa so ga položili k večnemu počitku v družinskem grobu na mestnem pokopališču v Celju. Žalne svečanosti v Trbovljah so se udeležili člani lovskih družin iz Zasavja, člani kolektiva kombinata, predstavniki raznih drugih organizacij združenega dela in interesnih skupnosti ter drugih organizacij, s katerimi je pokojnik dolga leta sodeloval v raznih poslovnih zadevah, pa tudi njegovi številni znanci. Pred začetkom žalne svečanosti so ga počastili s častno stražo lovci in uniformirani rudarji. Med slovesom pa so lovski rogisti iz Šmartnega pri Litiji zatrobili, ko so pripeljali krsto iz mrtvaške vežice na katafalk. Od njega so se poslovili še: Delavska godba Trbovlje, lovski pevski zbor Trbovlje, lovski rogisti ter lovci, ki so se mu s častnimi

56 streli oddolžili za dolgoletno sodelovanje. Govorniki pa so bili: generalni direktor SOZD REK EK mgr. Srečko Klenovšek, predsednik zasavske lovske skupnosti tovariš Brilej in predstavnik lovske družine iz Dol pri Litiji, tovariš Vrtačnik.

Tovariš Klenovšek je v imenu vseh članov kolektiva kombinata dejal med drugim tudi naslednje:

»... Danes, ko čas terja od nas največ dela in premišljenih dejanj, se končuje življenjska pot vestnega, sposobnega in ustvarjalnega gospodarstvenika, dolga leta člana našega kolektiva, tovariša Janka Lapornika.

Izvirna in preprosta mlada leta mu niso prizanesla, in delil je usodo slovenskega ljudstva. Tako je mladi Celjan okušal svoj prvi prisluženi kruh ob knjigi in šoli, dokler svojega slovenskega imena ni plačal z izgnanstvom. Pa tudi tu ga preprosta vera v človekove pravice ne prepušča tokovom in mladostni razigranosti. Še isto leto okuša grozovitost nemških taborišč, od koder se takoj po vojni vključi doma, z vso njemu lastno zagrizenostjo, v obnovitvena dela domovine.

S tako življenjsko šolo in poln načrtov se je v naš kolektiv prvič vključil leta 1956. Tu se prične njegovo vztrajno in vestno delo najprej v knjigovodstvu, potem pa v nabavi komercialnega oddelka.

Ob delu je začutil, da kolektivu manjka vrhunskih, izkušenih, pa tudi široko razgledanih in izobraženih strokovnjakov v finančni in komercialni stroki. Ne da bi količkaj popustil v svoji delovni zagnanosti na delovnem mestu, je nato vse uspešneje poglobljal svoje znanje s šolanjem ob delu. Diplomiral je na Visoki ekonomski šoli, ter prevzemal vse bolj odgovorna delovna mesta v kolektivu. Kot vodja Delovne skupnosti Administrativno strokovnih opravil je bil v najožjem vodstvu kombinata, snovalec in

uresničevalec vseh gospodarsko-finančnih premikov v REK.

Ko danes, kot njegov najbližji sodelavec izvršujem svoj dolg, da v okviru zmogljivosti izraza čustev izrazim zahvalo za pomoč pri skupnih prizadevanjih in uspehih, mi na ta čas skupnega dela, predvsem v zadnjih letih kombinata, vstaja v spominu pred očmi.

— v mislih imam človeka, postavnega, z blagimi dobrohotnimi očmi ter obrazom, ki je izžareval hkrati vso resnost in obenem prepričljivo lahkotnost;

— spominjam se njegove domiselnosti in doslednosti pri reševanju gospodarskih težav, ki jih je reševal z vso resnostjo, pa vendar vedro razpoložen in z upanjem v uspeh. Njegova doslednost in vztrajnost je iz leta v leto utrjevala nove oblike našega samoupravnega sistema.

— in končno, nepozaben mi je pred očmi ne samo sodelavec — ekonomist, temveč kot človek in pravi tovariš.

Včasih — toda le včasih, je njegova nrav dobila tudi zunanji videz. Iz skrbi polnega vsakdana je včasih vzniknila njegova skrita čut in vrlina, ki jo je razdajal s tovariškimi odnosi in skrival pod zelenim klobukom.

In če naj sedaj ob zadnjem slovesu izrazimo dovolj globoko čustva, zavedajoč se izgube in vrednosti tvojega dela pri naših skupnih prizadevanjih, potem izvršujem težko dolžnost, da v imenu vsega kolektiva REK EK, Delovne skupnosti skupnih služb ASO, družbeno-političnih organizacij in v svojem imenu, izrekam za storjeno delo in iskreno tovariško sodelovanje najlepšo zahvalo in priznanje.

Naj mu bo lahka slovenska zemlja, svojcem pa izrekamo naše iskreno sočustvovanje.»

Miodragu Marinkoviču

zadnji srečno

V soboto 14. februarja se je ob 7,30 uri dogodila v jašku I v jami Trbovlje TOZD Premogovnik Trbovlje huda rudarska nesreča, v kateri je izgubil življenje naš sodelavec, rudar — vozač, Miodrag Marinkovič. Star je bil 29 let, poročen, za njim pa sta ostala dva nepreskrbljena otroka.

Zaposlen je bil na dopoldanski izmeni kot signalist na talnem obzorju jaška I. Njegova takratna naloga je bila, da je v dvigalo jaška potiskal jamske vozičke, naložene z lesom. Pri spravilu tega materiala je prišlo do nesreče in je padel preko 40 m globoko v jašek z naloženimi vozički lesa.

Pokopali smo ga v sredo 18. februarja ob 12. uri v vasi Velika Vrbica pri Kladovu, blizu romunske oziroma bolgarske meje. Pogreba se je udeležilo 12 sodelavcev TOZD Premogovnik Trbovlje v rudarskih uniformah. V imenu celotnega kolektiva premogovnika Trbovlje — DO Zasavski premogovniki, SOZD REK EK in družbeno-političnih organizacij se je od njega poslovil sodelavec Miha Gosak. V svojem žalnem govoru je poudaril predvsem naslednje:

»... Z veliko bolečino v srcu smo tvoji sodelavci, dragi Miodrag, sprejeli v soboto zjutraj žalostno vest, da si na svojem delovnem mestu kot jamski vozač — signalist, izgubil življenje. Huda vest je zelo prizadela cel naš kolektiv, v katerem, na srečo, že 15 let ni bilo smrtne nesreče v jami in ni izgubil življenje noben rudar. Usoda teh dni pa je zadela prav tebe dragi Miodrag, ki si pred 18 meseci prišel v Trbovlje iz daljnega Kladova, da bi kot rudar sebi in svoji družini zagotovil lepše in boljše življenje. Usoda pa je bila neizprosna in je odločila drugače, najhuje zate in za vse tvoje domače. Zrasel si v kmečki družini in kot mladenič si najprej pričel s kmetijskim delom, da bi si lahko zagotovil in pokrtil svoje življenjske potrebe. Po odsluženju vojaškega roka si se zaposlil v tovarni vijakov Bravar v Kladovu. Ker pa so bili prejemki v tej tovarni zelo majhni, si se odločil poiskati delo, ki bi bilo bolje plačano in ki bi zagotovilo obstoj tvoji družini z namenom, da se tvoja življenjski raven zboljša. V letu 1979 si se zaposlil v jami premogovnika Trbovlje kot nekva-

lificiran delavec. Precej hitro si se seznanil s svojimi nalogami in obveznostmi, spoznal pa si tudi težave podzemeljskega dela. Na delu si bil marljiv in discipliniran in zato si bil kot tak zelo cenjen med svojimi sodelavci. Zaradi takšnih prednostj si bil izbran pred letom dni v delavski svet, kjer si zelo aktivno sodeloval. Imel si dosti koristnih idej in načrtov na svoji življenjski poti, da bi si skupno z ženo Vidosavo in obema hčerkama zagotovil boljši in srečnejši jutrišnji dan. Za tebe je na žalost to ostalo neustvarljivo. Kratka, vendar težka je bila tvoja življenjska pot, ki se je naenkrat končala. V našem delovnem kolektivu te bomo zelo pogrešali kot dobrega delavca, samoupravljalca, tovariša in človeka. Pogrešali te bodo starši, še bolj pa žena in obe hčerki. V najboljšem spominu te bomo ohranili v vseh naslednjih letih. Iskreno se ti zahvaljujemo za tvoje požrtvalno delo v našem rudarskem kolektivu. Tvoji stanovski tovariši — rudarji izražamo družini in staršem naše iskreno sožalje, tebi dragi Miodrag pa ključemo ob tem slovesu zadnji rudarski srečno!

Rudarstvo in energetika doma in po svetu

NOVE REZERVE PREMOGA

V vasi Moščanica blizu Zenice dokončujejo raziskovalna dela pri ugotavljanju novih ležišč

premoga. Doslej so ugotovili, da leži na tem območju okoli 60 milijonov ton premoga. Konfiguracija zemljišč omogoča uporabo sodobne tehnologije, premogovni sloji pa so debeli od

5 do 7 m. Ugotovili so, da je ta premog doslej najkvalitetnejši Bosni in Hercegovini, saj ima okoli 6000 Kcal. Razmišljajo o možnosti predelave tega premoga v še kvalitetnejše gorivo.

Pripravljajo dokumentacijo, s proizvodnjo pa naj bi pričeli leta 1984. Letno naj bi nakopali okoli pol milijona ton premoga.

MOČNO UPADANJE PROIZVODNJE PREMOGA NA POLJSKEM

Poljska proizvodnja premoga ne dosega po planu predvidenega nivoja. Tako so proizvedli precej manj premoga, kot so prvotno predvidevali; tudi v celotnem lanskem letu planirane količine 207 milij. ton lani niso dosegli, ker se je v septembru mesečna proizvodnja znižala na 13,3 milij. ton. Zaradi tega niso mogli izpolniti vseh obveznosti izvoza, ki predstavlja 10 % celotnih izvoznih dohodkov Poljske. Od januarja do oktobra so izvozili le 28,8 milij. ton premoga, do konca leta pa so količine dvignili na največ 32,5 milij. ton, kar je le 76 % izvoznih obveznosti in predstavlja izpad priliva 1,5 mlrd. deviznih zlotov. Tudi v tem letu se po oceni ministrstva za rudarstvo stanje ne bo izboljšalo, saj bo predvidoma proizvodnja nazadovala za 20 do 25 milij. ton.

3/4 AVSTRIJSKIH ENERGETSKIH POTREB LETA 1990 KRITIH Z UVOZOM

V energetske prognozi Wifo — inštituta za gospodarske raziskave je rečeno, da bo avstrijska potrošnja energije narasčala za 4,2 % letno in bo v primerjavi z letom 1978 porasla do leta 1985 za 22 %, do leta 1990 pa za 36 %. Celotna energetska potrošnja pa se bo dvigala do leta 1985 za 2,8 % letno, v naslednjih 5 letih pa za 2,2 % letno. Energetski uvoz, ki je leta 1978 kril 67 % energetskih potreb, bo do leta 1990 kril že 75 %.

PROIZVODNJA PREMOGA V SRBIJI — NEREALEN NAČRT

V Srbiji so za leto 1980 načrtovali, da bodo po operativnih

načrtih nakopali in dobavili 28 milijonov 766.000 ton lignita, rjavega in črnega premoga. Dejanska proizvodnja pa je bila le 25 milijonov 546.024 ton. To pomeni, da so načrt dosegli le v višini 88,9 %. Svoj načrt so izpolnili le v rudarsko energetsko industrijskem kombinatu Kostolac. Premogovniki, ki svojega načrta niso dosegli, ocenjujejo tak izpad proizvodnje z raznimi težavami. Ker načrta na področju Srbije premogovniki niso izpolnili, so pričakovali, da bodo premog prejeli predvsem iz tuzlanskega bazena in rudnika Plevlje. Velike težave so imeli v kombinatu Kosovo. Te pa se niso kazale le v proizvodnji lignita, pač pa tudi pri proizvodnji rjavega in črnega premoga. Namesto, da bi kupcem dobavili 1 milijon 120.000 ton rjavega premoga, so ga dobavili le 910.323 ton ali 18,7 % manj od pričakovanih količin. V premogovnikih so računali da bodo lahko do odrejenega roka izvedli modernizacijo in rekonstrukcijo odkopa in transporta, vendar tega niso mogli doseči. Težave so nastopile predvsem pri jamskem kopu. Črnega premoga so v tej republiki nakopali le 146.797 ton ali 16,6 % manj kot so predvidevali. Nekateri poznavalci pravijo, da med premogovniki in kupci premoga v tej republiki nekaj škriplje, ker se po eni strani ne prilagajajo hitrim spremembam na tržišču, nekateri pa tudi taktizirajo.

VEČ PREMOGA V BIH V LETOŠNJEM LETU

Bosansko hercegovski premogovniki bodo letos proizvedli 14,68 milijonov ton premoga. Ta planirana količina je usklajena z dejanskimi možnostmi teh premogovnikov. Predvidoma bodo v BiH od te količine porabili 10,13 milijonov ton, od te količine pa je namenjenih 6,36 milijonov ton za potrebe elektrogospodarstva. Za potrebe drugih republik so predvideli 3,99 milijonov ton premoga, kar je precej več od dobav v preteklem letu.

NA MADŽARSKEM DVA NOVA PREMOGOVNIKA

Na Madžarskem vlagajo precejšnja sredstva v odpiranje in saniranje premogovnikov. Prednost so dali programu »eocen.« V okviru tega programa bosta letos pričela obratovati dva nova premogovnika v zahodnem delu Madžarske, prav tako pa bodo v južni Madžarski odprli premogovnik s črnim premogom primernim za koksanje. Letos bodo na Madžarskem proizvedli 25,5 milijonov ton premoga.

V TEM SREDNJEROČNEM NAČRTU VEČ DOMAČE ENERGIJE

V pravkar pričetem srednjeročnem načrtu razvoja 1981-1985 ima energija posebno mesto poleg izvoza in pa živilskih potrebščin. Po predvidevanjih naj bi v naši državi do konca srednjeročnega obdobja, to je do leta 1985 povečali proizvodnjo električne energije od sedanjih 59 milijard na bodočih 81 milijard kWh. Koncem srednjeročnega obdobja bo naša država razpolagala z zmogljivostmi okoli 21.500 MW za proizvodnjo električne energije. Gradnja novih elektrarn temelji pretežno na premogu in vodi, medtem ko bo manjša poraba tekočih in plinastih goriv v TE. Novih TE na mazut ne bomo gradili, obstoječe pa bomo izkoriščali le takrat, kadar bodo odpovedale HE in ostale TE na premog. Prav tako se bo v tem srednjeročnem obdobju povečala proizvodnja premoga od sedanjih 45 na bodočih 82 milijonov ton letno. Proizvodnjo bo možno povečati v glavnem z zgraditvijo novih zmogljivosti v premogovnikih v vsej državi. Ti novi viri bi morali v tem petletnem obdobju povečati proizvodnjo za 32 milijonov ton premoga letno. V načrtu so tudi številne rekonstrukcije obstoječih premogovnih zmogljivosti. Po načrtu naj bi koncem tega srednjeročnega obdobja proizvedli letno najmanj 5 milijonov ton nafte in 5 milijard m³ plina. Skupna potreba po nafti v naši državi v letu 1985

se bo gibala okoli 19 milijonov ton letno.

REIK KOLUBARA IMA VELIKE INVESTICIJSKE NAČRTE

Vse TOZD in delovne organizacije združene v SOZD REIK Kolubara predvidevajo za to srednjeročno obdobje velike investicije. Samo za razširitev površinskega kopa »D« predvidevajo investicijo v višini 2,4 milijarde din, proizvodnja pa se bo povečala na 19 milijonov ton letno. Za razširitev vzhodnega polja Tamnava pa so predvidene investicije v višini 751 milijonov din. Kot posledica teh investicijskih vlaganj bo znašala proizvodnja premoga iz tega kopa 9 milijonov ton premoga. Iz zahodnega dela premogovnika pa bodo letno pridobili okoli 12 milijonov ton lignita. Poleg velikih vlaganj v povečanje proizvodnje premoga pa predvidevajo precejšnja sredstva tudi za razvoj predelovalnih zmogljivosti. V načrtu imajo, da bodo zgradili sušilnico premoga z zmogljivostjo 850.000 ton sušenega lignita. Za zgraditev objekta in nabavo opreme za sušilnico pa bodo vložili okoli milijardo dinarjev. Zgradili bodo še eno baterijo za oplemenitenje premoga in napravo za proizvodnjo polkoksa z zmogljivostjo 113.000 ton za kar predvidevajo investicijo v višini 472 milijonov din. Tudi na področju proizvodnje termoelektre imajo v načrtu precejšnja vlaganja. Tako bodo, naprimer, za rekonstrukcijo starih naprav v TE Kolubari investirali okoli 500 milijonov din. Z gradnjo bodo pričeli tudi na dveh novih blokih po 600 MW. Ta dva bloka pa bodo zgradili pri površinskem kopu Tamnava. Nadalje imajo v načrtu zgraditev tovarne za izdelavo energetske opreme in vzdrževanje obstoječih strojev. V to investicijo bodo vložili 1,1 milijarde din. Predvideli pa so tudi precejšnje investicije v razvoj proizvodnje gradbenega materiala, mineralnih vlaken, apna in ostalih podobnih proizvodov.

Naj omenimo še, da so v REIK Kolubara v letu 1980 dosegli proizvodnjo lignita v višini 16,5 milijonov ton, napram letu 1979 je proizvodnja porasla za 3,5 milijonov ton oziroma za 27 %. Ta kombinat je v količinskem pogledu nakopal v preteklem letu 1/3 skupne jugoslovanske proizvodnje premoga. S to proizvodnjo so krili potrebe TE Kolubara in Nikola Tesla; dobavili so jim namreč kar 14.738 milijonov ton oziroma 5,5 % več kot leto poprej. Dosegli pa so tudi načrt odkrivanja premoga, tako da imajo na treh površinskih odkopih pripravljenih okoli 29 milijonov ton premoga za odkop. Letošnja proizvodnja v tem kombinatu naj bi znašala 19 milijonov ton.

ENERGETSKE VIRE BI LAHKO BOLJE IZKORIŠČALI

Po doslej znanih podatkih znašajo zmogljivosti oziroma moč hidro in termoelektrarn v naši državi skupno 13.977 MW, ki lahko proizvedejo preko 60 milijard kWh. Zmogljivost HE je tolikšna da lahko zadosti okoli 50 % potreb v letu pod pogojem, da ni sušnega obdobja. Na TE odpade 7.776 MW zmogljivosti ali 55,7 % od skupne instalirane moči vseh elektrarn. HE so pretočne in akumulacijske.

Iz TE na premog pride 39,7 % iz TE na tekoča goriva in plin pa 12,1 % električne energije. Industrijske TE, včasih jih nazivamo tudi energane, so zastopane s 3,9 % v proizvodnji električne energije. V naslednjih letih moramo pomembneje stabilizirati elektroenergetski sistem, da bi oskrbo porabnikov energije lahko tudi garantirali. HE so še vedno odvisne od padavin, bodisi snežnih ali dežja. Naj omenimo, da smo imeli zadnje štiri leta v tem pogledu »dobre letine« zavoljo tega tudi ni bilo večjih težav in dolgotrajnejših prekinitev, le te so nastopale le občasno in za krajša obdobja.

REMBAS BO POVEČAL PROIZVODNJO PREMOMA

Rembas, Resavica bo v naslednjih petih letih investirala v povečanje proizvodnje premoga okoli 2 milijardi din Okoli 2/3 je namenjenih za izgradnjo stanovanj in izboljšanje osebnega standarda rudarjev. Leta 198. naj bi se proizvodnja premoga ustalila na letnih 700.000 ton. Letos bodo, naprimer, pričeli odkopavati premog na novih odkopnih poljih, od koder bodo ob novi mehanizaciji dobili okoli 570.000 ton premoga. V prejšnjem srednjeročnem obdobju so vložili v nove zmogljivosti 700 milijonov din. Nove investicije imajo zaslonbo v ugotovljenih rezervah premoga. Le-te bodo zagotovile delo rudnikov v daljšem časovnem obdobju.

NAJVEČJA SONČNA ELEKTRARNA JE NA SICILIJ

V Adranu na Siciliji je koncem preteklega leta pričela obratovati največja elektrarna na sončno energijo na svetu. Pri financiranju te elektrarne so sodelovale države Evropske gospodarske skupnosti, poleg tega pa še tri države, to je Francija, ZR Nemčija in Italija. Elektrarna ima 182 reflektorjev — leč, ki odbijajo sončno svetlobo v smeri kotla na vrhu stolpa v višini 55 m. Proizvedena para poganja turbino, le-ta pa proizvaja električno energijo, ki je priključena na elektroenergetsko omrežje Sicilije. Ta eksperimentalna elektrarna je opremljena s sistemom »vskladiščenja« toplote, tako da turbina dela tudi v času (30 minut), kadar oblaki zakrijejo nebo.

VIRI ENERGIJE V SSSR

Sovjetska zveza ima po doslej znanih podatkih velike rezerve premoga in nafte, prav tako tudi plina. Čeravno razpolaga z velikimi količinami teh virov energije, pa njihova energetska zmogljivost vseeno ni popolnoma zanesljiva. Zavoljo tega so svojo strategijo bodoče energet-

ske politike spremenili in jo naslonili na atomsko energijo. Hkrati pa priporočajo, da nafto in naftne derivate, kjerkoli je to možno, zamenjajo s premogom. V letu 1960 je imel premog v SSSR še dominantno vlogo, saj je pokrival 53,9 % vse energije, v letu 1978 pa je njegova udeležba padla na 27,2 %, medtem ko je znašal delež nafte 45,7 %, plina 25,6 %, ostali viri energije pa 2,5 %. Sovjetski strokovnjaki predvidevajo, da bo v naslednjih letih delež premoga padel na okoli 23 %. Po količini je Sovjetska zveza na drugem mestu na svetu v proizvodnji premoga, po rezervah premoga pa na prvem mestu. V letu 1978 so planirali 750, dejansko pa dosegli 723,6 milijonov ton premoga, v letu 1979 so planirali 757, dejansko pa dosegli 719 milijonov ton, za leto 1980 pa so predvideli proizvodnjo premoga v višini 805 milijonov ton. Ta plan pa so med letom popravili na 745 milijonov ton, za dejansko proizvodnjo pa v času, ko pripravljamo ta pregled, še ni znan. Do konca tega stoletja nameravajo v tej državi dvigniti proizvodnjo premoga na milijardo ton letno. 45 % svetovnih rezerv imajo na področju SSSR in znašajo 6.790 milijard ton, kar pomeni, da je zagotovljena proizvodnja premoga za 350 let. Od skupnih geoloških rezerv imajo 2.090 milijard ton lignita in 4.700 milijard črnega premoga v globini okoli 1.800 m. Dva najstarejša premogovna bazena, to je Donbas in Kuzbas, dajeta skoraj polovico celotne proizvodnje premoga v SSS. V Dobasu so, na primer, lani nakopali okoli 233 milijonov ton premoga. Mnogo premoga izvozijo na Japonsko, deloma pa tudi v Belgijo, Finsko, ZR Nemčijo in Švedsko.

V KOLUBARI SO RAZPISALI NOTRANJE POSOJILO

V REIK Kolubara so delavci pokazali izredno visoko zavest. saj je podpisalo skoraj 10.000

delavcev od skupnih 12.000, okoli 62 milij. din posojila za izgradnjo tovarne energetske opreme.

Akcijo so vodile osnovne organizacije sindikata vseh delovnih skupin. Le-te so tudi seznanile delavce o rezultatih akcije. Z ekonomskega stališča teh 62 mil. din posojila le simbolizira solidarnost članov sestavljene organizacije Kolubara, ker bodo stroški za izgraditev tovarne energetske opreme bistveno večji. Računali so, da bodo delavci vpisali posojila le 55 milij. din, dejansko pa so to predvideno maso sredstev prekoračili za 7 milij. din.

VREDNOST PREMOMA ČEDALJE VEČJA

V ZDA so lansko leto proizvedli skupno 825 milijonov ton premoga, kar pomeni 7 % več kot leta 1979 ali za 300 milijonov ton več od dosežene proizvodnje premoga v tej državi pred 20 leti. Čedalje bolj pa prevladuje praksa, da premogovnike odkupujejo naftni koncerni, ki vlagajo precejšnja sredstva v razvoj premogovnikov in povečanje proizvodnje. Več naftnih koncernov oziroma družb je na listi 20 največjih proizvajalcev premoga. Premogove kalorije oziroma Jouli so čedalje privlačnejši in pomembnejši.

Podoben primer ponovnega povratka premoga na pozornico je tudi v Franciji. Z uplinjevanjem in utekočinjevanjem premoga bodo v precejšnji meri odrinili nafto na tržišču. Za naslednjih pet let je francoska vlada dala na voljo 250 milijonov frankov za uplinjevanje in utekočinjevanje premoga.

COAL BOARD PLANIRA IZGRADNJO TOVARNE ZA PRIDOBIVANJE NAFTE IZ PREMOMA

Dolgoročna strategija National Coal Board zajema izgradnjo 1 mlrd. vredne tovarne za pridobivanje nafte iz premoga. Prvi korak k temu naj bi bila postavitev poizkusne tovarne, ki bi lahko predelala 25 ton pre-

moga dnevno. Zgrajena naj bi bila v severnem Welesu, konec 1983 pa bi že lahko pričeli s proizvodnjo nafte. Razvoj uporabe in konverzije premoga ter večji napor pri štednji z energijo sta dve najpomembnejši poti, po katerih bi zahodne države lahko znižale svojo odvisnost od uvožene nafte. Vlade držav Mednarodne energetske agencije (IEA) potrošijo letno več kot 7 mlrd. \$ za energetske raziskave in razvoj. IEA države bodo v primeru, da se bodo držale sedanje poti, lahko znižale uvoz za 10 % ob koncu stoletja.

MED VODILNE IZVOZNIKE PREMOMA

Združene države Amerike so prepričane, da bodo lahko v prihodnosti prevzele prevladujočo vlogo na svetovnem trgu premoga.

Takšne so vsaj ugotovitve posebne študije o tem vprašanju, ki jo je naročil še predsednik Carter.

Strokovna skupina, ki je izdelala študijo, računa, da se bo tržni delež Združenih držav v svetovnem izvozu premoga že do leta 1985 povečal na 18 %, medtem ko je znašal na primer leta 1979 še samo 6 %. Tak razvoj naj bi se še nadaljeval in računajo, da naj bi ameriški rudniki dajali leta 1990 že 25 % za izvoz namenjenega premoga v svetu, leta 2000 pa celo že okoli 38 %.

ENERGIJE VSE BOLJ PRIMANJKUJE

Kitajski strokovnjaki opozarjajo, da mora vlada zelo hitro ukrepati, če hoče preprečiti motnje v proizvodnji zaradi energije. V industriji namreč energije že kritično primanjkuje, tako da številne tovarne delajo z manjšo zmogljivostjo, razen tega pa je več kot polovica vaškega prebivalstva tri do pet mesecev na leto prizadeta zaradi pomanjkanja električne energije.

Po mnenju strokovnjakov je edina realna rešitev graditev jedrskih central. Kot pravijo so dani vsi pogoji za zgraditev šestih jedrskih central na jugu in severovzhodu države, kjer industrija najbolj občuti pomanjkanje. Kitajska vlada je že sklenila sporazum s francosko vlado za nakup opreme za dve centrali in o sodelovanju v jedrski tehnologiji.

Vendar bo premog še dolgo glavni energetski vir, zato predlagajo, naj bi razširili in modernizirali tudi majhne rudnike. Velike neizkoriščene možnosti pa nudi še hidroenergija. Računajo, da bi z izkoriščanjem voda lahko dobili 370 milijonov kilovatnih ur letno, medtem ko zdaj izkoriščajo še komaj 3 odstotke teh možnosti.

NAFTNI SKRILJAVCI ZA SOVJETSKO ENERGETSKO GOSPODARSTVO

SZ namerava koristiti v povečani meri naftne skriljavce za pridobivanje energetskih snovi in goriv. Precej časa že izvajajo eksperimentalna dela v poizkusnem obratu, v katerem predelajo 500 ton naftnih skriljavcev iz Baltijskega morja. Na osnovi teh izkušenj so zgradili dva nova obrata z letno kapaciteto 1 milij. ton. Letna proizvodnja vsakega obrata bo znašala pribl. 130.000 ton različnih naftnih proizvodov ter 54.000 ton nepredelanega plina. V februarju t.l. je pričel eden od obratov v elektrarni Estonske s proizvodnjo nafte iz skriljavcev. Rezerve naftnih skriljavcev cenijo v SZ na 193,2 mlrd. ton, od česar odpade 43 mlrd. ton na evropski del SZ. Pri tem niso upoštevana še neraziskana nahajališča v Jakutsku (Olenškoje), ki jih cenijo na 300 mlrd. ton in v Karpatih s 500 mlrd. ton. Sedanja letna poročna nafnih skriljavcev znaša v SZ 37,1 milij. ton., od česar odpade 36,2 milij. ton na baltiško področje (Estonska in območje Leningrada), 0,9 milij. ton pa na območje Volge.

TITOVİ RUDNIKI PREMOGA — KAKO DOSEČI VEČJO PROIZVODNJO?

Sedanja proizvodnja premogovnikov v SR BiH, ki so združeni v SOZD Titovi rudniki premoga, znaša okoli 13 milijonov ton premoga. Po njihovem srednjeročnem načrtu za razdobje 1981—1985 pa naj bi proizvedli letno 19,2 milijonov ton premoga. To svojo odločitev so podprli s tem, da imajo premoga dovolj (v ležišču), da imajo tehnologijo dognano, da obstoje načrti, prav tako pa imajo kadre, čeravno ni dovolj rurarjev. V Tuzli so mnenja, da bodoča načrtovana proizvodnja premoga sloni ne toliko na rudarjevih rokah, pač pa na posodobljenih strojih oziroma modernizaciji pridobivalnih strojev in naprav, transporta itd. Potrebovali pa bodo zato toliko več specialistov za upravljanje z moderno opremo. Za zamenjavo obstoječih zmogljivosti, pa tudi za novo, dodatno proizvodnjo premoga, pa bo treba zagotoviti okoli 27 milijard, kar pomeni za vsako novo tono premoga 2.500,00 din vloženih investicijskih sredstev. Sami bodo zagotovili okoli 20 % lastne udeležbe, 40 % bodo znašali domači in inozemski krediti, prav toliko pa naj bi zagotovili kupci premoga, ki

računajo na njihov premog. S porabniki oziroma kupci premoga že potekajo razgovori glede njihove udeležbe v financiranju velikega investicijskega projekta. Če sredstev ne bo dovolj in če ta ne bodo zagotovljena pravočasno, dela ne bodo mogla biti do roka končana. Pravočasno je namreč treba izdelati projektno dokumentacijo, zagotoviti sredstva, naročiti stroje in naprave pri inozemskih in domačih dobaviteljih in vse ostalo, kar sodi zraven. Že dolgo je znano, da je potrebna za odpiranje nekega kopa premoga vsaj triletna doba priprav, da bi v celoti prevzeli na svoje breme celotno substitucijo, ker je 70 % vseh sredstev za delo že odpisanih, po drugi strani pa je le 50 % rudarskih del mehaniziranih. Pridobivanje premoga v jami pa je vse težje in dražje. Že v tem srednjeročnem obdobju so predvideli, da bo v razvoj in modernizacijo njihovih rudnikov vloženih 35 milijard, dejansko pa so jih lahko vložili le 2,7 milijard. Od celokupne proizvodnje premoga v letu 1985 bo 14,5 milij. ton premoga namenjenih za termoelektrarne in industrijo, kupcem izven BiH pa bi lahko zagotovili okoli 4 milij. ton lignita in rjavega premoga. (tl)

PROIZVODNJA PREMOGA V JANUARJU

V januarju tega leta so jugoslavanski premogovniki nakopali skupno 4.093.000 ton premoga vseh vrst, to je lignita, rjavega in črnega premoga. Proizvodnja je precej večja od tiste, ki so jo dosegli v januarju preteklega leta. Letošnje planske obveznosti premogovnikov so precej večje od lanskih, zato bo treba tudi v naslednjih mesecih ukrepati vse, da bi načrtovane obveznosti v celoti tudi dosegli.

POTREBAM TERMoeLEKTRARNE BO ZADOŠČENO

Sredi februarja je delavski svet TOZD Premogovnik Trbovlje ugotovil, da bo treba za potrebe trboveljske termoelektrarne nakopati dodatne količine premoga, da bi termoelektrarniški bloki lahko nemoteno obratovali spričo izredno velikih potreb po elektroenergiji. Sklenili so, da bodo do nadaljnjega obratovali tudi v nedeljah do **oldan. Obe trboveljski elektrarni** (I. in II.) obratujeta v glavnem polno, če le ni kakšnih

okvar in če je dovolj premoga. Dnevno pokurita ob polni obremenitvi nad 3.000 ton premoga. Zaloge premoga iz poletnih me-

secev pa so se v TE zelo zmanjšale, pa še te so deloma težko dosegljive zaradi zmrzali, pa tudi zaradi drugih okoliščin.

Zasavski premogovniki dobavljajo iz vseh premogovniških TOZD dnevno tudi do 3.500 ton premoga.

V nekaj vrstah

Ambulanta v Kisovcu ostane

Ni še dolgo tega, ko so se začele v Kisovcu — v Zagorju pojavljati govorice, da bodo zdravstveno ambulanto v tej krajevni skupnosti ukinili. S tem pa bi primorali krajanke Lok oz. Kisovca, da bi iskali zdravniško pomoč v ambulanti na Izlakah. Govorice pa niso imele dovolj trdnih tal in so se izkazale za neresnične.

Ambulanta v Kisovcu je že od januarja letos odprta ob ponedeljkih in četrtek popoldan, ob torkih, sredah in petkih pa dopoldan. Namenjena je krajanom in delavcem tistih OZD, ki delujejo na tem področju, t. j. predvsem Siporex, TOZD Gradbeništvo in drugi.

Relik razstavlja v Hrastniku

Likovna sekcija RELIK Svobode center iz Trbovelj je pripravila v mali dvorani Delavskega doma v Hrastniku likovno razstavo del svojih članov. Razstavo so odprli 11. februarja ob 18. uri ob navzočnosti številnih občanov. Ob otvoritvi je govoril predstavnik Kulturne skupnosti Hrastnik, v kulturnem delu programa pa je sodeloval pionirski pevski zbor in mladi harmonikarji. Odprta je bila 10 dni, sodila pa je v okvir Tedna amaterske kulture v Hrastniku. Razstavljenih je bilo 35 del; 26 slik v olju, akvarelu in risbi, ostalo pa so bili kiparski in oblikovalski izdelki v lesu siporexu, železu in steklu. Svoja dela je razstavljalo 15 članov te sekcije.

Sindikalne konference v glavnem opravljene

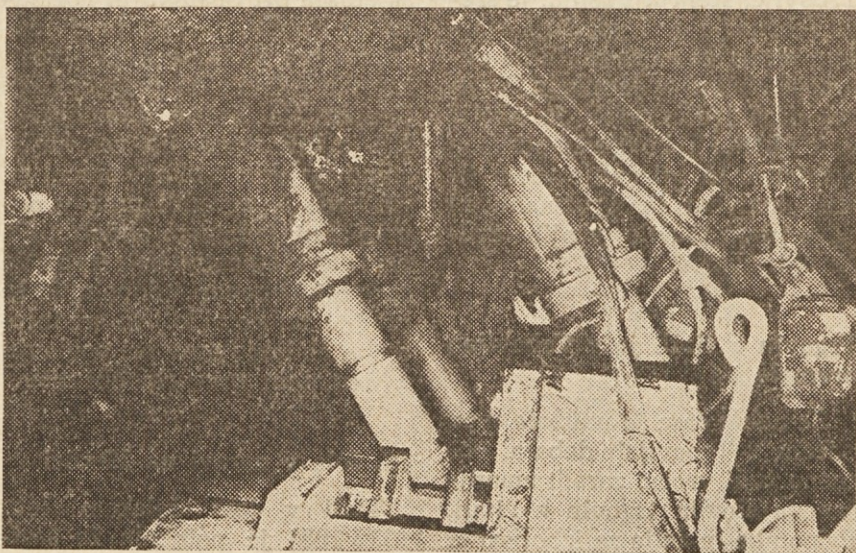
V skladu z danimi navodili občinskih sindikalnih vodstev, ki temelje na sprejetih statutih osnovnih organizacij zveze sindikatov, je večina teh organizacij opravila v januarju in februarju tl. svoje letne konference.

Na njih so odgovorni odborniki — člani izvršilnih odborov podali poročila o opravljenem delu v preteklem enoletnem obdobju, razgrnili podatke o finančnem poslovanju, sprejemali dopolnitve svojih statuten in sprejemali plan dela za letošnje leto. V razpravah so udeleženci načeno razna vprašanja predvsem o ekonomskem položaju TOZD, DS, DO in SOZD, kjer so zaposleni, pa tudi o nagrajevanju, sprejemanju samoupravnih sporazumov o temeljnih planov SIS družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje za ob-

dobje 1981-1985, nujnosti večje angažiranosti sindikatov pri izvajanju sprejetih proizvodnih in finančnih planov, kulturni in športni dejavnosti, družbenem standardu, stabilizaciji, disciplini, pa tudi reševanju problemov, ki se pojavljajo pri delavcih iz drugih republik. Navzoči na letnih konferencah so se obvezali, da bodo izvršilnim odborom in njihovim komisijam pomagali tako, da bodo rezultati še boljši in oprijemljivejši od dosedanjih.

V Kleku spominsko obeležje Tončki Čeč

Krajanje Krajevne skupnosti Tončke Čeč v Kleku v Trbovljah so se odločili, da bodo v doglednem času postavili v Kleku spominsko obeležje Tončki Čeč, narodnemu heroju, ki je pretežni del svojega življenja prebivala in delala prav na tem ob-

Jama Hrastnik — vzhodni talni vhod K — 89. V teku so očiščevalna dela potem, ko je čelo zalila voda z blatom.

Foto J. Kirič

močju. Obeležje bodo postavili v neposredni bližini hiše, v kateri je živela Tončka Čeč. Imenovali so že iniciativni odbor za postavitev obeležja z običajnimi nalogami. Upajo, da jim bo kljub težavam uspelo zbrati potrebna sredstva.

V Hrastniku pospešujejo malo gospodarstvo

Pri izvršnem svetu občine Hrastnik so imenovali Komisijo za razvoj malega gospodarstva, ki jo vodi predsednik Franci Kovač. Komisija deluje razmeroma uspešno, saj je lani začelo z delom sedem novih obrtnikov. Da bi se malo gospodarstvo še bolj razvilo, bo treba več elastičnosti in dobre volje za odpravo preprek, pri čemer bo potrebna pomoč tudi drugih faktorjev. Gre predvsem za davčne olajšave ali oprostitve, bančne kredite, delovne prostore, kooperantsko sodelovanje in podobno. Rešitev teh problemov se je pokazala kot nujna, saj gre za zadovoljitev interesov in potrebe občanov, pa tudi občine kot celote. Treba je storiti korak naprej.

Knjiga »Naš malček« v Trbovljah

Predsednik skupščine občine Trbovlje, Henrik Pušnik, je sredi februarja t. l. podaril staršem otrok, ki so se rodili na območju občine v januarju, knjigo »Naš malček«. S to akcijo daje občina Trbovlje še poseben poudarek in priznanje vsem tistim staršem in družinam, ki povečujejo število svojih družinskih članov.

Trgovin z živili je v Trbovljah premalo

Že nekaj časa je navzoča med občani v Trbovljah debata, občasno tudi vroča, zaradi zmanjšane števila trgovin z živili. Pripombe in želje za izboljšanje dajejo predvsem krajanje Krajevne skupnosti Center. Praktično je na razpolago v ožjem

Zimsko vreme s snegom je v precejšnji meri oviralo delo pri pridobivanju premoga na površinskem kopu Ojstro. Foto J. Kirič

in širšem središču Trbovelj le ena trgovina z živili, in to samopostrežba na Trgu revolucije, druga trgovina, ki pa je že precej oddaljena od centra, pa je pri »Dežmanu«. Ta naj bi zadovoljevala potrebe na območjih Trg svobode, Globušak, Klek in drugih ulic in naselij, ki gravitirajo na to trgovino.

V dogovoru o temeljnih družbenega plana občine Trbovlje za obdobje 1981-1985 je sicer predvideno, da bo zgrajen nov market na Leninovem trgu v l. 1981, nov market »Klečka« v l. 1985, adaptiranje obstoječih prodajaln živil ter zgraditev skladišča pri Sušniku in dozidava na Polaju, niso pa predvidene nobene dodatne zmogljivosti trgovin z živili na območju KS Center. Na širšem območju te KS je bilo zgrajenih več novih stanovanjskih blokov, precej pa jih bodo še zgradili prav v novem srednjeročnem obdobju. Po vsej verjetnosti bo treba že sprejeti dogovor, dopolniti, še predno bo poteklo to srednjeročno obdobje prav pri poglavju o nemoteni preskrbi občanov.

16. šola v naravi na Mrzlici

Tudi v tem šolskem letu 1980-1981 je potekala že šestnajstič zapored šola v naravi na Mrzlici v Planinskem domu. Organizirala jo je osnovna šola

Trbovlje za učence 5. razredov. Šola v naravi je namenjena prvenstveno učencem in učenkam z namenom, da se nauče smučanja, pa tudi drugih veščin. Letos se je te šole v naravi udeležilo 198 učencev v štirih skupinah. Vodili so jih njihovi učitelji in smučarski učitelji iz Smučarskega društva Trbovlje. V prostem času so udeleženci šole risali, prirejali šaljive igrice, se izobraževali in tudi drugače rekreirali v zdravem in čistem okolju. Del stroškov so nosili starši, del šola, del pa izobraževalna skupnost Trbovlje. Po tolikih letih redne šole v naravi lahko trdimo, da sleherni mlajši občan obvlada smučanje, da učenci in dijaki redno smučajo, s tem pa se krepi zdravje in odpornost proti boleznim in ev. telesnim naporom.

Šola v naravi pa ni le pozimi, pač pa tudi spomladi z učenjem plavanja v pokritem bazenu v Cementarni in koncem šolskega leta, ko gredo učenci četrtilih razredov na Debeli rtič na morje. Cilji in nameni te šole so približno enaki prvima dvema — želimo si zdrave, odporne in razgledane otroke.

Steklina v Zasavju

Številni faktorji v Sloveniji in Zasavju se prizadevajo, da

bi steklino čimbolj zajezili in sčasoma izkoreninili. Vendar pa vsa prizadevanja ne rode vedno pričakovanega sadu. Že lani v oktobru so zasledili s steklino okuženo lisico tudi v Kisovcu, kasneje v Turju, koncem januarja letos pa že v Mlinšah, ko so vaščani pobili dve lisici, pokončati pa so morali tudi dva psa, ki sta ju obgrizli okuženj lisici.

Naj tudi na tem mestu vno- vič poudarimo, da je treba ime- ti pse privezane, mačke pa za- prte. Vsako sumljivo obnašanje domačih živali je treba takoj prijaviti pristojni veterinarski inšpekciji.

TV oddaja o kulturi v Trbov- ljah

V drugi polovici januarja le- tos je ljubljanska televizija predvajala oddajo: Iz vsakega jutra raste dan. V tej polurni oddaji so prikazali delovanje nekaterih kulturnih društev in sekcij v Trbovljah. Bila je zad- nja oddaja v tem ciklu, kot so

ob začetku oddaje dejali njeni avtorji. Zelo smo veseli vsakega koraka ljubljanske televizije, ki ga naredi v revirskih občinah. Tudi tega smo bili, vendar z majhnim pridržkom. Za uvod smo pričakovali, da bodo poka- zali Trbovlje vsaj z enim pano- ramskim posnetkom in uvodno obrazložitvijo oddaje. Tega žal ni bilo. Pričakovali smo tu- di, da bodo predstavljena vsa društva in sekcije, ki uspešno delujejo na kulturnem področ- ju. Pogrešali smo pevski zbor Zarjo, ki prav letos slavi 50- letnico obstoja, nadalje mešani pevski zbor Svobodo II, Trbo- veljski oktet in še bi lahko na- števali. Pri predstavitvi, Delav- ske godbe so imeli organizatorji na voljo slab posnetek. Poslužili so se namreč že več let starega, zato se dirigetova aktivnost nikakor ni ujela z več let starim kasetnim posnetkom predvajane skladbe. Upamo, da bo prihod- njič prisotna pri takšni predsta- vitvi trboveljske kulturne de- javnosti večja in temeljitejša zavzetost!

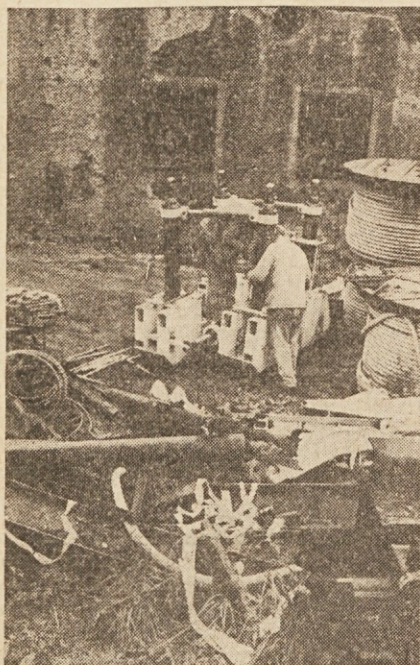
PODELILI SO PLAKETE TONČKE ČEČ

Dne 6. februarja je v večernih urah potekala v gledališki dvo- rani Delavskega doma v Trbov- ljah proslava ob letošnjem slo- venskem kulturnem prazniku. V programu so nastopili: Mla- dinski pevski zbor pod vodst- vom Ide Virt, pevca — solista Ida Virt in Riko Majcen ob spremljavi Jožeta Skrinarja in recitatorja Marja in Jani Kuž- nik. V drugem delu proslave pa so prvič zelo uspešno predvajali za odrasle novo glasbeno pripo- vedko Jožeta Skrinarja, Jamski možički. Predsednik izvršnega odbora Kulturne skupnosti Tr- bovlje, Martin Rojšek pa je ob ustrezni obrazložitvi podelil letošnje plakete Tončke Čeč. Prejeli so jih: Franci Princ, Avgust Šuligoj, Leopold Ravni- kar in likovna sekcija RELIK Svobode Center. Čestitamo!

LIKOVNA RAZSTAVA IN GRUMOVE PLAKETE V ZAGORJU

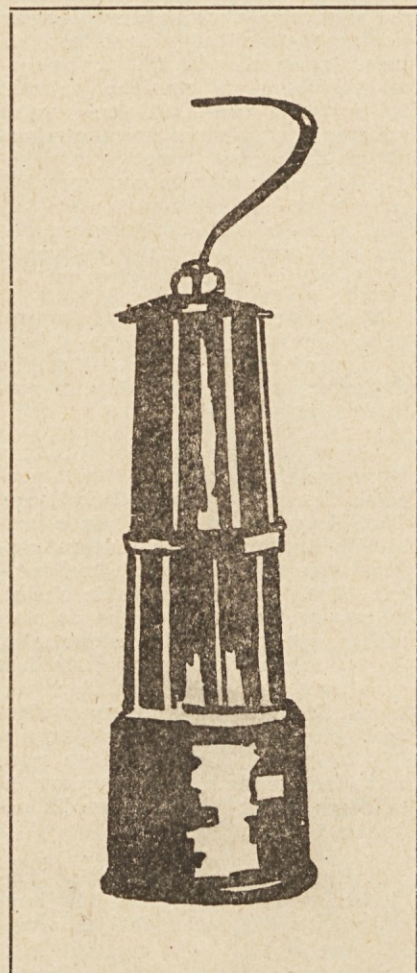
V soboto 7. februarja so v za- gorskem Delavskem domu pri- pravili proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku. Slikarska kolonija Izlake — Zagorje je pripravila v avli Delavskega doma razstavo del udeležencev 17. slikarskega srečanja na Iz- lakah, ki je bila odprta 14 dni.

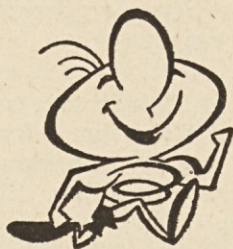
Ob otvoritvi je sodeloval pev- ski zbor Elektroelement in re- citatorji, predstavnik Kulturne skupnosti Zagorje pa je podelil najzaslužnejšim kulturnim de- lavcem in skupinam letošnje Grumove plakete. Prejeli so jih: Vladimir Kojnik, Janez Prestor, Milan Pritekelj, Mladinski pev- ski zbor Vesna in Moški pevski zbor Elektroelement. Čestitamo! (tl)

Prostora je povsod premalo, tako tudi na prostoru pri de- lavnicah TOZD RESD Hrastnik.

Foto J. Kirič

Večer športa, glasbe in razvedrila

TKS Hrastnik je pripravila že četrto tradicionalno prireditev. Najboljša športnica Andreja Ojsteršek (četrtič). Tudi med športniki ponovno Peter Kauzer.

Tudi četrta tradicionalna prireditev hrastniške TKS je privabila v dvorano Poslovno-stanovanjskega objekta lepo število tistih, ki jim je šport oz. telesna kultura blizu, pa naj si bo, da sodelujejo kot aktivni športniki rekreativci, ali pa se v vlogi športnih delavcev ukvarjajo s težavami, ki jih na tem področju nikakor ni malo.

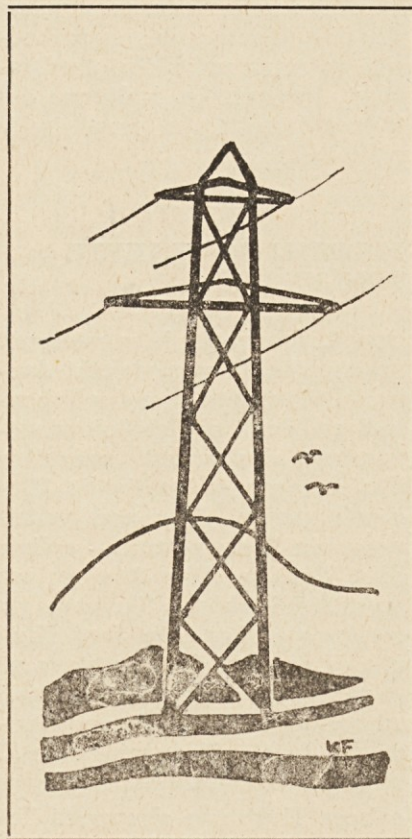
Kakorkoli že, prireditev je, tako kot predhodne, tudi tokrat lepo uspela. Organizator IO TKS s strokovno službo, se je resnično potrudil in pripravil vsem prijeten večer združen s pregledom športno-rekreativne dejavnosti, uspehi vrhunskega (tekmovalnega) športa, pozabili pa niso tudi na priznanja vsem tistim, ki so na tak ali drugačen način prispevali svoj delež k športni aktivnosti v preteklem letu.

Morda ne bi bilo napak povzeti nekaj misli iz pozdravnega govora v. d. predsednika IO TKS Francija Češnovarja, ki je med drugim razmišljal nekako takole:

»Šport oziroma telesna kultura sta v preteklem obdobju storila precejšnji korak na poti podružbljanja. Toda še vedno ni dovolj, da o problemih športa - telesne kulture razpravljamo na problemskih konferencah SZDL (od federacije do občin). O teh problemih je treba začrtati takšno pot in zastaviti naloge tako, da bo telesna kultura postala last in odgovornost slehernega člana naše družbe. Telesno-kulturna dejavnost mora najti svoje mesto tako v DO kot v KS. Nikakor pa ne more ostati na ramenih posameznikov, ki to odgovornost nosijo na svojih ramenih že vrsto let.«

Zanimiva je tudi ugotovitev Draža Kozoleta, ki se je zahvalil v imenu vseh nagrajencev občinskih pri-

znanj. Le-ta je namreč poudaril, da združeno delo nikakor ne bi smelo stati ob strani, ko gre za probleme financiranja: »Vredno bi bilo premisliti, kaj je smotrnejše: oglasna reklama v časopisu ali napis na majicah športnika, rekreativca ali pohodnika.«

Gre torej za misli, ki so vredne globljega premisleka. Kajti sredstva iz BOD zaposlenih nikakor ne zagotavljajo zaželen razvoj hrastniške te-

lesne kulture. Prav bi bilo, da o tem enkrat spregovorimo združeno skupaj: tako izvajalci kot uporabniki. Predvsem na isti valovni dolžini. Danes imamo, resnici na ljubo, manj razvito bazo. Množičnost ni takšna, kakršno si želimo in ki jo načrtujemo. Vendar je hkrati treba povedati, da imamo izredno kvaliteten tekmovalni vrh, kar dokazuje števeilo kategoriziranih športnikov. Posamezniki v namiznem tenisu, kajakaštvu, pa tudi kolesarstvu in streljanju so s svojimi dosežki že zdavnaj prebili ne le občinske, temveč tudi republiške meje in se uveljavili v zveznem merilu. Športnice oz. ekipe preteklega leta,

Ob pregledu rezultatov DŠI-TT, seznama nagrajencev občinskih priznanj, TKS in Bloudkovih odličij ter razglasitvi najboljšega športnika, bi bilo še kako vredno razmisliti tudi to najbrž ugotovitve, o katerih bi bilo še kako vredno razmisliti tudi drugič in ne-le tokrat, ko smo ob zvokih ansambla Jantar in pod spretnim vodenjem konferansjeja obujali spomine na lanskoletno prehojeno pot.

Na prireditvi je bilo podeljenih 25 priznanj posameznikom za dosežene rezultate na področju telesne kulture v preteklem letu. Drugič zapored so podelili občinska Bloudkova priznanja v obliki zlate, srebrne in bronaste značke. Te so prejeli:

- zlato; Franc Kerin za več kot 30 letno uspešno delo na področju invalidskega športa;
- srebrni; Vili Greben in Drago Ostrovršnik;
- bronasti; Adolf Barič in Pavle Bauerheim.

Za najboljšo športnico je bila že četrtič zapored proglašena namiznoteniška igralka Andreja Ojsteršek, za najboljšega športnika pa kajakaš Peter Kauzer. Naslov najboljšše ekipe, pa je tokrat prvič pripadel članski vrsti DS Rudnik — Hrastnik.

Jože Premec

Spremembe imenovanja

V zadnjem času je prišlo do nekaterih sprememb pri organizacijah združenega dela tako znotraj kombinata kakor tudi v raznih institucijah, s katerimi imamo v naših poslovnih stikih večkrat opravka.

1. januarja 1981 je nastopil dela in naloge individualnega poslovnega organa — direktorja službe družbenega knjigovodstva podružnice Trbovlje, Franc Štojs, dipl. ek. Do konca preteklega leta je bil zaposlen v zveznem zavodu za cene v Beogradu. Dosedanji direktor podružnice Trbovlje, Bogdan Šteh, dipl. ek., odhaja po dolgotrajnem uspešnem delu v pokoj.

Samoupravni organi DO — TOZD RIG so imenovali 1. 2. 81 Slavka Kondiča, dipl. inž. rud., za vršilca dolžnosti vodje TOZD Rudarske investicijske gradnje v DO RGD. Dosedanji vodja, ki je to delo opravljal do 31. januarja 1981, Aljoša Kink, dipl. inž. rud. se je po preteku odpovedne dobe zaposlil v RUDIS Inženiringu.

Pomoč alpinistov komunalni dejavnosti

Komunalno obrtno podjetje Trbovlje — vodovod ima eno svojih vodovodnih zajetij tudi

nad Mitovškovim slapom v Trbovljah. Voda je zajeta ob izhodu iz podzemeljske jame. Nad vodovodnim zajetjem pa je skalna stena visoka okoli 100 m. Glede na to, da je zadnja zima povzročila odlome večjih skalnih gmot, ki so grozile, da bodo poškodovale zajetje, so na pomoč pristopili člani Zasavskega alpinističnega odseka Planinskega društva Trbovlje. Dne 17. januarja letos so se spustili navezani z vrha stene in pri mrazu -13°C z zapletenimi vrvnimi manevri prišli do odloma in ga odbili iz stene. Opravili so tudi zavarovanje roba stene. Odstranili so še nekaj drugih okruškov. Pri delu je sodelovalo šest alpinistov ob nadzorstvu predstavnikov Komunalnega obrtnega podjetja Trbovlje.

Iz uradnih listov

Uradni list SFRJ je v svoji letošnji številki 7, z dne 4. 2. 1981 objavil zakon o prenehanju veljavnosti zakona o omejitvi uporabe in vožnje osebnih in drugih motornih vozil. Zakon je stopil v veljavo z dnevom objave v Uradnem listu. S tem so odpravljene težave, ki jih je dalj časa povzročal zakon o omejevanju voženj motornih vozil, znan pod imenom »par — ne-par«. Obvestilo oziroma spremembo tega zakona so vsi uporabniki motornih vozil z zadovoljstvom sprejeli na znanje. Sicer pa je cena bencina sedaj najpomembnejši regulator velike ali male uporabe motornih vozil.

V uradnem listu SRS številka 5, z dne 13. 2. 1981, je bil

objavljen sklep SDK SRS o ugotovitvi povprečnega izplačnega mesečnega osebnega dohodka po panogah dejavnosti na delavca v SR Sloveniji za obdobje januar — september 1980. Podatki temelje na periodičnih obračunih za razdobje januar — september 1980. Tako so znašali lansko leto v navedenem obdobju povprečni izplačani mesečni osebni dohodki (brutto) mesečnivcd kggBgáČai uKvTp v elektrogospodarstvu 13, 828,00 din, pri pridobivanju premoga 16, 859,00 din, o kovinski predelovalni dejavnosti 11,636,00 din, strojni industriji 12,594,00 din, proizvodnji gradbenega materiala 11,565,00 din. itd.

Zanimivosti od tu in tam

Ekološka revolucija na Kitajskem

Po številu prebivalstva je na svetu Kitajska največja država. To nam je že dolgo znano. Znano pa nam je tudi, da je ta narod zelo uspešen pri ustvarjanju in premagovanju številnih težav. Zato so prisiljeni, da se obnašajo tudi v pogledu ekologije mnogo bolj disciplinirano kot marsikakšen narod na svetu. Na Kitajskem ne uničujejo nobenih odpadkov.

Svetovne energetske rezerve

Pogosto si postavljamo vprašanja, koliko časa bomo še lahko razpolagali z obstoječimi energetskimi rezervami, postavljamo pa si tudi vprašanja, kje so meje gospodarske rasti sveta, ki jih postavljajo prirodna bogastva naše zemlje. Odgovor na to je dala energetska konferenca v Carigradu leta 1977. Na tej kon-

renci so navzoči ugotovili, kakšne so rezerve razpoložljive energije v svetu. Iz tega lahko povzamemo, da znašajo ugotovljene rezerve rjavega premoga 2000 milijard ton od skupnih 2204 milijard SKE vseh svetovnih rezerv fosilnih virov primarne energije. Geološko verjetnih je skoraj 12.000 milijard ton SKE fosilnih energetske

goriv, od tega znašajo rezerve črnega premoga 7,728 milijard ton SKE, rjavega premoga 2399 milijard SKE; od skupnih ekonomsko izkoristljivih 901 milijard ton SKE jih je; pri črnem premogu 493 in pri rjavem premogu 144 milijard ton SKE. Ostali viri energije so surova nafta, zemeljski plin, naftni škrlj, oljni peski in kurilna olja.

Verjetne rezerve zadostujejo za več kot tisoč let, danes izkoristljive rezerve fosilnih virov energije pa bi zadostovale še za 100 let. Pri tem pregledu pa ni všteto jedrsko gorivo na podlagi urana in torija. Rezerve vseh vrst premoga so torej izredno velike in daleč presegajo po svojih količinah vse ostale vire energije.

Zahvala

Ob bridki in nenadomestljivi izgubi moža, očeta in brata Jan-ka Lapornika, dipl. ek. vodje Delovne skupnosti Administrativno strokovnih opravil SOZD REK EK, se iskreno zahvaljujemo vsem sodelavcem, članom kolektiva SOZD Revirski ener-

getski kombinat, prijateljem in znancem, lovcem in lovskemu pevskeму zboru Trbovlje ter vsem, ki so nam pisno ali ustno izrazili sožalje, mu poklonili toliko cvetja in ga tako številno pospremili na njegovi zadnji

poti v Trbovljah in Celju. Posebna zahvala velja govornikom, ki so se poslovili od njega v imenu delavcev kombinata in lovskih družin.

Zalujoči družini Lapornik in Kovačič.

v času od 1. 1. 1981

do 31. 1. 1981

Kadrovske vesti

PRIHOD

DO ZPT

TOZD PT: Memišević Azis — kopač, Bobek Vlado — vozač, Hodžić Ekrem — kopač, Saje-
vic Stane — učnik, Pišek Franc — kopač.

TOZD sep. Trb.: Mašić Sajid — sep. del., Zupanc Darjan — sep. del.

DS PD Trb.: Belej Angela vrt-
narica.

TOZD PH: Vintar Darko — učnik, Vidic Jože II — učnik, Grahek Iztok — učnik, Jocič Boris — učnik.

TOZD RESD Hr.: Legvart Ivan

— mizar, Pavčnik Vito — zun. del.

TOZD P Ojstro: Zore Stanislav — učnik, Mimič Cvetko — učnik, Talović Enver — učnik, Lapornik Drago — učnik.

TOZD P Ko: Štikovac Sveto — učnik, Dehak Miloš — učnik, Osmanović Rifet — učnik, Antunović Marko — učnik.

TOZD sep. Zag.: Kovač Jože — sep. del., Zahirovič Osman — sep. del., Vašanović Jasmin sep. del., Konšek Jože — sep. del., Tabaković Nezir — stru-
gar, Čop Silvo — sep. del., Džurič Svetozar — sep. del.

TOZD RESD Zag.: Juvan Vik-
tor — kovač, Fajfar Tadej —

elektrikar, Gracar Cveto — ključavničar, Fliš Janez — ko-
vinar, Kuder Edvard — kovi-
nar.

DO RGD

TOZD RIG: Selimović Zuhdija — kuhar, Ponorac Pero — ko-
pač, Husanović Rasim — ko-
pač, Sačić Zehrudin — kopač, Jurjevič Avgustin — vozač, Đokič Boro — kopač, Rogelj Ivan — vozač.

TOZD GRAMAT: Polak Kon-
rad — izvaj. pleskarskih del.

TOZD ESMD: Dolanc Marjan — kovinostrugar.

TOZD AVTOPARK: Erman Branko — strugar.

DO IMD

TOZD SIMD: Dolanc Stojan — pom. ključav. dela.

ODHOD

DO ZPT

TOZD PT: Kosec Edvard — vozač, pren. v posk. dobi s strani DO; Markovič Rade — kop. pom. v JLA; Perič Dragiša — vozač, v JLA; Jolovič Slobodan — kopač spor. prek.; Leskovšek Lado — vozač pren. v posk. dobi s strani del.; Čufurovič Meho — kop. pom. v zapor; TOZD PJJ: Razpotnik Jože — lesni del., upokojen.

TOZD sep. Trb.: Kasumović Ferid — sep. del., pren. v posk. dobi s str. DO; Tojič Ljubomir — sep. del., spor. prek.; Toljagič Dušan — sep. del., pren. v posk. dobi s str. DO.

TOZD PH: Gračnar Drago — učnik, v JLA; Muratović Hasan — kopač, v JLA; Potočin Franc — učnik, pren. v posk. dobi s strani del.; Gibič Rešid — kopač, samov. prek.; Jovič Ratko — kopač, v JLA; Bovhan Jože — učnik, izključen; Mikolič Simo — učnik, pren. v posk. dobi s str. DO

TOZD RESD Hr.: Žabkar Stane — električar, v JLA; Gorenc Julij — kovinar, v JLA; Oplotnik Damjan — strugar, v JLA; Draksler Milan — električar, spor. prek.;

TOZD P Ojstro: Dedič Enes — kopač, v JLA; Melkič Osman — učnik, pren. v posk. dobi s str. DO.

TOZD P Ojstro: Pavičič Šimun — kopač samov. prek.; Špajzer Milan — kop. pom., umrl.

DS PD Hr.: Delalut Edvard — lampist, v JLA.

TOZD P Ko.: Kovač Jože — kopač, upokojen; Sejdinović Azem — učnik, samov. prek.

TOZD sep. Zag.: Jeran Jože — kopač, inv. upokojen

DS SS ZPT: Šikovec Branko, — dipl. rud. inž. v JLA.

DO RGD

TOZD ESMD: Roglič Bojan, — avtomeh., spor. prek.

TOZD RIG: Urana Milenko — kopač, samov. prek.; Ružičič Milan — kopač, samov. prek.; Ordagič Zulfikar — kopač spor. prek.; Aljič Ismet — kop. pom., v JLA; Lemezovič Pašan — učnik, v JLA; Feta Ramiz — vozač, samov. prek.; Nikič Pero — kopač, spor. prek.; Mujič Fuad — kopač, samov. prek.; Milijič Tomislav — kopač, inv. upok.; Sperlić Zoran — vozač, samov. prek.; Čidič Hasan — kop. pom., samov. prek.; Mujič Šemso — kopač, samov. prek.

DO IMD

DS SS IMD: Lovše Ivan — vratar-čuvaj, inv. upok.

PREMESTITVE

Pigac Alojz, električar — RESD Hr. + DS SS Hr.; Kocman Jože, kopač — DS PD Hr. + RESD Hr.; Salihović Meho, učnik — DS PD Hr. + P Ojstro; Avflič Ivan, pom. zun. del. — DS PD Hr. + PH; Rancinger Franc, izvaj. opravil obračuna OD — DS SS IMD + EIMD; Zidar Ljudmila, oprav. enostav. pripr. del za računalnik — DS SS ZPT + DS TSO

Kadrovski sektor
Poznič

Krvodajalstvo

V času od 5. do 26. decembra 1980 so darovali kri naslednji naši sodelavci:

Dne 5. decembra 1980

TOZD Premogovnik Trbovlje
Jambrovič Mladen

DO Termoelektrarna Trbovlje
Kolander Jože

Dne 12. decembra 1980

TOZD Premogovnik Hrastnik
Jare Ramis, Bajranovič Mehmed, Glavaš Juro, Kepa Viktor, Zavrl Alojz, Perko Vladimir

TOZD Premogovnik Trbovlje
Jerman Boris, Vodenik Bojan, Žibert Mihael

TOZD Premogovnik Kotredež
Klemenčič Viktor

Dne 19. decembra 1980

TOZD Premogovnik Trbovlje
Mak Metod, Sulejmanović Rašid, Eržen Miroslav, Kos Vladimir, Kos Herman, Glavan Milan, Pikel Jurij, Gros Branko in Strniša Rudi

TOZD Premogovnik Kotredež
Horvat Jože

DO Termoelektrarna Trbovlje
Nemet Pavel, Jordan Marjan
Dne 22. decembra 1980

TOZD Premogovnik Trbovlje
Šalamon Tanja, Hren Jani, Zepič Stane, Štrovs Franc, Paveljšek Stane, Koncilja Milan, Gregorčič Lado

Dne 26. decembra 1980

TOZD Premogovnik Trbovlje
Dečman Mihael, Bukovšek Josip, Kušter Ferdo, Planko Franc, Lavrenčič Ciril, Murko Ivan, Čop Jože, Orač Marjan, Frajle Franc, Grah Andrej, Lesar Srečko, Potokar Jože, Podmenik Darko, Prašnikar Ivan, Borovšak Anton, Pucelj Marjan, Krnič Jezdimir, Janežič Rudi in Hriberski Jože

TOZD Premogovnik Kotredež
Gajser Franc, Polanec Anton, Groboljšek Ludvik

TOZD Premogovnik Hrastnik
Zaplotnik Janž, Kocman Marjan

TOZD Rudarski šolski center
Zagorje

Zabroložnik Jože, Kukovec Maks
Tovariši darovalci krvi, hvala vam!

HUMOR IN ANEKDOTE

»Poglej, mama, kako je tale afna v živalskem vrtu podobna stricu Jožetu.« »Boš tiho smrklja!« pravi mama. »Saj ni slišal,« se je odrezala hči.

»Takšnega lenuha že dolgo nisem imel, kot si ti,« se razburi kopač Tone nad svojim novincem. »Ali si že sploh kdaj napravil karkoli hitro?« »Seveda, utrudim se vedno hitro!«

»Sram te bodi, Janez, da vedno pretepaš ženo, kadar si pijan!« »Zakaj pa naj bi me bilo sram? Kadar sem pijan, tako največkrat udarim mimo nje.«

»Ali ne znate brati? Na vratih piše, da je tu prepovedano berati!« »Oprostite, tovariš, na to se pa ne morem ozirati, to lahko vsakdo zapiše na vrata.«

Marinka Strniša

»Ojej,« je tarnal Janez. »Sinoči smo ves večer pili na zdravje, pa sem danes tako bolan. Kako bi še bil, če ne bi nič pili?«

Edina stvar, ki je birokrat ne more reči: »Pridite spet jutri,« je smrt.

»Ta svetinjica,« pravi pater šoferju, »vas bo varovala nesreče do brzine 80 km.« Kaj pa, če

bom vozil 140 km na uro?« vpraša šofer. »Potem boste imeli pa prednost pri vstopu v nebesa.«

»Za hojo po travi kazen 1000 din,« sem bral zadnjič na tablici v parku. Ko sem šel včeraj mimo pa je pisalo: »Za hojo po travi, kazen 500 din.« Vprašal sem na komunalo, kako da so znižali tarifo. »Veste,« so mi pojasnili, »za 1000 din ni hotel nobeden hoditi po travi.«

»Ali jemljete tabletko?« je vprašal zdravnik lepo mlado pacientko. »Ne,« je zardela mladenka, »ampak, če želite, jih bom pred naslednjim obiskom vzela.«

»Cela naša družina je že bila pri vas,« pravi mala Marjetica zobozdravniku, »samo babica še ne, ta si pa kar sama vzame zobe iz ust.«

Gorenjc sinu, ko mu je kupil nove čevlje:

»In glej, da boš delal dolge kore!«

»Kaj se je pa Janezu zgodilo, da je ves obvezan?« »Veste, sinoči je prišel trezen domov, pa ga pes ni spoznal.«

Milan Kovač

Glasilo Srečno izdaja SOZD Revirski energetske kombinat Edvarda Kardelja, n. sol. o., 61420 Trbovlje, Trg revolucije 12. Izhaja mesečno. Družbeni organ glasila je časopisni svet — predsednik Rudi Kreže. Glasilo ureja uredniški odbor: Jože Skrinar, Hinko Jazbec, Matjaž Cernov, Ivan Gorobinko, Dragica Brežant, Janez Oberžan (predsednik odbora), Emil Kohne (odgovorni urednik), Tine Lenarčič (urednik). Naklada 3.400 izvodov.

Za člane kolektiva SOZD REK Edvarda Kardelja je časopis brezplačen.

Rokopisov in fotografij ne vračamo.

Po mnenju republiškega sekretariata za informacije št. 421-1/74 z dne 9. 1. 1974 spada glasilo »Srečno« med proizvode iz 7. točke 1. odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

Tisk KTL — TOZD TIKA Trbovlje.

HUMOR IN ANEKDOTE